

الله الرحمن الرحيم

گزارش اجمالی هشتمین دوره جشنواره نقد کتاب

(۲۸ آذر ۱۳۹۰)

تهریه و تدوین: دبیرخانه جشنواره نقد کتاب

جشنواره نقد کتاب

فهرست مطالب

۷	مقدمه
نمايه مجلات، نشريات، مجموعه مقالات، خبرگزاری ها، و بلاگها و پايگاه های	
خبری هشتمين دوره جشنواره نقد كتاب.....	۱۱
نمايه مقالات ارسالی به دبيرخانه هشتمين دوره جشنواره نقد كتاب.....	۱۹
نمايه مقالات راه يافته به مرحله دوم داوری.....	۱۰۳
نمايه مقالات برگزیده و شايسته تقدير.....	۱۱۵
معرفی مقالات برگزیده؛ شايسته تقدير و پدیدآورندگان آنها	۱۲۱
جوائز جنبي هشتمين دوره جشنواره نقد كتاب.....	۱۶۷
داوران هشتمين دوره جشنواره نقد كتاب	۱۷۳
منشورات دبيرخانه هشتمين دوره جشنواره نقد كتاب.....	۱۷۷

مقدّمه

امروزه جامعه ما در مرحله حساس گذار قرار دارد. در کنار ضرورت اهتمام به ابداع در علوم تجربی، بدرستی دریافته‌ایم که علوم انسانی رایج در مراکز دانشگاهی نیز دچار رخوت، رکود، تکرار و تقليد از غرب است؛ اما باید به این نکته مهم و بدیهی نیز توجه داشت که عبور از این مرحله و ورود به ساحت زایش معرفتی در تمامی شاخه‌های علوم تجربی و علوم انسانی بدون پرداختن به مقوله نقد و آسیب‌شناسی داشته‌های ارزشمند به یادگار مانده از گذشتگان امکان‌پذیر نیست. اساساً آینده بر بلندای گذشته استوار است.

در دهه اخیر شاهد تأسیس دهها مؤسسه پژوهشی در کنار مراکز آموزش عالی بوده‌ایم، صدها نشریه پژوهشی گام به عرصه پژوهش گذاشته‌اند. کرسی‌های نظریه-پردازی راهاندازی شده است، اما متأسفانه عمدۀ فعالیت‌های یاد شده نتیجه‌بخش نبوده است. یکی از علل این ناکامی نپرداختن به نقد اندیشه‌ها و فاصله گرفتن پژوهش از نقد است. غافل از اینکه اساساً پژوهش بدون نقد امکان‌پذیر نیست.

مؤسسه خانه کتاب با وقوف به جایگاه و منزلت نقد در رشد و بالندگی فرهنگ مکتوب، و دانش و خرد جامعه ایران اسلامی، از بدو تأسیس تلاش کرده است در حد توان اندک خویش بسترهای لازم برای شتاب و اعتلا بخشیدن به جریان نقدنویسی را فراهم آورد که برگزاری نشسته‌های نقد و بررسی کتاب در سرای اهل قلم و نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، کارگاه‌های آموزش نقدنویسی، انتشار مجلات کتاب ماه از آن جمله است.

با این حال چنین به نظر می‌رسید که جای دو کار مهم خالی است:

۱. نخست، جلب توجه جامعه فرهنگی به مقوله نقد، معرفی و تقدیر از منتقدان خوب و توانمند و نشریاتی که به این مهم می‌پردازند و نیز معرفی نقدهای سازنده تا مخاطبان بتوانند کتاب خوب را از کتاب بد بازشناست.

۲. پرداختن به مباحث نظری نقد، چون ماهیت نقد، اخلاق نقد، شیوه نقد.

مؤسسهٔ خانهٔ کتاب دقیقاً ۸ سال پیش جشنواره نقد کتاب را برای دستیابی به دو مقولهٔ اخیر بنیان نهاد؛ و اینک پس از گذشت نزدیک به یک دهه و با نیم‌نگاهی به کارنامه این جشنواره بر خود می‌باليم که در حدّ بضاعت اندک خویش توانسته‌ایم گام‌های بلندی در این عرصه برداریم؛ و در کنار معرفی منتقدان و دیگر فعالان حوزهٔ نقد کتاب، با انتشار آثاری چند برخی از خلاصه‌ای معرفی این حوزه را پر کنیم. گرچه اعتراف داریم که رونق و رواج نقد نیازمند عزم عمومی اهالی فرهنگ است و حرکت‌های این چنینی به تنها‌ی به نتیجهٔ نهایی منجر نخواهد شد.

در این دوره از جشنواره نقد با همکاری صمیمانه دهها گروه تخصصی داوری تعداد ۱۱۵۵ مقاله از ۲۰۵ مجله و ۱۶۸ مقاله از ۲۹ پایگاه خبری و وبلاگ مورد ارزیابی قرار گرفت. با مقایسهٔ این آمار با چهار سال گذشته شاهد رشد کمی قابل ملاحظه‌ای می‌باشیم.

در سال ۱۳۸۷ ۶۵۰ مقاله از ۷۹ مجله

در سال ۱۳۸۸ ۸۳۵ مقاله از ۱۱۷ مجله

در سال ۱۳۸۹ ۹۵۲ مقاله از ۱۶۷ مجله مورد ارزیابی قرار گرفت.

از دیگر ویژگی‌های این دوره آن است که در کنار رشد کمی، سطح کیفی مجلات شرکت‌کننده ارتقا یافته و بیشتر آنها در زمرة مجلات پژوهشی و یا علمی ترویجی قرار دارند.

در این دوره در حوزهٔ کلیات ۱۰۷ مقاله مكتوب، در حوزهٔ فلسفه ۸۷ مقاله مكتوب ۱ مقالهٔ الکترونیک، در حوزهٔ دین ۱۱۹ مقاله مكتوب ۲ مقالهٔ الکترونیک، در حوزهٔ علوم اجتماعی ۱۵۹ مقاله مكتوب ۱ مقالهٔ الکترونیک، در حوزهٔ علوم و فنون ۲۱ مقاله مكتوب، در حوزهٔ هنر ۴۲ مقاله مكتوب ۶ مقالهٔ الکترونیک، در حوزهٔ ادبیات فارسی ۹۶ مقاله مكتوب ۱ مقالهٔ الکترونیک، در حوزهٔ ادبیات عرب ۱۵ مقاله مكتوب، در حوزهٔ زبانشناسی ۲۰ مقاله مكتوب، در حوزهٔ ادبیات داستانی ۱۹۹ مقاله مكتوب ۱۱۹ مقالهٔ الکترونیک، در حوزهٔ شعر ۱۰۵ مقاله مكتوب ۲۰ مقالهٔ الکترونیک، در حوزهٔ تاریخ و جغرافیا ۸۱ مقاله مكتوب ۱ مقالهٔ الکترونیک، در حوزهٔ کودک و نوجوان ۱۰۴ مقاله

مکتوب ۱۷ مقاله الکترونیک در دبیرخانه ارزیابی شد که در مراسم امروز از نفرات برگزیده و شایسته، تقدیر به عمل خواهد آمد.

در پایان جا دارد ضمن تقدیر از تمامی همکاران سختکوش مؤسسه در واحدهای اداری، مالی، فنی، اطلاع‌رسانی و روابط عمومی، سپاس ویژه‌ای داشته باشند از محضر یکایک داورانی که متعهدانه و عالمانه ما را در امر خطیر ارزیابی مقالات این دوره یاری رساندند؛ و نیز همکار گرانقدر سرکار خانم مژگان حقانی که در این چهار سال اخیر مجدانه، خالصانه و یک تنۀ وظیفه سنگین دبیرخانه را برعهده داشتند.

علی اوجبی

دبیر علمی هشتمین جشنواره نقد کتاب

نمایه مجلات، نشریات، مجموعه مقالات،
خبرگزاری‌ها، وبلاگ‌ها و پایگاه‌های خبری
هشتاد و نهمین دوره جشنواره نقد کتاب

الف. مجلات، نشریات و مجموعه مقالات

۱۴. ادبیات عرفانی	۱. آزما
۱۵. ادبیات عرفانی و اسطوره‌شناسی	۲. آفاق
۱۶. ادیان و عرفان (دانشکده الهیات
دانشگاه تهران)	۳. آفاق الحضارة الاسلامية
۱۷. اسلام و پژوهش‌های تربیتی	۴. آموزه‌های حقوقی
۱۸. اصحاب قلم	۵. آموزه‌های قرآنی
۱۹. اطلاعات حکمت و معرفت	۶. آینهٔ پژوهش
۲۰. اطلاعات علوم و فناوری	۷. آینهٔ معرفت
۲۱. اطلاع‌شناسی	۸. آینهٔ میراث
۲۲. اقتصاد اسلامی	۹. اخبار ادیان
۲۳. اقتصاد تطبیقی	۱۰. ادب عربی (دانشکده ادبیات و
علوم انسانی دانشگاه تهران)
۲۴. امان	۱۱. ادب فارسی (دانشکده ادبیات و
علوم انسانی دانشگاه تهران)
۲۵. انتظار موعود	۱۲. ادب‌پژوهی
۲۶. انتظار نوجوان	۱۳. ادبیات تطبیقی
۲۷. انتقاد کتاب (ضمیمهٔ فصلنامه
نگاهنو)	

۵۱. پژوهش‌های زبان و ادبیات
تطبیقی	۲۸. اندیشه حوزه
۲۹. اندیشه دینی
۵۲. پژوهش‌های زبان و ادبیات
فارسی (دانشگاه اصفهان)	۳۰. اندیشه مدیریت (دانشگاه امام
صادق علیه السلام)
۵۳. پژوهش‌های زبان‌های خارجی
(دانشگاه تبریز)	۳۱. باستان‌شناسی و تاریخ
۳۲. بانوان شیعه
۵۴. پژوهش‌های زبانی (دانشکده
ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران)	۳۳. بخارا
۵۵. پژوهش‌های علم و دین	۳۴. برگ فرهنگ
۵۶. پژوهش‌های علوم تاریخی	۳۵. بوستان ادب (دانشگاه شیراز)
۵۷. پژوهش‌های قرآن و حدیث
(دانشکده الهیات دانشگاه تهران)	۳۶. پانزده خرداد
۵۸. پژوهش‌های نقد ادبی و سبک
شناسی (دانشگاه شهرکرد)	۳۷. پژوهش
۵۹. پیام بهارستان	۳۸. پژوهش ادبیات معاصر جهان
(دانشگاه تهران)
۶۰. عرضیمان	۳۹. پژوهش زبان و ادبیات فارسی
(جهاد دانشگاهی)
۶۱. تاریخ اسلام	۴۰. پژوهش زبان‌های خارجی
۶۲. تاریخ در آینه پژوهش	۴۱. پژوهش زنان (دانشگاه تهران)
۶۳. ترجمان و حی	۴۲. پژوهشنامه ادیان
۶۴. تفکر و کودک	۴۳. پژوهشنامه انتقادی
۶۵. ثقافت‌نا	۴۴. پژوهشنامه زنان
۶۶. جامعه‌پژوهی فرهنگی	۴۵. پژوهشنامه صحیفه سجادیه
۶۷. جریه‌ای از دریا (مجموعه
مقالات)	۴۶. پژوهشنامه عرفان
۶۸. جستارهای ادبی (دانشکده ادبیات
و علوم انسانی دانشگاه فردوسی
مشهد)	۴۷. پژوهشنامه علوی
۶۹. جستارهای تاریخی	۴۸. پژوهشنامه فرهنگ و ادب
(دانشگاه رودهن)
۷۰. جستارهای سیاسی معاصر	۴۹. پژوهش‌های ادبی (انجمن علمی
زبان و ادبیات فارسی)
	۵۰. پژوهش‌های روان‌شناختی

۹۵. روزنامه شرق ۹۶. روزنامه قدس ۹۷. روزنامه ولايت قزوين ۹۸. روشنان ۹۹. رهنمون ۱۰۰. زبان و ادب فارسي (دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تبریز) ۱۰۱. زبان شناخت ۱۰۲. زبان شناسی ۱۰۳. زمانه ۱۰۴. سعدی شناسی (مجموعه مقالات) ۱۰۵. سفیر ۱۰۶. سما ۱۰۷. سمات ۱۰۸. سینما و ادبیات ۱۰۹. شاهد اندیشه ۱۱۰. شعر ۱۱۱. شیعه شناسی ۱۱۲. طلوع نور ۱۱۳. عبار ۱۱۴. غرب شناسی بنیادی ۱۱۵. الف ۱۱۶. فارابی ۱۱۷. الفبا ۱۱۸. فروغ وحدت ۱۱۹. فرهنگ گیلان ۱۲۰. فرهنگ نویسی	۷۱. جغرافيا و توسعه ۷۲. جهان کتاب ۷۳. چیستا ۷۴. حبیب غنی پور (مجموعه مقالات) ۷۵. حدیث اندیشه ۷۶. حدیث پژوهی ۷۷. حکمت گیل ۷۸. حکمت معاصر ۷۹. خردنامه صدرا ۸۰. خوانش ۸۱. دارالثقیلین ۸۲. دانش سیاسی (دانشگاه امام صادق) ۸۳. دانش پژوهان ۸۴. دستور ۸۵. دوفصلنامه مطالعات اقتصاد اسلامی (دانشگاه امام صادق) ۸۶. دیپلماتیک (همشهری) ۸۷. ذهن ۸۸. راهبرد فرهنگ ۸۹. رمان کودک و نوجوان (مجموعه مقالات ویژه چهاردهمین جشنواره کودک و نوجوان) ۹۰. روان شناسی و دین ۹۱. رودکی ۹۲. روزنامه ادب و هنر ۹۳. روزنامه جام جم ۹۴. روزنامه رسالت

- ۱۴۳. کتاب ماه علوم و فنون
- ۱۴۴. کتاب ماه فلسفه
- ۱۴۵. کتاب ماه کلیات
- ۱۴۶. کتاب ماه کودک و نوجوان
- ۱۴۷. کتاب ماه هنر
- ۱۴۸. کتاب مهر
- ۱۴۹. کتاب هفته
- ۱۵۰. کهن‌نامه ادب پارسی
- ۱۵۱. کیهان فرهنگی
- ۱۵۲. گزارش میراث
- ۱۵۳. گلستانه
- ۱۵۴. گنجینه
- ۱۵۵. گنجینه استاد
- ۱۵۶. گوهران
- ۱۵۷. گویش‌شناسی
- ۱۵۸. میتارخ
- ۱۵۹. محدث
- ۱۶۰. مدیریت
- ۱۶۱. مزدک‌نامه ۳ (مجموعه مقالات)
- ۱۶۲. مشکوکة
- ۱۶۳. مطالعات ادبیات کودک
- ۱۶۴. مطالعات باستان‌شناسی
- ۱۶۵. مطالعات ترجمه
- ۱۶۶. مطالعات زبانی بالغی
- ۱۶۷. مطالعات عرفانی
- ۱۶۸. مطالعات قرآن و حدیث (دانشگاه امام صادق)
- ۱۲۱. فصلنامه ادبیات عرفانی و اسطوره‌شناختی (دانشگاه آزاد اسلامی - تهران جنوب)
- ۱۲۲. فصلنامه اشراق
- ۱۲۳. فصلنامه تاریخ روابط خارجی
- ۱۲۴. فصلنامه تخصصی حسنا
- ۱۲۵. فصلنامه تعلیم و تربیت
- ۱۲۶. فصلنامه سیاست (دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران)
- ۱۲۷. فصلنامه قرآنی کوثر
- ۱۲۸. فصلنامه کتاب
- ۱۲۹. فصلنامه مطالعات بسیج
- ۱۳۰. فصلنامه مطالعات تاریخی
- ۱۳۱. فقه
- ۱۳۲. فقه و مبانی حقوق اسلامی (دانشکده الهیات دانشگاه تهران)
- ۱۳۳. فلسفه و کلام اسلامی (دانشکده الهیات دانشگاه تهران)
- ۱۳۴. فنون ادبی
- ۱۳۵. قبسات
- ۱۳۶. قرآن شناخت
- ۱۳۷. کتاب سیزدهم (مجموعه مقالات)
- ۱۳۸. کتاب شیعه
- ۱۳۹. کتاب ماه ادبیات
- ۱۴۰. کتاب ماه تاریخ و جغرافیا
- ۱۴۱. کتاب ماه دین
- ۱۴۲. کتاب ماه علوم اجتماعی

۱۹۴. نقد و نظر	۱۶۹. معارف
۱۹۵. نقدنامه	۱۷۰. معارف اسلامی و حقوق
۱۹۶. نقدی بر استادان به بهانه
تجلیل (مجموعه مقالات)	(دانشگاه امام صادق)
۱۷۱. معارف عقلی
۱۹۷. نگاه نو	۱۷۲. معرفت
۱۹۸. نمایش	۱۷۳. معرفت اخلاقی
۱۹۹. نوشتا	۱۷۴. معرفت ادیان
۲۰۰. وقف میراث جاویدان	۱۷۵. معرفت اقتصادی
۲۰۱. ویژه‌نامه کتاب (خردانمه
همشهری)	۱۷۶. معرفت سیاسی
۲۰۲. هرمنوتیک و دین (مجموعه
مقالات)	۱۷۷. معرفت فرهنگی اجتماعی
۲۰۳. هفت آسمان	۱۷۸. معرفت فلسفی
۲۰۴. هنرمند	۱۷۹. معرفت کلامی
۲۰۵. باد	۱۸۰. منطق پژوهی
	۱۸۱. مهرنامه
	۱۸۲. مهندسی فرهنگی
	۱۸۳. میراث شهاب
	۱۸۴. نامه انجمن
	۱۸۵. نامه بهارستان
	۱۸۶. نامه فرهنگستان
	۱۸۷. نامه ایران باستان
	۱۸۸. نامه پارسی
	۱۸۹. نامه حکمت (دانشگاه امام
صادق علیه السلام)
	۱۹۰. نشر دانش
	۱۹۱. نشریه ادب و زبان (دانشگاه
شهید باهنر کرمان)
	۱۹۲. نقد ادبی
	۱۹۳. نقد و بررسی کتاب تهران

ب. خبرگزاری ها، وبلاگ ها، پایگاه های خبری و نشریات الکترونیکی

۱. جام جم آنلاین
۲. جام جم آنلاین
۳. خبرگزاری فارس
۴. خبرگزاری کتاب ایران (ایینا)
۵. خبرگزاری مهر
۶. سایت سخن
۷. سایت کانون ادبیات ایران
۸. سایت کانون ادبیات ایران
۹. سایت لوح
۱۰. سایت مدد و مه
۱۱. مجله ادبی پیاده رو
۱۲. مجله ادبی دانش
۱۳. مجله ادبی والس
۱۴. وب سایت گل آقا
۱۵. وب سایت گل آقا
۱۶. وب سایت هزار کتاب
۱۷. وبلاگ آبی ناگهان
۱۸. وبلاگ بوف تنهایی من
۱۹. وبلاگ تا لمس سپیده
۲۰. وبلاگ جامعه کهنه

**نمايۀ مقالات ارسالی به
هشتمين دورۀ جشنواره نقد کتاب**

الف. مقالات مجلات و نشریات

۱. کلیات

۱. آموزش سریع و بلاگ‌نویسی؛ شیما مرادی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۲؛ مرداد ۱۳۸۹.
۲. ارزیابی انتقادی پژوهش؛ روش‌های سنتی و نوین ارزیابی؛ یزدان منصوریان؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۴؛ مهر ۱۳۸۹.
۳. ارزیابی کتاب‌های درسی دانشگاهی علوم انسانی براساس شاخص‌های مطلوب کتابهای درسی دانشگاهی؛ محمدحسین یارمحمدیان، محمد آرمند، هاجر زارعی؛ عیار؛ شماره ۲۳؛ پاییز ۱۳۸۸ (چاپ ۱۳۸۹).
۴. از کتاب‌سنجدی تا وب‌سنجدی؛ حمیدرضا جمالی مهموئی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۵. استاد آرشیو عثمانی درباره ایران؛ محمد ابراهیم‌نسب؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۸؛ بهمن ۱۳۸۹.
۶. اصول ژورنالیسم در رادیوهای محلی؛ یوسف خجیر؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۴۹؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۷. ایجاد کتابخانه‌های مجازی؛ یعقوب نوروزی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۴۸؛ فروردین ۱۳۸۹.

۸. ایرانشناس ایراندوست؛ سیدعلی آل داود؛ الف؛ شماره ۱۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۹. بررسی فرانش متنی کتاب‌های درسی علوم انسانی سازمان مطالعه و تدوین (سمت)؛ مریم اعلائی؛ عیار؛ شماره ۲۲؛ تابستان ۱۳۸۸ (تأخیر چاپ).
۱۰. بررسی مدخل‌های عرفانی جلد دوم؛ بهمن نزهت؛ نشرداش؛ شماره ۲؛ آذر - دی ۱۳۸۸ (مرداد ۱۳۸۹).
۱۱. بررسی و نقد راهنمای عملی؛ سیدعلی اکبر فامیل روحانی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۱۲. به سوی جوامع دانایی محور؛ رسول زوارقی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۴۸؛ فروردین ۱۳۸۹.
۱۳. بیش از ۶۰ سال با کتاب و نشر؛ ف. ا.؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۵-۲۵۷؛ مرداد - مهر ۱۳۸۹.
۱۴. پیش بایستها و الزامات کتاب درسی دانشگاهی؛ رضا نوروززاده؛ ندا رضایی؛ عیار؛ شماره ۲۳؛ پاییز ۱۳۸۸ (تأخیر چاپ).
۱۵. پیوندهای میان رشته‌ای اطلاع‌شناسی؛ یزدان منصوریان؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۴۸؛ فروردین ۱۳۸۹.
۱۶. تاریخ و شناسنامه مطبوعات فارس؛ مهدی جعفری خانقاہ؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۰؛ خرداد ۱۳۸۹.
۱۷. تجربه‌ای نوین در تدوین دانشنامه بندری - دریایی؛ ایرج صبا؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۴؛ مهر ۱۳۸۹.
۱۸. تجلی رضوان؛ حسین متقی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۵؛ آبان ۱۳۸۹.
۱۹. تشریح تحقیق: چگونه پیام خود را به مخاطبان اصلی برسانیم و پژوهش خود را بهبود بخشیم؛ یزدان منصوریان؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۷؛ دی ۱۳۸۹.
۲۰. تکثیر غلط، پاسخ به نقد؛ سیدفرید قاسمی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۴۸؛ فروردین ۱۳۸۹.
۲۱. جامعه اطلاعاتی و شکل‌گیری قدرت سایبر؛ مظفر چشمeh سهراei؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۲۲. جامعه‌شناسی و روزنامه‌نگاری؛ جلال خوش‌چهره؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۴۹؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.

۲۳. چاپ کتاب و ضرورتهای زمانه؛ کامران شرفشاھی؛ روزنامه رسالت؛ شماره ۶۹۸۷
اردیبهشت ۱۳۸۹.
۲۴. چکیده‌نامه تحقیقات وزارت آموزش و پرورش؛ شهمیه‌السادات حسینی؛ کتاب ماه
کلیات؛ شماره ۱۵۳؛ شهریور ۱۳۸۹.
۲۵. حواشی بر فهراس کتابخانه ملی؛ ابوالفضل حافظیان؛ کتاب شیعه؛ شماره ۱؛ بهار
تاستان ۱۳۸۹.
۲۶. خبر به مثابه شکلات؛ آرمان اسلامبولچی؛ کتاب هفتة؛ شماره ۲۲۹؛ شنبه ۱۱
اردیبهشت ۱۳۸۹.
۲۷. خدمات اطلاعاتی و ضرورت بازیابی؛ ثریا ضیایی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۲
مرداد ۱۳۸۹.
۲۸. خدمات مرجع دیجیتال؛ مهدی علیپور حافظی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۳؛
شهریور ۱۳۸۹.
۲۹. خدمات مرجع و اطلاع‌یابی؛ از نظریه تا عمل؛ عبدالباقر امانی؛ کتاب ماه کلیات؛
شماره ۱۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۳۰. خلاصه مباحث کتابداری؛ طاهر رضایی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۸؛ بهمن
۱۳۸۹.
۳۱. دانشنامه جهان اسلام (ج ۱۴)؛ مهدی رحیم‌پور؛ گزارش میراث؛ شماره ۳۹؛ خرداد –
تیر ۱۳۸۹.
۳۲. دایرةالمعارف کارآفرینی؛ محمدعلی کریمیان؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۳؛
شهریور ۱۳۸۹.
۳۳. در جستجوی صبح «تألیف عبدالرحیم جعفری»؛ احمد مهدوی دامغانی؛ بخارا؛
شماره ۷۶؛ مرداد – شهریور ۱۳۸۹.
۳۴. درآمدی بر وب‌سنگی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۳۵. راهنمای نگارش علمی؛ یزدان منصوریان؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۷؛ دی
۱۳۸۹.
۳۶. رسانه‌شناسی؛ رحمان معرفت؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۴۸؛ فروردین ۱۳۸۹.
۳۷. روزنامه‌نگاری شهروندی؛ سارا فرجی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۹؛ اسفند ۱۳۸۹.
۳۸. ره‌آورد حُسن؛ نورالله مرادی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۷؛ دی ۱۳۸۹.

- .۳۹. زیر آسمان انقلاب؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
- .۴۰. سنجش سواد اطلاعاتی؛ علی حسین قاسمی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۴؛ مهر ۱۳۸۹.
- .۴۱. سنجش علم، فناوری و نوآوری؛ حمیدرضا جمالی مهموئی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۰؛ خرداد ۱۳۸۹.
- .۴۲. شیوه‌نامه چاپ و نشر کتاب؛ فهیمه باب الحوائجی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۸؛ بهمن ۱۳۸۹.
- .۴۳. شیوه‌ها و شگردهای داستان نویسی؛ رضا زنگی‌آبادی؛ انتقاد کتاب (ضمیمه نگاه نو)؛ شماره ۲؛ آذر ۱۳۸۹.
- .۴۴. صفت فربه‌سازی کتاب (بخش ۱)؛ مجdal الدین کیوانی؛ گزارش میراث؛ شماره ۴۱؛ مهر - آبان ۱۳۸۹.
- .۴۵. صفت فربه‌سازی کتاب (بخش ۲)؛ مجdal الدین کیوانی؛ گزارش میراث؛ شماره ۴۲ و ۴۳؛ دی - اسفند ۱۳۸۹.
- .۴۶. صنعت نشر و اطلاع‌رسانی؛ داریوش مطلبی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۳؛ شهریور ۱۳۸۹.
- .۴۷. ضرورت‌های ساختاری اصطلاح‌نامه؛ ملوک السادات بهشتی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
- .۴۸. طراحی پایگاه وب دستگاه‌های دولتی؛ یعقوب نوروزی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۰؛ خرداد ۱۳۸۹.
- .۴۹. فرسنگ‌ها تا انصاف؛ فرهاد نظری، عبدالله مؤذن‌زاده گلور؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۹؛ اسفند ۱۳۸۹.
- .۵۰. فرسنگ‌ها تا فرهنگ؛ صالح طباطبایی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۷؛ دی ۱۳۸۹.
- .۵۱. فرهنگ جامع چاپ و نشر؛ بیژن درویش؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۷؛ دی ۱۳۸۹.
- .۵۲. فلسفه اطلاعات؛ علی جلالی دیزجی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۲؛ مرداد ۱۳۸۹.
- .۵۳. فهرست اسناد آرشیوهای گرجستان درباره تاریخ ایران؛ کوشان گیلانی؛ گزارش میراث؛ شماره ۳۸؛ فروردین - اردیبهشت ۱۳۸۹.
- .۵۴. فهرست توصیفی انتشارات مؤسسه مطالعات اسلامی دانشگاه تهران - دانشگاه مک‌گیل؛ سمیه فرقان؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.

۵۵. فهرست مقالات فارسی در زمینه تحقیقات ایرانی؛ مهدی رحیمپور؛ گزارش میراث؛ شماره ۴۰؛ مرداد - شهریور ۱۳۸۹.
۵۶. فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه مرکزی دانشگاه اصفهان و کتابخانه آیت‌الله حاج سیدحسن فقیه امامی؛ محسن ناجی نصرآبادی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۶؛ آذر ۱۳۸۹.
۵۷. فهرست نسخه‌های خطی صارم‌الدوله؛ علی صادق‌زاده وايقان؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۴؛ مهر ۱۳۸۹.
۵۸. فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه آیت‌الله بروجردی؛ فاضل هاشمی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۶؛ آذر ۱۳۸۹.
۵۹. فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه ابراهیم دهگان؛ علی اکبر صفری؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۰؛ خرداد ۱۳۸۹.
۶۰. فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه عمومی جمعیت نشر فرهنگ رشت؛ پریسا کرم-رضایی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۶؛ آذر ۱۳۸۹.
۶۱. فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه موسوی شفتی؛ علی صادق‌زاده وايقان؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۵؛ آبان ۱۳۸۹.
۶۲. فهرستگان پایان‌نامه‌های حقوقی و جزایی؛ علی بیرانوند؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۰؛ خرداد ۱۳۸۹.
۶۳. فهرستنگاری به روش المعجم المفہرس لالفاظ الاحادیث و الاقاویل عن الكتب العرفانية الفارسية؛ مسعود راستی‌پور؛ معارف؛ شماره ۳؛ آذر - اسفند ۱۳۸۸ (چاپ بهمن ۱۳۸۹).
۶۴. فهرستنویسی رایانه‌ای؛ داریوش علی‌محمدی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۲؛ مرداد ۱۳۸۹.
۶۵. فهرستی برای تمام فصول؛ محمد فرج‌زاده؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۶۰-۲۶۲؛ دی - اسفند ۱۳۸۹.
۶۶. کاربرد سامانه اطلاعات جغرافیایی (جی. آی. اس) در خدمات کتابداری و اطلاع-رسانی؛ سعید اسدی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۶۷. کتاب و کتاب‌پژوهی پابرج ۶؛ جواد بشری؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۴؛ مهر - آبان ۱۳۸۹.

۶۸. کتاب و کتابپژوهی پابرج ۷؛ جواد بشری؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۵؛ آذر - دی ۱۳۸۹.
۶۹. کتاب و کتابپژوهی پابرج ۸؛ جواد بشری؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۶؛ بهمن - اسفند ۱۳۸۹.
۷۰. کتاب و کتابخانه در ایران باستان؛ مریم اسدی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۴؛ مهر ۱۳۸۹.
۷۱. کتابخانه و رسالتی چندگانه در توسعه فرهنگی؛ کامران شرفشاھی؛ شماره ۶۳۷۹؛ ۱۷ فروردین ۱۳۸۹.
۷۲. کتابداری مدنی؛ فهیمه باب الحوائجی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۴۹؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۷۳. کتابشناسی انقلاب اسلامی و امام خمینی(ره)؛ مریم اسدی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۸؛ بهمن ۱۳۸۹.
۷۴. کتابشناسی فهارس؛ محسن ناجی نصرآبادی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۴۹؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۷۵. گفتمان میان رشته‌ای دانش؛ مهدی رضایی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۷۶. گنجینه کردستان؛ یوسف بیگ باباپور؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۵؛ آبان ۱۳۸۹.
۷۷. مأخذشناسی توصیفی عناصر داستان ایرانی؛ سید جواد زرقانی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۴؛ مهر ۱۳۸۹.
۷۸. مبانی حرفه کتابداری و اطلاع‌رسانی در ایران؛ طاهره رضایی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۴۹؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۷۹. مبانی نظری و روان‌شناسی مطالعات میان رشته‌ای؛ فاطمه (بهار) رهادوست؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۴۸؛ فروردین ۱۳۸۹.
۸۰. مجموعه‌سازی مشارکتی؛ سید ابراهیم عمرانی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۴۸؛ فروردین ۱۳۸۹.
۸۱. مدیریت دانش و علوم اطلاعات؛ اعظم صنعت‌جو؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۳؛ شهریور ۱۳۸۹.
۸۲. مدیریت دانش؛ فرآیند خلق، تسهیم و کاربرد سرمایه فکری؛ مریم صرافزاده؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۸؛ بهمن ۱۳۸۹.

- ۸۳ مدیریت کتابخانه یا کارکردها و خدمات کتابخانه‌ای؛ عباس گیلوری؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۰؛ خرداد ۱۳۸۹.
- ۸۴ مذکره و قرارداد برای منابع اطلاعاتی دیجیتالی؛ ابراهیم عمرانی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۷؛ دی ۱۳۸۹.
- ۸۵ مروری بر متون نمایه‌سازی و چکیده نویسی در ایران؛ محسن نوکاریزی، شیوا باری؛ فصلنامه کتاب؛ شماره ۱۳۸۸؛ پاییز (تأثیر چاپ).
- ۸۶ مسائل و مشکلات ارزیابی کتابخانه‌ها و مراکز اطلاعاتی؛ فرامرز مسعودی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۲؛ مرداد ۱۳۸۹.
- ۸۷ مشاوره اطلاعاتی در جامعه اطلاعاتی؛ گلنسا گلینی مقدم؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۴۹؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
- ۸۸ مطالعات سنجش کمی؛ حمزه علی نورمحمدی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۴۸؛ فروردین ۱۳۸۹.
- ۸۹ مهارت‌های سواد اطلاعاتی؛ رحمان معرفت؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۴؛ مهر ۱۳۸۹.
- ۹۰ نرم‌افزار دانشنامه وقف؛ احسان سرخه‌ای؛ وقف میراث جاویدان؛ شماره ۷۰؛ تابستان ۱۳۸۹.
- ۹۱ نسخ خطی اهدایی صارم الدوله؛ اکبر تقی‌پور؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۶؛ آذر ۱۳۸۹.
- ۹۲ نسخه‌های خطی اهدایی سیدمصلح‌الدین مهدوی؛ اکبر تقی‌پور؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۵؛ آبان ۱۳۸۹.
- ۹۳ نقد اصول و مبانی نسخه‌شناسی در کتب خطی؛ ایرج فرجی؛ گزارش میراث؛ شماره ۴۱؛ مهر – آبان ۱۳۸۹.
- ۹۴ نقدی بر پژوهش در کتابداری و اطلاع‌رسانی؛ رویکردها، رویه‌ها، کاربردها؛ علی جلالی دیزجی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۸؛ بهمن ۱۳۸۹.
- ۹۵ نقدی بر واژه نامه علم اطلاعات؛ حسن اشرفی ریزی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۷؛ دی ۱۳۸۹.
- ۹۶ نگارش کتاب‌های دانشگاهی موفق؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۷؛ دی ۱۳۸۹.
- ۹۷ نگاهی بر کتاب چالش‌ها و چشم‌اندازهای مطالعات میان‌رشته‌ای؛ حسن اشرفی‌ریزی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۰؛ خرداد ۱۳۸۹.

۹۸. نگاهی به کتاب «آشنایی با کتابخانه و مقدمات اصول کتابداری»؛ محمد هدایی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۸؛ بهمن ۱۳۸۹.
۹۹. نگاهی به کتاب مرجع نشر؛ سیدکاظم حافظیان؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۷؛ دی ۱۳۸۹.
۱۰۰. نگاهی به ناساختاری در یک کتاب مرجع علمی؛ محمد هدایی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۲؛ مرداد ۱۳۸۹.
۱۰۱. نگرشی بر چند مجموعه اسناد درباره بزد؛ حسین مرتضی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۸؛ بهمن ۱۳۸۹.
۱۰۲. نیازمنجی سرفصل‌ها و منابع درسی؛ فاطمه راهیل قوامی؛ عیار؛ شماره ۲۳؛ پاییز ۱۳۸۸ (تأثیر چاپ).
۱۰۳. وب سایت‌های کتابخانه‌های دانشگاهی؛ یعقوب نوروزی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۲؛ مرداد ۱۳۸۹.
۱۰۴. همایش‌نامه: مجموعه مقالات همایش‌های انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران؛ فاطمه پازوکی، محمد زره‌ساز؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۹؛ اسفند ۱۳۸۹.
۱۰۵. همکاری علمی در اینترنت؛ حمید کشاورز؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۱۰۶. یادداشتی درباره نقد «مقدمه‌ای بر نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی»؛ حسن اشرفی‌ریزی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۴۹؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۱۰۷. یک بار برای همیشه؛ علی قلی‌پور؛ الف؛ شماره ۴۱؛ فروردین ۱۳۸۹.

۲. فلسفه

۱. امپریالیسم بشردوستانه؛ سوده کاویانی؛ الف؛ شماره ۴۱؛ فروردین ۱۳۸۹.
۲. امکان یا امتناع فلسفه تطبیقی از نظر هایدگر؛ بهنام اسدی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۴۲؛ اسفند ۱۳۸۹.
۳. انسان در بهشت فلسفی؛ سید مجید کمالی؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۴. الاهیات الهی و الاهیات بشری؛ نقدی روشن‌شناختی؛ سید حسن اسلامی؛ هفت آسمان؛ شماره ۴۵؛ بهار ۱۳۸۹.
۵. بحران در محقق؛ سینا بامداد؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۷؛ مهر ۱۳۸۹.

۶. بررسی انتقادی مدل پورالیسم دینی جان هیک؛ امیرعباس علیزمانی؛ مرجان نوری؛ فلسفه و کلام اسلامی؛ شماره ۱؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۸ (چاپ ۱۳۸۹).
۷. بررسی انتقادی ویلیام جیمز از شرطیّه پاسکال؛ رضا اکبری؛ قبسات؛ شماره ۵۵؛ بهار ۱۳۸۹.
۸. بررسی تبیین کانت از قوای تخیل و فاهمه در نقدهای اول و سوم؛ محمدرضا ریخته‌گران؛ محمدباقر قمی؛ ذهن؛ شماره ۴۱؛ بهار ۱۳۸۹.
۹. بررسی و نقد هستی و وجود از منظر هگل؛ منصور مهدوی، محمدجواد صافیان؛ معرفت فلسفی؛ شماره ۲۸؛ تابستان ۱۳۸۹.
۱۰. برهان علیت و شباهت فلسفه غرب؛ فاطمه شاکرین، حمیدرضا شاکرین؛ قبسات؛ شماره ۵۵؛ بهار ۱۳۸۹.
۱۱. بیستون را عشق کند و...؛ محمدتقی داستانی؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۱۲. پاسخی به دفاعیات تفکیکیان؛ حسن میلانی؛ سمات؛ شماره ۴؛ زمستان ۱۳۸۹.
۱۳. پاسخی به کتاب مسأله قیاس؛ میم. خراسانی؛ سمات؛ شماره ۴؛ زمستان ۱۳۸۹.
۱۴. پرسشی از استاد رضا داوری؛ سیدابوالحسن مختارباد؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۱۵. پژوهشی شتابزده در باب کرامات و خوارق؛ مهدی کمپانی زارع؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۹؛ آذر ۱۳۸۹.
۱۶. تأملی در تأملات معاد جسمانی در حکمت متعالیه؛ مرتضی پویان؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۸؛ آبان ۱۳۸۹.
۱۷. تأملی در چه باشد آنچه خوانندش تفکر؛ محسن کریمی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۴۲؛ اسفند ۱۳۸۹.
۱۸. تأملی در گادامر و نخستین فیلسوفان یونان؛ زهراء قزلباش؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۴۰؛ دی ۱۳۸۹.
۱۹. تأملی در گفتگوها در باب دین طبیعی؛ بهاءالدین موحد؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۷؛ مهر ۱۳۸۹.
۲۰. تأملی در معاد جسمانی و حکمت متعالیه؛ سارا قاسمی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۲؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۲۱. تأملی دیگر در هنر استدلال؛ غلامرضا ذکیانی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۴؛ تیر ۱۳۸۹.

۲۲. تبیین و نقد نظریه کانت درباره ماهیت صدق؛ محمد جعفری؛ معرفت فلسفی؛ شماره ۲۹؛ پاییز ۱۳۸۹.
۲۳. تبیین و نقد؛ احمد امامی؛ ذهن؛ شماره ۴۳؛ پاییز ۱۳۸۹.
۲۴. تحلیل انتقادی اشکالات ملا رجبعلی تبریزی و قاضی سعید قمی؛ ابوالحسن غفاری؛ معرفت فلسفی؛ شماره ۲۷؛ بهار ۱۳۸۹.
۲۵. تحلیل اندیشه‌های ابن عربی فارغ از آثار او!؛ سارا قاسمی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۴۱؛ بهمن ۱۳۸۹.
۲۶. تحلیل و نقد روش دکارت در فلسفه؛ قدرت الله قربانی؛ ذهن؛ شماره ۴۱؛ بهار ۱۳۸۹.
۲۷. تحلیلی انتقادی بر تفسیر ریچارد رورتی از رابطه میان خود و جهان؛ محمداصغری؛ نامه حکمت؛ شماره ۱۴؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۸ (چاپ ۱۳۸۹).
۲۸. ترجمة تحلیل ثانوی ارسسطو: در بوته نقد؛ مهدی اسدی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۸؛ آبان ۱۳۸۹.
۲۹. تصحیح یا تخریب؛ احسان کردی اردکانی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۹؛ آذر ۱۳۸۹.
۳۰. تعظیم سنت در آینه تخفیف تجدد؛ مهدی کمپانی زارع؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۲؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۳۱. تعمیق مبنا و تدقیق معنا در کتاب نفس و قوای آن؛ اسحاق طاهری؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۹؛ آذر ۱۳۸۹.
۳۲. تفسیری بر آثار نیچه؛ زهرا قزلباش؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۲؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۳۳. تکنولوژی و هایدگر؛ ساسان جعفری؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۴۲؛ اسفند ۱۳۸۹.
۳۴. توجیه معرفتی الوبین گلدمون و نقد آن؛ رضا امیری؛ معارف عقلی؛ شماره ۳؛ زمستان ۱۳۸۹.
۳۵. حفاری در لایه‌های عمیق دانش؛ سهیلا میرشکاک؛ الف؛ شماره ۴۱؛ فروردین ۱۳۸۹.
۳۶. حکایت ذاتی در بوته نقد؛ مهدی برهان مهریزی، مجتبی مصباح؛ معرفت فلسفی؛ شماره ۲۹؛ پاییز ۱۳۸۹.
۳۷. خدا و رنج در رمان برادران کارمازوف؛ سیدمصطفی موسوی اعظم؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۹؛ آذر ۱۳۸۹.

۳۸. خدای نامتناهی فلسفه و عرفان در ترازوی برهان؛ حسن میلانی؛ سمات؛ شماره ۳؛ پاییز ۱۳۸۹.
۳۹. داستانی نه تازه...؛ علی بهروزی؛ مهرنامه؛ شماره ۸؛ دی ۱۳۸۹.
۴۰. در باب تمہیداتی بر هر ترجمه؛ غلامعباس جمالی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۲؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۴۱. درآمدی بر فلسفه معاصر غرب؛ علی سنایی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۹؛ آذر ۱۳۸۹.
۴۲. درنگی در عقل از نظر قرآن و حکمت متعالیه؛ بتول احمدی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۷؛ مهر ۱۳۸۹.
۴۳. درنگی در کتاب تجربه خیال در حکمت متعالیه؛ بتول احمدی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۴۱؛ بهمن ۱۳۸۹.
۴۴. ذوق مقایسه؛ بهناز دهکردی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۹؛ آذر ۱۳۸۹.
۴۵. رابطه دین و دولت در اندیشه کانت؛ مهدی قربانی؛ معرفت؛ شماره ۱۵۰؛ خرداد ۱۳۸۹.
۴۶. رتوش واقیت؛ بررسی نقد «آیا قیاس فقهی همان قیاس منطقی است؟»؛ سیدحسن اسلامی؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۵؛ آذر - دی ۱۳۸۹.
۴۷. رساله تیماوس؛ تبیین ریاضیاتی افلاطون از عالم طبیعت؛ مرضیه افراسیابی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۸؛ آبان ۱۳۸۹.
۴۸. روایت لوکاج از هگل؛ محمدتقی جان محمدی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۹؛ آذر ۱۳۸۹.
۴۹. شور خرد؛ تاریخ بسیار مختصر فلسفه چهارگوش جهان؛ سارا قزلباش؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۲؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۵۰. عشق و عرفان محیی الدین عربی؛ حامد نظرپور نجف‌آبادی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۲؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۵۱. عقل و عشق؛ مهدی نصیری؛ سمات؛ شماره ۴؛ زمستان ۱۳۸۹.
۵۲. عقل‌شناسی سوئین بن؛ مالک شجاعی جشوقانی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۸؛ آبان ۱۳۸۹.
۵۳. فلسفه هگل در بستر ایدئالیسم آلمانی؛ میثم سفیدخوشن؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۹؛ آذر ۱۳۸۹.

۵۴. فلسفه فضیلت کانت؛ ابوالفضل مسلمی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۱؛ فروردین ۱۳۸۹.
۵۵. فیلسوف شیرازی و منتقدانش (۲)؛ اکبر ثبوت؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۴۱؛ بهمن ۱۳۸۹.
۵۶. فیلسوفان یونان یا حیات فیلسوفان بزرگ؛ داریوش درویشی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۷؛ مهر ۱۳۸۹.
۵۷. کانت و مسئله متافیزیک؛ پریش کوششی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۴۲؛ اسفند ۱۳۸۹.
۵۸. کتابچه‌ای مغلوط در تصحیح ۵ رساله شیخ اشراق؛ سیداحمدرضا قائم مقامی؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۵؛ آذر و دی ۱۳۸۹.
۵۹. کتابی برای کشف راز هستی در پرتو نور؛ المیرا صابر نعیمی؛ کتاب هفته؛ شماره ۲۶۸؛ شنبه ۹ بهمن ۱۳۸۹.
۶۰. کدام درخشش؟؛ یحیی یثربی؛ مهرنامه؛ شماره ۷؛ آذر ۱۳۸۹.
۶۱. گزارش و بررسی انتقادی برهان وجودی بر وجود خداوند در فلسفه دکارت؛ سیدصدراالدین طاهری؛ قبسات؛ شماره ۵۵؛ بهار ۱۳۸۹.
۶۲. گفتارهای درباره فلسفه هگل؛ ابوالحسن علیپور؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۹؛ آذر ۱۳۸۹.
۶۳. متاب؛ علی میرزابی؛ انتقاد کتاب (ضمیمه نگاهنو)؛ شماره ۳؛ اسفند ۱۳۸۹.
۶۴. موازنۀ تأملی، قلب نظریۀ عدالت؛ علی مهجور؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۶۵. مولوی پژوهی به شیوه فیلسوفان تحلیلی؛ لیلا آقایانی چاووشی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۴۱؛ بهمن ۱۳۸۹.
۶۶. مهارت‌های منطق جدید؛ فرشته ابوالحسنی نیارکی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۷؛ مهر ۱۳۸۹.
۶۷. مهمترین تقریرهای برهان صدیقین؛ صالح حسن‌زاده؛ خردنامه صدر؛ شماره ۶۰؛ تابستان ۸۹.
۶۸. نسبتی و رای مهر و کین؛ رضا داوری اردکانی؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۶۹. نفس و قوای آن از دیدگاه ارسطو، ابن سینا و صدرالدین شیرازی؛ عبدالله صلواتی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۹؛ آذر ۱۳۸۹.

۷۰. نقد کتاب رابطه نفس و بدن از نظر ملاصدرا؛ هادی موسوی؛ نقد و نظر؛ شماره ۱؛ بهار ۱۳۸۹.
۷۱. نقد نظریه متناقض نمایی تجارب عرفانی؛ یحیی کبیر؛ نامه حکمت؛ شماره ۱۴؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۸ (چاپ ۱۳۸۹).
۷۲. نقد و بررسی جایگاه علیت نفس در فلسفه جورج بارکلی؛ محمد سعیدی‌مهر، محمدعلی محمدی، منوچهر صانعی دره‌بیدی؛ اندیشه دینی؛ شماره ۳۶؛ پاییز ۱۳۸۹.
۷۳. نقد و بررسی کتاب معاد جسمانی در حکمت متعالیه؛ مرتضی پویان؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۸؛ آبان ۱۳۸۹.
۷۴. نقد و بررسی نظریه توین‌بی در فلسفه تاریخ؛ سیدضیاء الدین میرمحمدی؛ تاریخ در آینه پژوهش؛ شماره ۲۵؛ بهار ۱۳۸۹.
۷۵. نقدها را بود آیا که عیاری گیرند؛ اکبر ثبوت؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۴؛ تیر ۱۳۸۹.
۷۶. نقدها را بود آیا که عیاری گیرند؟؛ سعید مقدس؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۲؛ خرداد - تیر ۱۳۸۹.
۷۷. نقدی بر خودآموز فلسفه؛ علی سنایی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۲؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۷۸. نقدی بر عیار نقد؛ حسین مفید؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۴؛ تیر ۱۳۸۹.
۷۹. نقدی بر کتاب هستی و زمان؛ ابوالفضل مسلمی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۴۲؛ اسفند ۱۳۸۹.
۸۰. نگاه هایدگر به کانت و دونس اسکوتس؛ مهتاب حسینی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۴۲؛ اسفند ۱۳۸۹.
۸۱. نگاهی انتقادی به کتاب مثال خیر گادامر؛ محسن نریمانی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۴۰؛ دی ۱۳۸۹.
۸۲. نگاهی به نقد یحیی یشربی بر کتاب ابراهیمی دینانی؛ غلامرضا خاکی؛ مهرنامه؛ شماره ۸؛ دی ۱۳۸۹.
۸۳. نگاهی به یک ترجمه؛ منصور نصیری؛ پژوهش؛ شماره ۴؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۹.
۸۴. هایدگر در چارچوب مسأله جهان؛ لادن حق‌شناس؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۴۲؛ اسفند ۱۳۸۹.

۸۵. هرمنوتیک فلسفی و نظریه ادبی؛ عاطفه سادات قریشی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۴۰؛ دی ۱۳۸۹.
۸۶. هستی‌شناسی فلسفی؛ سارا قاسمی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۲؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۸۷. هیچ اینجا می‌هیچد؛ سیدرضا علوی؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.

۳. دین

۱. آلوین پلانتینجا؛ لگن هاوزن؛ زمانه؛ شماره ۱ و ۲؛ خرداد - تیر ۱۳۸۹.
۲. آموزه‌های قرآن کریم و نقد و نظریه دورکیم؛ محمدرضا آقایی؛ معرفت فرهنگی اجتماعی؛ شماره ۳؛ تابستان ۱۳۸۹.
۳. آیا انسان خلیفة الله است؛ مهدی نصیری؛ سمات؛ شماره ۱؛ بهار ۱۳۸۹.
۴. آینده اسلام؛ مهدی ابراهیمی؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۶۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۵. اخذ دیدگاه غیرعلمی در رفع تعارض میان علم و دین؛ مصطفی حسینی گلکار؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۷؛ آبان ۱۳۸۹.
۶. اخلاق سازمانی؛ فرشته ابوالحسنی؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۶؛ مهر ۱۳۸۹.
۷. ادله نقلی حق تمرد از منظر اهل بیت؛ مصطفی جعفری‌پیشه؛ طلوع نور؛ شماره ۳۲؛ تابستان ۱۳۸۹.
۸. ارزیابی و نقد نظریه اعجاز عددی قرآن کریم؛ منصور پهلوان سعید شفیعی؛ پژوهش - های قرآن و حدیث؛ شماره ۱؛ پاییز - زمستان ۱۳۸۸ (چاپ ۱۳۸۹).
۹. از آسمان جان تا آسمان جهان؛ جویا جهانبخش؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۵؛ آذر - دی ۱۳۸۹.
۱۰. اسراف در قرآن و روایات؛ بخششعلی قنبری؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۶؛ مهر ۱۳۸۹.
۱۱. الاعتقادات شیخ صدوق و تصحیح الاعتقاد شیخ مفید؛ لطف الله صافی گلپایگانی؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۱؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۱۲. اندیشه اجتماعی؛ محمد رحمانی؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۲؛ خرداد ۱۳۸۹.
۱۳. اینک دین؛ جمال کاظمی؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۶؛ مهر ۱۳۸۹.
۱۴. باز هم شبه عرفان؛ محمدرضا توکلی صابری؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۳-۲۵۴؛ خرداد - تیر ۱۳۸۹.

۱۵. بررسی انتقادی دیدگاه مترجمان قرآن؛ کرم سیاوشی؛ ترجمان وحی؛ شماره ۲۸؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۹.
۱۶. بررسی انتقادی کتاب «اعراب القرآن الکریم»؛ سیدرضا نجفی؛ پژوهشنامه انتقادی؛ شماره ۱؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹.
۱۷. بررسی تطبیقی و نقد دیدگاه‌های ابن میمون و قاضی سعید قمی؛ مجتبی حیدری؛ معرفت؛ شماره ۱۴۹؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۱۸. بررسی رویکردهای ایکناس گلذیهر؛ مصطفی احمدی‌فر؛ کوثر؛ شماره ۳۵؛ تابستان ۱۳۸۹.
۱۹. بررسی فرهنگنامه قرآنی؛ اعظم فرجامی؛ حسن؛ شماره ۴؛ بهار ۱۳۸۹.
۲۰. بررسی مدخل‌های عرفانی (جلد دوم)؛ بهمن نزهت؛ نشر دانش؛ شماره ۲؛ آذر - دی ۱۳۸۸ (چاپ مرداد ۱۳۸۹).
۲۱. پاسخ به نقدی بر ترجمه قرآن بر اساس المیزان؛ سیدمحمد رضا صفوی؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۵؛ آذر و دی ۱۳۸۹.
۲۲. پدیده‌شناسی پدیدار شناسانه دین؛ سهراب ملکی؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۸؛ آذر ۱۳۸۹.
۲۳. پدیده‌شناسی حقیقت دین؛ بهنام آقایی؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۸؛ آذر ۱۳۸۹.
۲۴. پرسش از چیستی ایمان؛ مالک شجاعی جشوغانی؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۰؛ فروردین ۱۳۸۹.
۲۵. پژوهشی شتابزده در باب کرامات و خوارق؛ مهدی کمپانی زارع؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۹؛ آذر ۱۳۸۹.
۲۶. تاریخ اولاد‌الاطهار؛ ولی قیطرانی؛ گزارش میراث؛ شماره ۴۱؛ مهر - آبان ۱۳۸۹.
۲۷. تاریخ کلام یا تاریخ‌نگاری کلامی؟؛ مالک شجاعی جشوغانی؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۷؛ آبان ۱۳۸۹.
۲۸. تاریخ کلیسای کاتولیک؛ سیاوش سینایی؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۶۰؛ بهمن ۱۳۸۹.
۲۹. تأملی در مقاله دفاع از حدیث؛ سیدمحمد نجفی؛ سمات؛ شماره ۴؛ زمستان ۱۳۸۹.
۳۰. تأملی در نهضت عاشورا؛ محمد غفوری‌نژاد؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۹؛ دی ۱۳۸۹.

۳۱. تبلور حکمت در اندیشه‌های حکیم؛ شهاب وفایی؛ کتاب هفتاه؛ شماره ۲۷۳؛ شنبه ۱۴ بهمن ۱۳۸۹.
۳۲. تحلیل اندیشه‌های ابن عربی فارغ از آثار او؟؛ سارا قاسمی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۴؛ بهمن ۱۳۸۹.
۳۳. تحلیل و نقد آرای جان برتن درباره تدوین قرآن؛ حسن رضایی هفتادر؛ مطالعات قرآن و حدیث؛ شماره ۱؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۸ (چاپ ۱۳۸۹).
۳۴. جابرین حیان واقعیت یا افسانه؟؛ مهدی نصیری؛ سمات؛ شماره ۳؛ پاییز ۱۳۸۹.
۳۵. جامعه‌شناسی دین؛ سید مجید کمالی؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۲؛ خرداد ۱۳۸۹.
۳۶. جانشینان پیامبر در پرتو نهج‌البلاغه؛ فاطمه احمدوند؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۲؛ خرداد - تیر ۱۳۸۹.
۳۷. جهان هولوگرافی، جهان هیروتی، و جهان هالوسالاری؛ محمدرضا توکلی صابری؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۸؛ ۲۵۹-۲۵۹؛ آبان - آذر ۱۳۸۹.
۳۸. حکمت محی الدین؛ کامران قره گزلی؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۶؛ مهر ۱۳۸۹.
۳۹. در باب مسیحی بودن؛ میلاد مهدوی؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۶۰؛ بهمن ۱۳۸۹.
۴۰. در سایه سار نهج‌البلاغه؛ بخششی قنبری؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۷؛ آبان ۱۳۸۹.
۴۱. درباره کتاب ارشاد؛ مسعود قاسمی؛ فرهنگ‌نویسی؛ شماره ۳؛ بهمن ۱۳۸۹.
۴۲. درباره حدیث مشهور؛ مهدی نصیری؛ سمات؛ شماره ۲؛ تابستان ۱۳۸۹.
۴۳. درنگی در مقاله معرفی و بررسی ترجمه قرآن کریم؛ حسین استادولی؛ ترجمان وحی؛ شماره ۲۷؛ بهار - تابستان ۱۳۸۹.
۴۴. دستور الجمهور فی مناقب ابوزید طیفور؛ علیرضا ذکاوی قراگزلو؛ گزارش میراث؛ شماره ۳۸؛ فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۹.
۴۵. دو فلسفه دین ویتنگشتاین؛ مالک شجاعی جشوچانی؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۴؛ مرداد ۱۳۸۹.
۴۶. دیاتسارون فارسی؛ علی صفری آق قلعه؛ گزارش میراث؛ شماره ۳۸؛ فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۹.
۴۷. دین و اخلاق در نگاه هانس کونگ؛ مهدی ابراهیمی؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۶۰؛ بهمن ۱۳۸۹.
۴۸. دین و جامعه فراسکولا؛ علی مصباح، سلمانعلی رحیمی؛ معرفت فرهنگی اجتماعی؛ شماره ۴؛ پاییز ۱۳۸۹.

۴۹. دین و معرفت؛ مالک شجاعی حشوغانی؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۱؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۵۰. راهنمای پدیده‌شناسی دین؛ محسن نریمانی؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۸؛ آذر ۱۳۸۹.
۵۱. رویکردهای نوین تفسیری در شبہ قاره هند؛ جعفر رضی خان؛ مطالعات قرآن و حدیث؛ شماره ۱؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۸ (چاپ ۱۳۸۹).
۵۲. زبان عرفان؛ علیرضا محمدی کله‌سر؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۰؛ فروردین ۱۳۸۹.
۵۳. زنادقه در عصر صادقین (ع)؛ عباس بشیری گودرزنی؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۷؛ آبان ۱۳۸۹.
۵۴. زیمل در بوته نقد؛ سیاوش سینایی؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۲؛ خرداد ۱۳۸۹.
۵۵. ساحت‌های معنوی ادیان جهان؛ بخشعلی قنبری؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۶۰؛ بهمن ۱۳۸۹.
۵۶. ساختار و هرمنوتیک؛ محمد منصورنژاد؛ هرمنوتیک و دین (مجموعه مقالات)؛ چاپ ۱۳۸۹.
۵۷. شمنیسم؛ بخشعلی قنبری؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۹؛ دی ۱۳۸۹.
۵۸. شمیم تأویل در آیات؛ محمد منصورنژاد؛ هرمنوتیک و دین (مجموعه مقالات)؛ چاپ ۱۳۸۹.
۵۹. طرق‌شناسی روایات عرفه همراه با نقد و بررسی؛ سیدلقمان حکیمی؛ طلوع نور؛ ۳۲ تابستان ۱۳۸۹.
۶۰. عدالت و ذکر؛ درآمدی بر مقام معنوی امام علی(ع)؛ بخشعلی قنبری؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۵؛ شهریور ۱۳۸۹.
۶۱. عرائس‌البيان فی حقایق القرآن؛ بخشعلی قنبری؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۴؛ مرداد ۱۳۸۹.
۶۲. عشق و عرفان محیی‌الدین عربی؛ حامد نظرپور نجف‌آبادی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۲؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۶۳. علم امام؛ محمود هدایت‌افزا؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۶؛ مهر ۱۳۸۹.
۶۴. غیاث‌الدین دشتکی و کتاب «اخلاق منصوری»؛ محسن جاهد، سحر کاوندی؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۲؛ خرداد – تیر ۱۳۸۹.

۶۵. فرهنگ اعلام علوم عقلی اسلامی؛ جواد پورروستایی؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۸؛ آذر ۱۳۸۹.
۶۶. فرهنگ واژگان نهج البلاغه؛ بخشعلی قبری؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۱؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۶۷. فهرستنگاری قرآنی؛ سیدم吉د پورطباطبایی؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۱؛ فروردین - اردیبهشت ۱۳۸۹.
۶۸. قیام مختار؛ سیدعبدالکریم حسنپور؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۲؛ خداد - تیر ۱۳۸۹.
۶۹. کارمایه و کارنامه حقوق بشر در اندیشه عربی؛ سیدحسن اسلامی؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۴؛ مهر و آبان ۱۳۸۹.
۷۰. کرامات اولیاء و تصحیح آن؛ علی اکبر صفری؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۱؛ فروردین - اردیبهشت ۱۳۸۹.
۷۱. کیمیا: علم جهان، علم جان؛ کامران قره گزلى؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۴؛ مرداد ۱۳۸۹.
۷۲. لواجع از کیست؟؛ محمد شادرودی منش؛ مطالعات عرفانی؛ شماره ۱۰؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۸ (تأخبر چاپ).
۷۳. مؤلف تبصرة العلوم؛ سیدموسی شبیری زنجانی؛ جرعه‌ای از دریا (مجموعه مقالات)؛ جلد اول؛ چاپ ۱۳۸۹.
۷۴. ماه خورشیدنما؛ رضا رسولی؛ اصحاب قلم؛ شماره ۷، بهار ۱۳۸۹.
۷۵. مجموعه مقالات مسائل اجتماعی دین در ایران؛ علیرضا صادقی؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۲؛ خداد ۱۳۸۹.
۷۶. محمد ارکون؛ متحیر میان تمدن شرق و غرب؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۸؛ آذر ۱۳۸۹.
۷۷. مروری بر کتاب مُطاق مشایخ، شیخ ابوالعباس قصاب آملی؛ عفت نادری نژاد؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۶۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۷۸. معادشناسی در پرتو پدیده‌شناسی دین؛ فاطمه محمد؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۹؛ دی ۱۳۸۹.
۷۹. المعجم المفہرس لالفاظ الادحادیث و الاقاویل عن الكتب العرفانیة الفارسیة؛ مسعود راستی‌پور؛ معارف؛ شماره ۳؛ آذر - اسفند ۱۳۸۸ (چاپ بهمن ۱۳۸۹).

- .۸۰ معرفی مقاتل بن سلیمان؛ رسول ناوشکن؛ فروغ وحدت؛ شماره ۲۱؛ پاییز ۱۳۸۹.
- .۸۱ معرفی، نقد و بررسی کتاب «حمل قرآن»؛ جواد آسه؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۶؛ بهمن – اسفند ۱۳۸۹.
- .۸۲ مفهوم امر قدسی در پرده ابهام؛ علیرضا صادقی؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۹؛ دی ۱۳۸۹.
- .۸۳ ملاحظاتی پیرامون مکتب تفکیک؛ حمیدرضا مقصودی؛ سمات؛ شماره ۴؛ زمستان ۱۳۸۹.
- .۸۴ ملاحظاتی پیرامون مکتب تفکیک» عامل شکوفایی تفکیک؛ محمدبیبانی اسکوبی؛ سمات؛ شماره ۴؛ زمستان ۱۳۸۹.
- .۸۵ میراث اسلامی در چنگال عصریت؛ نصرا الله آقاجانی؛ معرفت کلامی؛ شماره ۳؛ پاییز ۱۳۸۹.
- .۸۶ ناخنکی بر کار مردی سترگ؛ سید جعفر شهیدی؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۲؛ خرداد – تیر ۱۳۸۹.
- .۸۷ نزدیک شدن به نقطه آغاز؛ علیرضا واسعی؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
- .۸۸ نسخه برگردان هزار حکایت صوفیان؛ نصرا الله پور جوادی؛ نامه بهارستان؛ دفتر ۱۶؛ مرداد ۱۳۸۹.
- .۸۹ نظرات پروفسور کربن درباره مهدویت؛ علیرضا رجالی تهرانی؛ انتظار موعود؛ شماره ۳۲؛ بهار – تابستان ۱۳۸۹.
- .۹۰ نظری به کتاب هشام بن حکم؛ علیرضا اسعدی، عباس بشیری گودرزی نیا؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۲؛ خرداد ۱۳۸۹.
- .۹۱ نقد آرای مفسران درباره مفهوم آیه «يخرج من بين الصلب و الترائب»؛ محمدحسین برومند؛ پژوهش‌های قرآن و حدیث؛ شماره ۱؛ پاییز – زمستان ۱۳۸۸ (چاپ ۱۳۸۹).
- .۹۲ نقد ترجمه‌های قرآن در پرتو تأملات نحوی؛ جواد آسه؛ ترجمان وحی؛ شماره ۳۷؛ بهار – تابستان ۱۳۸۹.
- .۹۳ نقد ترجمه قرآن کریم براساس المیزان؛ حامد معرفت؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۱؛ فروردین – اردیبهشت ۱۳۸۹.
- .۹۴ نقد تقریر میرنصر حامدابوزید از تاریخ‌مندی قرآن؛ احمد واعظی؛ قرآن شناخت؛ شماره ۲؛ پائیز – زمستان ۱۳۸۹.

۹۵. نقد دیدگاه ابن تیمیه درباره امام مهدی(عج)؛ مهدی اکبرنژاد؛ پژوهش‌های قرآن و حدیث؛ شماره ۱؛ پاییز - زمستان ۱۳۸۸ (چاپ ۱۳۸۹).
۹۶. نقد نظریه متناقض نمایی تجارب عرفانی؛ یحیی کبیر؛ نامه حکمت؛ شماره ۱۴؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۸ (چاپ ۱۳۸۹).
۹۷. نقد و ارزیابی عدالت افلاطونی از منظر اندیشه علوی؛ پژوهشنامه علوی؛ شماره ۱؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹.
۹۸. نقد و بررسی «چرا و چگونه وقف کنیم»؛ محمدباقر ملکیان؛ وقف میراث جاویدان؛ شماره ۶۶؛ بهار ۱۳۸۹.
۹۹. نقد و بررسی پلورالیسم حقانیت از نگاه قرآن کریم؛ محمدمهدی گرجیان، ایلقا اسماعیلزاده؛ طلوع نور؛ شماره ۳۴؛ زمستان ۱۳۸۹.
۱۰۰. نقد و بررسی حدیثی در فضیلت ایرانیان؛ مجید معارف، یحیی میرحسینی؛ حدیث- پژوهی؛ شماره ۴؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۹.
۱۰۱. نقد و بررسی رویکرد تاریخی تمدنی حسن حنفی؛ نصرالله آفاجانی؛ تاریخ اسلام؛ شماره ۴؛ زمستان ۱۳۸۹ (چاپ ۱۳۸۹).
۱۰۲. نقد و بررسی کتاب روانخوانی و تجوید قرآن کریم؛ جواد آسه؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۲؛ خرداد - تیر ۱۳۸۹.
۱۰۳. نقد و بررسی مقاله «نگاه نو درباره خمس و حرمت صدقه بر پیامبر اکرم (ص) در قرآن؛ بنت‌الهدی نجفی؛ سفیر؛ شماره ۱۵؛ پاییز ۱۳۸۹.
۱۰۴. نقد و تحلیل رویکردهای حجج امام حسین (ع)؛ ابراهیم ابراهیمی؛ پژوهش‌های قرآن و حدیث؛ شماره ۱؛ پاییز - زمستان ۱۳۸۸ (چاپ ۱۳۸۹).
۱۰۵. نقد و تحلیل کرامات خواجه عبیدالله احرار؛ غلامحسین غلامحسینزاده، سیدجلال موسوی؛ ادبیات عرفانی و اسطوره‌شناختی؛ شماره ۲۰؛ پاییز ۱۳۸۹.
۱۰۶. نقد و معرفی کتاب المرا و الوقف؛ مهدی مهریزی؛ وقف میراث جاویدان؛ شماره ۷۱؛ پاییز ۱۳۸۹.
۱۰۷. نقدی بر کتاب «سیرالى الله» نوشته سیدحسن ابطحی؛ حسن میلانی؛ سمات؛ شماره ۱؛ بهار ۱۳۸۹.
۱۰۸. نقدی بر کتاب مقالات دکتر حسین الهی قمشه‌ای؛ حسن میلانی؛ سمات؛ شماره ۲؛ تابستان ۱۳۸۹.

۱۰۹. نقدي بر مقاله «رسم المصحف، ويزگي ها و ديدگاهها»؛ جواد آسه؛ مشکو؛ شماره ۱۰۷؛ تابستان ۱۳۸۹.
۱۱۰. نقدي بر مقاله «محسن بن على»؛ سيدمحمد نجفي يزدي؛ طلوع نور؛ شماره ۳۱؛ بهار ۱۳۷۹.
۱۱۱. نگاهي انتقادی بر رویکرد پدیدارشناسانه پیتر برگر درباره دین و نظم اجتماعی؛ حسن یوسفزاده؛ معرفت فرهنگي اجتماعي؛ شماره ۲، بهار ۱۳۸۹.
۱۱۲. نگاهي به ترجمه‌های قرآن در غرب؛ حسین بیاتلو؛ زمانه؛ شماره ۹؛ بهمن ۱۳۸۹.
۱۱۳. نگاهي به کاستي‌های دائرة المعارف قرآن کريم؛ على اکبر مؤمني؛ مشکو؛ شماره ۱۰۶؛ بهار ۱۳۸۹.
۱۱۴. نگاهي گذرا به تفسير «فى ظلال القرآن» و بيان نكته‌اي چند؛ محمدحسين حيدريان؛ مذکونه ۳ (مجموعه مقالات)؛ چاپ ۱۳۸۹.
۱۱۵. نواندیش دینی در محضر مولانا؛ عباس گودرزی؛ اطلاعات حکمت و معرفت؛ شماره ۵۷؛ آذر ۱۳۸۹.
۱۱۶. ويزگي ها و امتيازات تفسيرالميزان؛ سيداحمد محمودزاده؛ رشدآموزش قرآن؛ شماره ۴؛ تابستان ۱۳۸۹.
۱۱۷. هامان و ادعای خطای تاريخی در قرآن!؛ محمدسعید فياض، محمدکاظم شاكر؛ قرآن شناخت؛ شماره ۵؛ بهار - تابستان ۱۳۸۹.
۱۱۸. هرمنوتick، كتاب و سنت؛ هرمنوتick و دين (مجموعه مقالات)؛ چاپ ۱۳۸۹.
۱۱۹. يادداشتی درباره يك مقاله؛ امين رضا نوشين؛ اطلاعات حکمت و معرفت؛ شماره ۵۳؛ مرداد ۱۳۸۹.

۴. علوم اجتماعي

۱. آراء و اندیشه سيدجمال الدين اسدآبادی؛ سيدرضا حسيني؛ فارابي؛ شماره ۱۵؛ خرداد - تير ۱۳۸۹.
۲. آرمان شهر؛ فضا، هویت و قدرت در اندیشه اجتماعي معاصر؛ محمد فکري، مينا اينانلو؛ كتاب ماه علوم اجتماعي؛ شماره ۳۳؛ آبان ۱۳۸۹.
۳. آرنست و پرسشن از اتورитеه؛ زهره روحى؛ جهان كتاب؛ شماره ۲۵۹-۲۵۸؛ آبان و آذر ۱۳۸۹.

۴. آشپزی دوره صفوی؛ عسگر بهرامی؛ گزارش میراث؛ شماره ۴۱؛ مهر - آبان ۱۳۸۹.
۵. آمار در علوم اجتماعی با کاربرد نرم افزار spss/pc+ در پژوهش های اجتماعی؛ اسماعیل پرویزی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۷؛ خرداد ۱۳۸۹.
۶. آموزش مطالعات اجتماعی در دوره ابتدایی؛ سمیه شمس اللہی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۷؛ خرداد ۱۳۸۹.
۷. ادله الکترونیکی؛ مرضیه محتشمی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۵؛ بهمن ۱۳۸۹.
۸. ارتباطات، افکار عمومی و جنگ روانی؛ انسیه فرهمندزاد؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۵؛ بهمن ۱۳۸۹.
۹. ارزش های دینی حاکم بر دفاع غیر عامل؛ سحر قدوسی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۵؛ بهمن ۱۳۸۹.
۱۰. از مدرنیته تا علوم اجتماعی؛ هادی دوست محمدی؛ الف؛ شماره ۴۱؛ فروردین ۱۳۸۹.
۱۱. اقتصاد توریسم؛ محمدحسن ایمانی خوشخو؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۸؛ تیر ۱۳۸۹.
۱۲. امپریالیسم و عقب ماندگی؛ همایون الهی؛ نقدی بر استادی به بهانه تجلیل (مجموعه مقالات)؛ چاپ ۱۳۸۹.
۱۳. امنیت بین الملل؛ مهدی ابراهیمی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۹؛ مرداد ۱۳۸۹.
۱۴. اندیشه های سیاسی اسلام؛ بهزاد خوش اندام؛ دیپلماتیک (همشهری)؛ شماره ۴۲؛ مرداد ۱۳۸۹.
۱۵. اندیشه های سیاسی و اقتصادی هایک؛ حمید سجادی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۴؛ دی ۱۳۸۹.
۱۶. ایران پس از انقلاب؛ محمد فکری، مینا اینانلو؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۹؛ مرداد ۱۳۸۹.
۱۷. بازاریابی توریستی؛ ابتهال زندی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۸؛ تیر ۱۳۸۹.
۱۸. بازخوانی حقارت رژیم پهلوی و غارت منافع ملی ایران؛ دفتر مطالعات و تدوین تاریخ ایران؛ پانزده خرداد؛ شماره ۲۳؛ بهار ۱۳۸۹.

۱۹. باستان‌شناسی به مثابه فعالیت سیاسی؛ وحید عسگرپور؛ باستان‌شناسی و تاریخ؛ شماره ۴۷؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۸ (چاپ ۱۳۸۹).
۲۰. برابر سازی فرصت‌ها؛ علی شکوری؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۴؛ دی ۱۳۸۹.
۲۱. برنامه‌ریزی برینانیایی؛ جعفر میکائیلی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۶؛ اسفند ۱۳۸۹.
۲۲. بسیج فرهنگ و ارتباطات اجتماعی؛ مجید فکری؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۵؛ بهمن ۱۳۸۹.
۲۳. بند زدن یک چینی شکسته؛ هاله میرمیری؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۲۴. بنیادهای عالم سیاست؛ عبدالرحمن عالم؛ نقدی بر استادی به بهانه تجلیل (مجموعه مقالات)؛ چاپ ۱۳۸۹.
۲۵. پاسخ به نقد کتاب برنامه‌ریزی اجتماعی؛ محمدرضا سعیدی، محمدرضا تاج‌الدین؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۴۶؛ اسفند ۱۳۸۹.
۲۶. پسا استعمارگرایی؛ مریم صدیق؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۵؛ بهمن ۱۳۸۹.
۲۷. پیامد چالش‌های فرهنگ و دین؛ حسین کچوئیان؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۱؛ مهر ۱۳۸۹.
۲۸. پیچیده اما روش؛ یونس شکرخواه؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۲۹. تأثیر فرهنگ ملی بر سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران؛ احمد نقیبزاده؛ نقدی بر استادی به بهانه تجلیل (مجموعه مقالات)؛ چاپ ۱۳۸۹.
۳۰. تأمین مالی سیاست‌های اجتماعی؛ خاطره هاشمیان؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۴؛ دی ۱۳۸۹.
۳۱. تبلیغات به زبان ساده؛ حسینیه سادات شبیری؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۰؛ شهریور ۱۳۸۹.
۳۲. تبیین در علوم اجتماعی؛ عبدالصمد محمودی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۷؛ خرداد ۱۳۸۹.
۳۳. تحقیق موردی؛ سحر قدوسی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۷؛ خرداد ۱۳۸۹.
۳۴. تحلیل داده‌های چند متغیری در پژوهش رفتاری؛ فاطمه بیزان پناه؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۷؛ خرداد ۱۳۸۹.

۳۵. تحول مبانی اندیشه سیاسی در فقه شیعه؛ عباسعلی عمیدزنجانی؛ نقدی بر استادی به بهانه تجلیل (مجموعه مقالات)؛ چاپ ۱۳۸۹.
۳۶. تقابل یا همنشینی ذهنیت‌ها؛ مسعود صفری؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۶۲-۲۶۰؛ دی - اسفند ۱۳۸۹.
۳۷. تکنیک‌های خاص تحقیق؛ میرهابیل کبیری؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۷؛ خرداد ۱۳۸۹.
۳۸. توریسم ورزشی؛ مائده بُن؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۸؛ تیر ۱۳۸۹.
۳۹. توسعه بوم‌گری؛ ویدا فخر کلخوران؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۸؛ تیر ۱۳۸۹.
۴۰. توسعه گردشگری روستایی؛ هاجر شادمانی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۶؛ اسفند ۱۳۸۹.
۴۱. توسعه، جهان سوم و نظام بین‌الملل؛ محمود سریع‌القلم؛ نقدی بر استادی به بهانه تجلیل (مجموعه مقالات)؛ چاپ ۱۳۸۹.
۴۲. توسعه اجتماعی؛ ریحانه هاشمیان؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۴؛ دی ۱۳۸۹.
۴۳. توسعه شهری پایدار؛ مهدی ابراهیمی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۶؛ اسفند ۱۳۸۹.
۴۴. تهیه و ساخت آزمون جهت‌گیری مذهبی با تکیه بر اسلام؛ الهام جراحی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۷؛ خرداد ۱۳۸۹.
۴۵. جامعه‌شناسی دین؛ محمد فکری، مینا اینانلو؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۱؛ مهر ۱۳۸۹.
۴۶. جامعه‌شناسی گردشگری؛ هدی یاسینی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۸؛ تیر ۱۳۸۹.
۴۷. جامعه‌شناسی مشارکت سیاسی زنان؛ صالح ابراهیمی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۹؛ مرداد ۱۳۸۹.
۴۸. جستاری در هنگام فراغت؛ مجتبی جاودان؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۸؛ تیر ۱۳۸۹.
۴۹. جغرافیا و سیاست؛ مصطفی ملکیان؛ نقدی بر استادی به بهانه تجلیل (مجموعه مقالات)؛ چاپ ۱۳۸۹.

۵۰. جغرافیای گردشگری؛ محمدتقی رهنماei؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۸؛ تیر ۱۳۸۹.
۵۱. جنسیت و توسعه؛ مریم فروغیان؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۶؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۵۲. جنگ روانی؛ ایوب پورقیومی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۵؛ بهمن ۱۳۸۹.
۵۳. جنگ روانی؛ جعفر حسنپور؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۵؛ بهمن ۱۳۸۹.
۵۴. جنگ نرم ۲؛ رضا خدایی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۵؛ بهمن ۱۳۸۹.
۵۵. جنگ نرم ۳؛ اسکندر صفری؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۵؛ بهمن ۱۳۸۹.
۵۶. جنگ نرم ۴؛ حسن مرادی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۵؛ بهمن ۱۳۸۹.
۵۷. جوان در بحران هویت؛ فریده عقیلی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۳؛ آذر ۱۳۸۹.
۵۸. جهانی شدن فرهنگ و سیاست؛ سیدعلی اصغر کاظمی؛ نقدی بر استادی به بهانه تجلیل (مجموعه مقالات)؛ چاپ ۱۳۸۹.
۵۹. چپ و راست، اهمیت یک نقیکی سیاسی؛ رحیم موسوی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۹؛ مرداد ۱۳۸۹.
۶۰. خط نبرد هسته‌ای نوین؛ محمد لعل علیزاده؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۹؛ مرداد ۱۳۸۹.
۶۱. خیانت زنان به همنوعان خود؛ اکرم حسینی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۶؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۶۲. دانشگاه ایرانی؛ علیمحمد صادقی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۶؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۶۳. دانشگاه و انقلاب؛ صادق زیبکلام؛ نقدی بر استادی به بهانه تجلیل (مجموعه مقالات)؛ چاپ ۱۳۸۹.
۶۴. دانشنامه دین، ارتباطات و رسانه؛ اعظم ده صوفیانی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۱؛ مهر ۱۳۸۹.
۶۵. در برزخ جامعه‌شناسی حرفه‌ای و جامعه‌شناسی مردم‌دار؛ بهرنگ صدیقی؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۸-۲۵۹؛ آبان و آذر ۱۳۸۹.
۶۶. در جست‌وجوی خوشبختی؛ عبدالحسین آذرنگ؛ نگاه نو؛ شماره ۸۷؛ پاییز ۱۳۸۹.
۶۷. در حد یک زنگ تفریج؛ مریم رحیمی؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.

- ۶۸ درآمدی بر رویکردها در برنامه‌ریزی توسعه گردشگری؛ مسلم شجاعی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۸؛ تیر ۱۳۸۹.
- ۶۹ درست مثل یهودا؛ رضا آشتله؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
- ۷۰ درنگی بر معماه سیاسی سلیمان؛ آرش تقیبیان؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۵؛ تیر ۱۳۸۹.
- ۷۱ دو نظام سیاسی - جغرافیایی در ایران؛ ابراهیم صالح‌آبادی، رسول افضلی؛ مطالعات ملی؛ شماره ۴۴؛ سال ۱۳۸۹.
- ۷۲ دولت و جامعه مدنی؛ حسین بشیریه؛ نقدی بر استادی به بهانه تجلیل (مجموعه مقالات)؛ چاپ ۱۳۸۹.
- ۷۳ دولتهای فرمانده؛ ابراهیم صالح‌آبادی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۹؛ مرداد ۱۳۸۹.
- ۷۴ دیباچه‌ای بر نظریه انحطاط ایران؛ سیدجواد طباطبائی؛ نقدی بر استادی به بهانه تجلیل (مجموعه مقالات)؛ چاپ ۱۳۸۹.
- ۷۵ دیپلماسی عرفانی؛ راضیه صادقی تبار؛ الف؛ شماره ۴۱؛ فروردین ۱۳۸۹.
- ۷۶ دیدگاه‌های نظری پداغفند غیرعامل؛ زهره علی عسگری؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۵؛ بهمن ۱۳۸۹.
- ۷۷ دین و جامعه صنعتی، پیشرفتی؛ زینب غریب‌زاده؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۱؛ مهر ۱۳۸۹.
- ۷۸ دین و جهانی شدن؛ زهره علی عسگری؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۱؛ مهر ۱۳۸۹.
- ۷۹ دین و عقلانیت در فلسفه اجتماعی ماکس وبر؛ عباس یزدانی؛ معرفت؛ شماره ۱۵۷؛ دی ۱۳۸۹.
- ۸۰ رابطه میان شهروند و حکومت؛ علی بزرگیان؛ سینما و ادبیات؛ شماره ۴۷؛ زمستان ۱۳۸۹.
- ۸۱ راهنمای بررسی تلویزیون؛ فاطمه رزمی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۰؛ شهریور ۱۳۸۹.
- ۸۲ راهنمای جامع مددکاری و رفاه اجتماعی؛ زینت مهدوی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۴؛ دی ۱۳۸۹.
- ۸۳ راهنمای سیاست اجتماعی تطبیقی؛ ابوالفضل مسلمی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۴؛ دی ۱۳۸۹.

۸۴. رسانه و سلامتی؛ روشنک عاطفی منش؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۰؛ شهریور ۱۳۸۹.
۸۵. رسانه‌ها و دموکراسی؛ روح الله حسن کاویار؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۹؛ مرداد ۱۳۸۹.
۸۶. رفاه اجتماعی؛ مهدی ابراهیمی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۴؛ دی ۱۳۸۹.
۸۷. روتوش کتاب هاشمی بدون روتوش (۱)؛ سید محمد روحانی؛ پانزده خرداد؛ شماره ۲۵ و ۲۶؛ تابستان و پاییز ۱۳۸۹.
۸۸. روتوش کتاب هاشمی بدون روتوش (۲)؛ سید محمد روحانی؛ پانزده خرداد؛ شماره ۲۶؛ زمستان ۱۳۸۹.
۸۹. روزنامه‌نگاری سایبر؛ فاطمه یزدان‌پناه؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۰؛ شهریور ۱۳۸۹.
۹۰. روش تحقیق میدانی؛ پروانه فلاح؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۷؛ خرداد ۱۳۸۹.
۹۱. روش تطبیقی؛ فراسوی راهبردهای کمی و کیفی؛ محمد اسفندیاری؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۷؛ خرداد ۱۳۸۹.
۹۲. روش‌شناسی مطالعات انقلاب؛ مهدی ابراهیمی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۷؛ خرداد ۱۳۸۹.
۹۳. روش‌های پژوهش برای سیاست‌گذاری اجتماعی؛ مفاهیم، روش‌ها و کاربردها؛ جهان پورآقایی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۴؛ دی ۱۳۸۹.
۹۴. روش‌های پژوهش در سیاست؛ ابراهیم متقی، زهره پوستین‌چی، سیدعلی فاطمی؛ فارابی؛ شماره ۱۷؛ مهر - آبان ۱۳۸۹.
۹۵. روش‌های تحقیق کیفی در علوم ارتباطات؛ آیدا حسینی‌فر؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۷؛ خرداد ۱۳۸۹.
۹۶. زنان در جامعه؛ هاشم یحیی‌الدره؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۶؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۹۷. سیاست اجتماعی و توسعه؛ مصطفی رضایی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۴؛ دی ۱۳۸۹.
۹۸. سیاست اجتماعی؛ سید مجید کمالی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۴؛ دی ۱۳۸۹.

۹۹. سیاست اجتماعی؛ میریم نهادنی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۴؛ دی ۱۳۸۹.
۱۰۰. سیاستگذاری اجتماعی؛ میریم انصاری؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۴؛ دی ۱۳۸۹.
۱۰۱. سیاستگذاری جهانگردی؛ الهام بیات؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۸؛ تیر ۱۳۸۹.
۱۰۲. شرق، آنچه بود و آنچه نیست؛ حمید گودرزی؛ کتاب هفته؛ شماره ۲۷۲؛ شنبه ۷ اسفند ۱۳۸۹.
۱۰۳. شیوه اندیشیدن انتقادی و گریز از ساده‌انگاری؛ محمدرضا توکلی صابری؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۶۰-۲۶۲؛ دی - اسفند ۱۳۸۹.
۱۰۴. طراحی فضای شهری؛ بهاره امیری؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۲؛ آبان ۱۳۸۹.
۱۰۵. عرفی شدن در تجربه مسیحی و اسلامی؛ صالح ابراهیمی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۱؛ مهر ۱۳۸۹.
۱۰۶. فرهنگ جهانی؛ نسیبه کریم‌زاده؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۹؛ مرداد ۱۳۸۹.
۱۰۷. فرهنگ و دولت رفاه؛ نگار درویش؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۴؛ دی ۱۳۸۹.
۱۰۸. فرهنگ و متن؛ زهرا بدیعیان؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۷؛ خرداد ۱۳۸۹.
۱۰۹. قانونمندی جامعه و آزادی؛ امان‌الله فصیحی؛ معرفت؛ شماره ۱۵۷؛ دی ۱۳۸۹.
۱۱۰. قدرت نرم ابزارهای موفقیت در سیاست بین‌الملل؛ فرامرز یوسفوند؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۵؛ بهمن ۱۳۸۹.
۱۱۱. کاربرد نظریه در بررسی تاریخ نمایش؛ حسین میرعبدیینی؛ نامه فرهنگستان؛ شماره ۴۲؛ تابستان ۱۳۸۹.
۱۱۲. کتابی که دانشگاهی نیست؛ سیدنیم اورازانی؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۱۱۳. کیفیت زندگی شاخص توسعه اجتماعی؛ علیرضا صادقی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۴؛ دی ۱۳۸۹.
۱۱۴. گردشگری بین‌المللی و برنامه‌ریزی؛ مژگان تراب احمدی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۸؛ تیر ۱۳۸۹.

۱۱۵. گفتارهایی درباره فرهنگستان؛ ژاله آموزگار؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۷-۲۵۵؛ مرداد ۱۳۸۹.
۱۱۶. گلوگاه‌های پژوهش در علوم اجتماعی؛ عاطفه آریان؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۷؛ خرداد ۱۳۸۹.
۱۱۷. مبانی اصول شیوه‌های پداغندری غیرعامل؛ آزاده حسین شاهی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۵؛ بهمن ۱۳۸۹.
۱۱۸. مبانی برنامه‌ریزی و سیاست اجتماعی؛ وحید اسدی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۴؛ دی ۱۳۸۹.
۱۱۹. مبانی روش تحقیق در علوم اجتماعی؛ ابراهیم گرجی، سجاد برخورداری؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۷؛ خرداد ۱۳۸۹.
۱۲۰. مبدأ تحول در استراتژی نظامی ایران؛ هاجر شادمانی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۹؛ مرداد ۱۳۸۹.
۱۲۱. محیط زیست و سیاست اجتماعی؛ محمد رحمانی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۴؛ دی ۱۳۸۹.
۱۲۲. مدیریت گردشگری فرهنگی؛ حبیب راثی تهرانی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۶؛ اسفند ۱۳۸۹.
۱۲۳. مرزهای نو در ارتباط بین‌الملل؛ بهاره امیری؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۹؛ مرداد ۱۳۸۹.
۱۲۴. مرگ مشاهیر و حقوق اجتماعی؛ زهره روحی؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۶۰-۲۶۲؛ دی ۱۳۸۹.
۱۲۵. مسایل سیاسی - اقتصادی جهان سوم؛ احمد ساعی؛ نقدي بر استادی به بهانه تجلیل (مجموعه مقالات)؛ چاپ ۱۳۸۹.
۱۲۶. مسکن و سیاست اجتماعی؛ فاطمه محمد؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۴؛ دی ۱۳۸۹.
۱۲۷. مشارکت سیاسی زن؛ هاشم یحیی الدره؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۶؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۱۲۸. مقاومت شکننده؛ محمد فکری، مینا اینالو؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۹؛ مرداد ۱۳۸۹.

۱۲۹. مقدمه‌ای بر ارتباط باستان‌شناسی و گردشگری فرهنگی؛ رضا نوری شادمهرانی؛
کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۸؛ تیر ۱۳۸۹.
۱۳۰. مقدمه‌ای بر برنامه‌ریزی و مدیریت اکوتوریسم؛ حبیب رائی تهرانی؛ کتاب ماه
علوم اجتماعی؛ شماره ۲۸؛ تیر ۱۳۸۹.
۱۳۱. مقدمه‌ای بر مبانی و اصول برنامه‌ریزی؛ مهدی ابراهیمی؛ کتاب ماه علوم
اجتماعی؛ شماره ۳۲؛ آبان ۱۳۸۹.
۱۳۲. مقدمه‌ای بر نمونه‌گیری در تحقیق؛ بتول فیروزی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛
شماره ۲۷؛ خرداد ۱۳۸۹.
۱۳۳. مناطق، راهبردهای فضایی و توسعه پایدار؛ محمد جواد شفیعی؛ کتاب ماه علوم
اجتماعی؛ شماره ۳۶؛ اسفند ۱۳۸۹.
۱۳۴. موج سنتگین گذر زمان؛ علی بزرگیان؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۱۳۵. موضوعاتی در مطالعات گردشگری فرهنگی؛ مریم نهاوندی؛ کتاب ماه علوم
اجتماعی؛ شماره ۲۸؛ تیر ۱۳۸۹.
۱۳۶. نویلیرالیسم در پس تکنولوژی کارربا؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۴-۲۵۳؛ خرداد - تیر
۱۳۸۹.
۱۳۷. نسل ایکس؛ بررسی جامعه‌شناختی نسل جوان ایرانی؛ فروزنده جعفرزاده پور؛
کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۳؛ آذر ۱۳۸۹.
۱۳۸. نظریه برنامه‌ریزی؛ کاووه حسین‌زاده راد؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۶؛
اسفند ۱۳۸۹.
۱۳۹. نظریه رسانه‌ها؛ مریم فروغیان؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۰؛ شهریور
۱۳۸۹.
۱۴۰. نظریه‌پردازی در روابط بین‌الملل؛ سیدحسین سیف‌زاده؛ نقدی بر استادی به بهانه
تجلیل (مجموعه مقالات)؛ چاپ ۱۳۸۹.
۱۴۱. نظریه‌ها و پژوهش‌های ارتباط جمعی؛ الهام سادات حسینی؛ کتاب ماه علوم
اجتماعی؛ شماره ۲۷؛ خرداد ۱۳۸۹.
۱۴۲. نفوذ اجتماعی؛ علی سعد؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۵؛ بهمن ۱۳۸۹.
۱۴۳. نقد و بررسی کتاب مبانی اندیشه سیاسی در اسلام؛ محمود شریعتی؛ علوم
سیاسی؛ شماره ۵۱؛ پاییز ۱۳۸۹.

۱۴۴. نقد و تحلیل روند تحقیقات و تأثیرات در موضوع زنان در ایران؛ ثریا مکنون؛ پژوهشنامه زنان؛ شماره ۱؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹.
۱۴۵. نقدی بر اندیشه سیاسی لئواشتراوس؛ ناصر تاجیک؛ غرب‌شناسی بنیادی؛ شماره ۱؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹.
۱۴۶. نقدی بر تحلیل حسن حنفی از جریان‌ها و بحران‌های معاصر مصر و دنیای اسلام؛ نصرالله آقاجانی؛ علوم سیاسی؛ شماره ۵۰؛ تابستان ۱۳۸۹.
۱۴۷. نقدی بر کتاب از کاخ شاه تا زندان اوین؛ دفتر مطالعات و تدوین تاریخ ایران؛ پانزده خرداد؛ شماره ۲۴ و ۲۵؛ تابستان و پاییز ۱۳۸۹.
۱۴۸. نقدی بر ملاحظاتی نقادانه بر دو مفهوم علم دینی و علم بومی؛ محمدرضا مؤمنی؛ پژوهش‌های علم و دین؛ شماره ۱؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹.
۱۴۹. نقدی بر مه در سنگر آزادی؛ منوچهر پژشک؛ مزدک‌نامه ۳؛ چاپ ۱۳۸۹.
۱۵۰. نقش سازمان‌های بین‌المللی در سیاستگذاری اجتماعی؛ مهدی ابراهیمی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۴؛ دی ۱۳۸۹.
۱۵۱. نویسنده‌گی برای تلویزیون، رادیو، و رسانه‌های نوین؛ فریبرز درودی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۰؛ شهریور ۱۳۸۹.
۱۵۲. نهادهای بین‌المللی و سیاست‌های ملی؛ سیدعلی اصغر ترابی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۹؛ مرداد ۱۳۸۹.
۱۵۳. وضعیت پست مدرن؛ طبیه ارجمندی؛ زمانه؛ شماره ۷؛ آذر ۱۳۸۹.
۱۵۴. هجویه‌ای برای استالین؛ آرش نقیبیان؛ کلستانه؛ شماره ۱۰۴؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۱۵۵. همنشینی و کجری؛ نگاهی به دیدگاه‌های اسلامی و یافته‌های اجتماعی؛ فرشته انصاری؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۲۹؛ مرداد ۱۳۸۹.
۱۵۶. همه برای اروپا، اروپا برای خودش؛ حمید گودرزی؛ کتاب هفتة؛ شماره ۳۷۵؛ شنبه ۲۸ اسفند ۱۳۸۹.
۱۵۷. همه چیز درباره فرهنگ؛ حامد نعمتی؛ الف؛ شماره ۴۱؛ فروردین ۱۳۸۹.
۱۵۸. هنر تنها نزد ایرانیان نیست؛ امیر بهاری؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۱۵۹. یک صنعت قدسی؛ احمد بستانی؛ مهرنامه؛ شماره ۷؛ آذر ۱۳۸۹.

۵. علوم و فنون

۱. احتیاط مصرف و تداخلات دارویی گیاهان دارویی براساس شواهد و مستندات؛ کتاب ماه علوم و فنون؛ شماره ۴۴؛ آذر ۱۳۸۹.
۲. از خوب به عالی؛ علی قاهری؛ کتاب ماه علوم و فنون؛ شماره ۳۸؛ خرداد ۱۳۸۹.
۳. استرس شغلی؛ اشرف دهقان؛ کتاب ماه علوم و فنون؛ شماره ۴۰؛ مرداد ۱۳۸۹.
۴. اصول کنترل آفات و بیماری‌های گیاهی؛ الهام احمدی؛ کتاب ماه علوم و فنون؛ شماره ۴۵؛ دی ۱۳۸۹.
۵. انسان‌هایی که منقرض شدند: چرا نئاندرتال‌ها از بین رفتند و ما باقی ماندیم؟؛ سونیا شیدرنگ؛ باستان‌شناسی و تاریخ؛ شماره ۴۷؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۸ (چاپ دی ۱۳۸۹).
۶. این هم مجموعه‌ای است؛ هادی مازوچی؛ کتاب ماه علوم و فنون؛ شماره ۳۸؛ خرداد ۱۳۸۹.
۷. این هم مجموعه‌ای است؛ هادی مازوچی؛ کتاب ماه علوم و فنون؛ شماره ۴۱؛ شهریور ۱۳۸۹.
۸. اینجا خانه من است؛ سیدنعمیم اورازانی؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۹. بیوشیمی از دیدگاه مولکولی؛ مهناز هادی‌زاده؛ کتاب ماه علوم و فنون؛ شماره ۴۴؛ آذر ۱۳۸۹.
۱۰. پیشرفت دسترسی آزاد در حوزه مجلات؛ فریبرز درودی؛ کتاب ماه علوم و فنون؛ شماره ۳۸؛ خرداد ۱۳۸۹.
۱۱. تئوری و مسائل شیمی تجزیه؛ کتاب ماه علوم و فنون؛ شماره ۴۴؛ آذر ۱۳۸۹.
۱۲. تقریباً تاریخچه همه‌چیز؛ سعید لیان؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۹-۲۵۸؛ آبان - آذر ۱۳۸۹.
۱۳. درباره تصحیح متنی کهن در جانور‌شناسی؛ فاطمه مهری؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۴-۲۵۳؛ خرداد - تیر ۱۳۸۹.
۱۴. دنیای کوانتم؛ هادی مازوچی؛ کتاب ماه علوم و فنون؛ شماره ۴۴؛ آذر ۱۳۸۹.
۱۵. سفری در ریاضیات؛ هادی مازوچی؛ کتاب ماه علوم و فنون؛ شماره ۴۵؛ دی ۱۳۸۹.
۱۶. سیستم‌های عامل؛ کتاب ماه علوم و فنون؛ شماره ۳۷؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۱۷. فناوری نانو؛ نگرش هزاره سوم؛ فهیمه دهقان؛ کتاب ماه علوم و فنون؛ شماره ۳۸؛ خرداد ۱۳۸۹.
۱۸. ماشین‌های منطق؛ هادی مازوچی؛ کتاب ماه علوم و فنون؛ شماره ۴۵؛ دی ۱۳۸۹.

۱۹. مباحث پیشرفته طراحی نرم افزار در ۳.۰ و ۲.۰ ASP.NET؛ اصغر احمدی طامه؛ کتاب ماه علوم و فنون؛ شماره ۳۷؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۲۰. هواشناسی؛ هادی مازوچی؛ کتاب ماه علوم و فنون؛ شماره ۳۶؛ فروردین ۱۳۸۹.
۲۱. یکپارچه سازی دوره های آموزشی مبتنی بر فناوری های اطلاعاتی؛ فریبرز درودی؛ کتاب ماه علوم و فنون؛ شماره ۳۷؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.

۶. هنر

۱. ۱۵۰ کروموزوم ارزشمند؛ رضا کوچک زاده؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۴؛ مهر - آبان ۱۳۸۹.
۲. آدم های چند پهلو؛ مینا درعلی؛ نمایش؛ شماره ۱۳۴-۱۳۳؛ مهر - آبان ۱۳۸۹.
۳. آینستیز؛ هومن نجفیان؛ نمایش؛ شماره ۱۳۶-۱۳۵؛ آذر - دی ۱۳۸۹.
۴. از خوشنویسی تا تایپوگرافی؛ علیرضا عزیزی یوسفکنده؛ کتاب ماه هنر؛ شماره ۱۵۰؛ اسفند ۱۳۸۹.
۵. از میرعماد تا حجاب شیرازی؛ محمد رضا عموزاده مدیرجی؛ کتاب ماه هنر؛ شماره ۱۳۹؛ فروردین ۱۳۸۹.
۶. اندر مصائب زن و مرد؛ بهرام جلالی پور؛ نمایش؛ شماره ۱۲۹-۱۳۰؛ خرداد - تیر ۱۳۸۹.
۷. اهمیت کاشیکاری در بناهای مذهبی ایران؛ مهناز شایسته فر؛ کتاب ماه هنر؛ شماره ۱۴۴؛ شهریور ۱۳۸۹.
۸. بازخوانی آثار هنری؛ عبدالناصر خیاط؛ کتاب ماه هنر؛ شماره ۱۴۳؛ مرداد ۱۳۸۹.
۹. باستان‌شناسی و هنر؛ سید محمدی موسوی‌نیا، علیرضا گودرزی؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۴۷؛ مرداد ۱۳۸۹.
۱۰. باستان‌شناسی، هنر و تاریخ ساسانی؛ خداداد رضاخانی؛ باستان‌شناسی و تاریخ؛ شماره ۴۷؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۸ (چاپ دی ۱۳۸۹).
۱۱. باغ های ایرانی تلفیقی از طبیعت، هنر و معماری؛ مهناز شایسته فر؛ کتاب ماه هنر؛ شماره ۱۴۵؛ شهریور ۱۳۸۹.
۱۲. بررسی و نقد کتاب جایگاه اماکن زیارتی در توسعه گردشگری؛ محمد باقر ملکیان؛ وقف میراث جاویدان؛ شماره ۲؛ زمستان ۱۳۸۹.

۱۳. پژوهش در تاریخ شفاهی نمایش؛ آی سان نوروزی؛ نمایش؛ شماره ۱۳۸-۱۳۹؛ اسفند و فروردین ۹۰-۸۹.
۱۴. پهلوان اکبر نمی‌میرد، پهلوانان را می‌کشد؛ هومن نجفیان؛ نمایش؛ شماره ۱۳۸-۱۳۹؛ اسفند و فروردین ۹۰-۸۹.
۱۵. پیش پرده و پیش پرده‌خوانی؛ محمود جعفری (قنواتی)؛ کتاب ماه هنر؛ شماره ۱۴۰؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۱۶. تاریخ طراحی گرافیک نوآوری‌ها در وجوده ارتباطات بصری؛ سمیه مهریزی؛ کتاب ماه هنر؛ شماره ۱۴۷؛ آبان ۱۳۸۹.
۱۷. تاریخ هنر معماری ایران در دوره اسلامی؛ رضا افهمی، مژگان خاکپور؛ کتاب ماه هنر؛ شماره ۱۴۹؛ بهمن ۱۳۸۹.
۱۸. تأکید بر کشف تفاوت‌ها؛ شیوا مقاللو؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۱۹. تحلیلی از نمایشنامه آنها زنده‌اند؛ علی حسن‌زاده؛ نمایش؛ شماره ۱۳۴-۱۳۳؛ مهر - آبان ۱۳۸۹.
۲۰. تذکرة خوشنویسان؛ حمیدرضا قلیچخانی؛ کتاب ماه هنر؛ شماره ۱۵۰؛ اسفند ۱۳۸۹.
۲۱. تقدم حواشی بر متن؛ امیر بهاری؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۲۲. جایگاه نقاشی دیواری در آموزش هنر؛ پریسا شادقولوینی؛ کتاب ماه هنر؛ شماره ۱۵۰؛ اسفند ۱۳۸۹.
۲۳. حجاب شیرازی در ترازوی خوشنویسی میرعماد؛ کاوه تیموری؛ کتاب ماه هنر؛ شماره ۱۴۰؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۲۴. دگرگونی در متن و پرسونا؛ حسن پارسایی؛ نمایش؛ شماره ۱۳۷؛ بهمن ۱۳۸۹.
۲۵. دورamar، با و بدون پیکاسو؛ محمدرضا حسni، رضا افهمی؛ کتاب ماه هنر؛ شماره ۱۴۸؛ دی ۱۳۸۹.
۲۶. ذوق و تکامل نقوش در هنر قلمکار اصفهان؛ مهناز شایسته‌فر؛ کتاب ماه هنر؛ شماره ۱۴۴؛ شهریور ۱۳۸۹.
۲۷. رد شدن از دیوار سانسور؛ هستی نقره‌چی؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۲۸. سیاوش خردمند صلح‌جو؛ ماری افتخار؛ نمایش؛ شماره ۱۳۵-۱۳۶؛ آذر - دی ۱۳۸۹.
۲۹. صنایع دستی ایرانی، تجلی ذوق و استعداد؛ مهناز شایسته‌فر؛ کتاب ماه هنر؛ شماره ۱۳۹؛ فروردین ۱۳۸۹.
۳۰. فیلمنامه نویسی انیمیشن؛ سارا خلیلی؛ کتاب ماه هنر؛ شماره ۱۴۱؛ خرداد ۱۳۸۹.

۳۱. مضحکه‌های مخفوف در ادبیات نمایشی؛ هایده حائری؛ نمایش؛ شماره ۱۳۷؛ بهمن ۱۳۸۹.
۳۲. مضمون پردازی‌های خوشنویسانه از فردوسی تا ملک‌الشعرای بهار؛ کاوه تیموری؛ هنر؛ شماره ۱۴۵؛ شهریور ۱۳۸۹.
۳۳. معماری اسلامی؛ گذرگاه هنر و تمدن؛ مهناز شایسته‌فر؛ کتاب ماه هنر؛ شماره ۱۴۲؛ تیر ۱۳۸۹.
۳۴. نقدی بر کتاب اسلام، هنر و معماری؛ صالح طباطبایی؛ گنجینه؛ شماره ۲؛ ۱۳۸۹.
۳۵. نقدی بر مدیریت ورزشی (رشته کشتی)؛ رضا خدا مرادی؛ متأثر؛ شماره ۹؛ پاییز ۱۳۸۹.
۳۶. نگاهی به آمریکا در نمایشنامه چشم‌اندازی از پل؛ سید‌حسین فدایی حسین؛ نمایش؛ شماره ۱۳۴-۱۳۳؛ مهر - آبان ۱۳۸۹.
۳۷. نماد اساس مطالعات زیباشنختی و مضمونی هنر؛ مهناز شایسته‌فر؛ کتاب ماه هنر؛ شماره ۱۳۹؛ فروردین ۱۳۸۹.
۳۸. نمونه یک بازنویسی ناموفق؛ مهرداد بهزاد؛ نمایش؛ شماره ۱۲۷-۱۲۸؛ فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۹.
۳۹. نیمه پر لیوان؛ سیدابوالحسن مختاری؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۴۰. به ما نارو زدن و حشتناک؛ نصرالله قادری؛ نمایش؛ شماره ۱۳۱؛ مرداد و شهریور ۱۳۸۹.
۴۱. ویترین آزادی؛ ارسلان نامور؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۴۲. هنرهای درباری؛ حسین عصمتی؛ کتاب ماه هنر؛ شماره ۱۴۷؛ آبان ۱۳۸۹.

۷. ادبیات فارسی

۱. آسیب‌شناسی، ساختار شرح‌نویسی در حوزه فهم متن ادبی؛ مهیار علوی مقدم؛ فنون ادبی؛ شماره ۳؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۹.
۲. از «لیکموش» تا «قولبند»؛ جویا جهانبخش؛ اطلاعات حکمت و معرفت؛ شماره ۵۷؛ آذر ۱۳۸۹.
۳. انتقاد بر یک تصحیح «شایسته و انتقادی»؛ فرزاد ضیایی حبیب‌آبادی؛ مژده‌نامه؛ شماره ۳؛ چاپ ۱۳۸۹.

۴. اندر حکایت گم کردن سوراخ دعا؛ مهسا نظام آبادی؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۵. این سفینه به خط صائب نیست؛ ارحم مرادی؛ نامه بهارستان؛ شماره ۱۶؛ مرداد ۱۳۸۹.
۶. ع بازیبینی و نقد فرهنگ کیمیا؛ حسین داوری، ابوطالب ایرانمهر، سیدمهدی عرفانی؛ فرهنگ نویسی؛ شماره ۳؛ بهمن ۱۳۸۹.
۷. بازتاب نقد کتاب؛ سیروس شمیسا؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۹؛ دی ۱۳۸۹.
۸. بازنگری هفت نگار آسمانی؛ احمد علیزاده؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۴؛ مرداد ۱۳۸۹.
۹. بررسی استند در ریاعیات خیام؛ علیرضا ذکاوی قراگلو؛ گزارش میراث؛ شماره ۴۰؛ مرداد - شهریور ۱۳۸۹.
۱۰. بررسی انتقالات ادبی راوندی؛ شهرام آزادیان، مسعود راستی پور؛ ادب فارسی؛ شماره ۲؛ پاییز - زمستان ۱۳۸۸ (چاپ ۱۳۸۹).
۱۱. بررسی اندیشه‌های پارادکسیکال در شعر ناصرخسرو؛ بتول کرباسی عامل؛ پژوهشنامه فرهنگ و ادب؛ شماره ۱۰؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۹.
۱۲. بررسی سه کتاب از نویسندهای غیر ایرانی با موضوع «تاریخ ادبیات ایران»؛ مصطفی صدیقی، کاووس حسن‌لی؛ پژوهشنامه زبان و ادب فارسی (گوهر گویا)؛ شماره ۱۵؛ پاییز ۱۳۸۹.
۱۳. بررسی شعر حافظ براساس نظریه تحلیل انتقادی؛ منیزه عبدالله؛ چیست؛ شماره ۶ و ۷؛ اسفند ۱۳۸۹ - فروردین ۱۳۹۰.
۱۴. بررسی و نقد روای گلستان براساس نظریه تحلیل انتقادی گفتمان؛ سیامک صاحبی، محمدهادی فلاحتی، نسترن توکلی؛ پژوهش زبان و ادبیات فارسی؛ شماره ۱۶؛ بهار ۱۳۸۹.
۱۵. برهان کلام آگاهی؛ حسین علیزاده، مهدی علیزاده؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۵-۲۵۷؛ مرداد - مهر ۱۳۸۹.
۱۶. پاسخ به نکته‌ای بسیار مهم از نقد شرح غزلیات حافظ؛ بهروز ثروتیان؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۹؛ دی ۱۳۸۹.
۱۷. پاسخ نقدی بر نقد کتاب «فن ترجمه»؛ منصوره زرکوب؛ پژوهشنامه انتقادی؛ شماره ۱؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹.

۱۸. پژوهش‌های تکراری، نتیجه غفلت از پیشینه تحلیل؛ محمدAfshin و فایی؛ نقد ادبی؛ شماره ۹؛ بهار ۱۳۸۹.
۱۹. پوشش حجاب زن در ادبیات فارسی؛ مهدی رضایی؛ فارابی؛ شماره ۱۹؛ بهمن - اسفند ۱۳۸۹.
۲۰. تاج القصص؛ مجdal الدین کیوانی؛ نامه فرهنگستان؛ شماره ۱؛ بهار ۱۳۸۹.
۲۱. تاریخ ادبی ایران ادوار براون؛ علی محمد پشتدار، محمدرضا عباسپور خرمالو؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۲؛ خرداد ۱۳۸۹.
۲۲. تاملی در «ز شعر دلکش حافظ»؛ عدالت عزت‌پور؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۲ خرداد ۱۳۸۹.
۲۳. تأملی در بیت حافظ؛ احمد شوقی نویر؛ پژوهش‌های زبان و ادبیات فارسی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه اصفهان؛ شماره ۷؛ پاییز ۱۳۸۹.
۲۴. تأملی در درس حافظ؛ مهرداد چترایی؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۴۷-۲۴۵؛ مرداد - مهر ۱۳۸۹.
۲۵. تحفه الدستور؛ حسن عاطفی؛ آینه میراث؛ شماره ۴۷؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۹.
۲۶. تحلیل داستان کیخسرو در شاهنامه براساس روش نقد اسطوره‌ای؛ فرزاد قائمی؛ پژوهش‌های ادبی؛ شماره ۲۷؛ بهار ۱۳۸۹.
۲۷. تحلیل سیرالعباد الی المعاد سنایی غزنوی؛ فرزاد قائمی؛ ادبیات عرفانی دانشگاه الزهراء(س)؛ شماره ۱؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۸؛ چاپ (۱۳۸۹).
۲۸. تصحیح و تحلیل چند تصحیف در شعر خاقانی؛ مجید منصوری، عبدالرضا سیف؛ پژوهشنامه زبان و ادب فارسی (گوهر گویا)؛ شماره ۱۳؛ بهار ۱۳۸۹.
۲۹. تفسیر مشنوی با مشنوی؛ خسرو قاسمیان؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۴؛ مرداد ۱۳۸۹.
۳۰. جادو در اقوام، ادیان و بازتاب آن در ادب فارسی؛ سعید وزیری؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۱؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۳۱. چرکنیس‌های حافظ؛ فرزاد ضیایی حبیب‌آبادی؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۶؛ مهر ۱۳۸۹.
۳۲. چشم‌انداز ادبیات تطبیقی غرب؛ ویدا بزرگ چمی؛ ادبیات تطبیقی؛ شماره ۲؛ پاییز ۱۳۸۹.

۳۳. چه کسی غزلیات سعدی را ۴ دسته کرده؟؛ جهانبخش نوروزی؛ شعر؛ شماره ۶۹؛ بهار ۱۳۸۹.
۳۴. حاشیه‌ای بر نمونه ادبیات تاجیک؛ مسعود قاسمی؛ نامه فرهنگستان؛ شماره ۱؛ بهار ۱۳۸۹.
۳۵. حافظ و شاعران قدیم کرمان؛ فرزاد ضیایی حبیب‌آبادی؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۳؛ تیر ۱۳۸۹.
۳۶. حسن کاشی، شاعر شیعی قرن هفتم - هشتم؛ غلامعلی حدادعادل؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۱؛ فروردین - اردیبهشت ۱۳۸۹.
۳۷. حمامه رستم و اسفندیار؛ محمود رضایی دشت ارژنده؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۱؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۳۸. حواشی ملا دوازده (۱)؛ سیدعبدالرضا موسوی طبری؛ گزارش میراث؛ شماره ۳۹؛ خرداد - تیر ۱۳۸۹.
۳۹. حواشی ملا دوازده (۲)؛ سیدعبدالرضا موسوی طبری؛ گزارش میراث؛ شماره ۴۰؛ مرداد - شهریور ۱۳۸۹.
۴۰. خروج ریاحین، نقدی بر ضبط و شرح یک بیت از حافظ؛ فرزاد ضیایی حبیب‌آبادی؛ پژوهش‌های نقد ادبی و سبک‌شناسی؛ پیش شماره ۱؛ پاییز ۱۳۸۹.
۴۱. دانش و دانشمند در ادبیات فارسی؛ مهدی رضایی؛ فارابی؛ شماره ۱۷؛ مهر - آبان ۱۳۸۹.
۴۲. در بساط قلندر؛ فرزاد ضیایی حبیب‌آبادی؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۶۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۴۳. در مکتب تأویل؛ سیدمهدي طباطبایي؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۹؛ دی ۱۳۸۹.
۴۴. در نقد امثال و حکم دهخدا؛ بهاره صمدی، محمدرضا ابن الرسول؛ پژوهش‌های زبان و ادبیات فارسی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه اصفهان؛ شماره ۷؛ پاییز ۱۳۸۹.
۴۵. دو منظومه غنایی؛ یوسف اسماعیلزاده؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۱؛ فروردین - اردیبهشت ۱۳۸۹.
۴۶. دیباچه شاهنامه؛ سجاد آیدنلو؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۱؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۴۷. دیوان حافظ (بخش ۲)؛ فرزاد ضیایی حبیب‌آبادی؛ گزارش میراث؛ شماره ۴۳-۴۲؛ آذر - اسفند ۱۳۸۹.
۴۸. دیوان حافظ (بخش اول)؛ فرزاد ضیایی حبیب‌آبادی؛ گزارش میراث؛ شماره ۴۱؛ مهر - آبان ۱۳۸۹.

- .۴۹ روح من زن است؛ مریم حسینی؛ نامه فرهنگستان؛ شماره ۴۳؛ پاییز ۱۳۸۹.
- .۵۰ سام نامه؛ وحید رویانی؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۳؛ تیر ۱۳۸۹.
- .۵۱ شرح غزلیات حافظ دکتر بهروز ثروتیان؛ محمود رضایی دشت ارژنه؛ کتاب ماه ادبیات، شماره ۱۵۶؛ مهر ۱۳۸۹.
- .۵۲ ضرورت تصحیح ترجمه ابوعلی عثمانی از رساله قشیریه؛ سیده مریم روضاتیان؛ نشریه ادب و زبان دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهید باهنر کرمان؛ شماره ۲۷؛ بهار ۱۳۸۹.
- .۵۳ ضرورت تصحیح مجدد دیوان رشیدوطواط؛ احمد رضا یلمه‌ها؛ نشریه ادب و زبان دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهید باهنر کرمان؛ شماره ۲۸؛ زمستان ۱۳۸۹.
- .۵۴ علم معانی سنتی در بوته نقد؛ حسن اکبری بیرق - روجا هدایتی؛ مطالعات زبانی بلاغی؛ شماره ۱؛ بهار ۱۳۸۹.
- .۵۵ علی نامه؛ حسن عاطفی؛ گزارش میراث؛ شماره ۴۰؛ مرداد و شهریور ۱۳۸۹.
- .۵۶ فارسی یا ایرانی؟؛ سایه اقتصادی‌نیا؛ انتقاد کتاب (ضمیمه نگاهنو)؛ شماره ۱؛ شهریور ۱۳۸۹.
- .۵۷ فرهنگ واژگان و اصطلاحات طنز؛ حمید رئیسی؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۰؛ فرودین ۱۳۸۹.
- .۵۸ فرهنگی بایسته و آزانگیز از ادبیات دیروز و امروز؛ اکبر اکسیر؛ هفته نامه ادب و هنر؛ شماره ۱۱؛ ۲۴۸۸۸ آبان ۱۳۸۹.
- .۵۹ فصل‌هایی از تاریخ نقد ادبی در ایران؛ افسین وفایی؛ نقد و بررسی کتاب تهران؛ شماره ۲۹؛ بهار ۱۳۸۹.
- .۶۰ غر فیه مافیه؛ هادی اکبرزاده؛ گزارش میراث؛ شماره ۴۳-۴۲؛ آذر - اسفند ۱۳۸۹.
- .۶۱ قدیم‌ترین دستور زبان فارسی به عربی؛ سید محمد رضا ابن الرسول، سمیرا رکنی‌زاده؛ آینه میراث؛ شماره ۴۷؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۹.
- .۶۲ کارکرد کهن الگو در شعر کلاسیک و معاصر فارسی؛ ابوالفضل حرّی؛ ادب عرفانی و اسطوره‌ای آزاد؛ شماره ۱۵؛ تابستان ۱۳۸۸ (چاپ ۱۳۸۹).
- .۶۳ کارنامه تحلیلی خیامپژوهی در ایران؛ نیلوفر توکلی؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۹؛ دی ۱۳۸۹.
- .۶۴ کتابی اثرگذار، ناشری آینده‌نگر؛ علی میرزابی؛ انتقاد کتاب (ضمیمه نگاهنو)؛ شماره ۱؛ شهریور ۱۳۸۹.

۶۵. که کارهای چنین...!؛ سعید شفیعیون؛ آینه میراث؛ شماره ۴۷؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۹.
۶۶. لزوم بازنگری در تصحیح قصص الانبیای نیشابوری؛ اکرم حاجی سیدآقایی؛ ضمیمه گزارش میراث؛ سال هشتم؛ شماره ۲۱؛ ۱۳۸۹.
۶۷. لعل و خزف؛ سعید شفیعیون؛ آینه میراث؛ شماره ۴۶؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹.
۶۸. مؤلفه‌های زمان و مکان روانی در قصص قرآنی؛ ابوالفضل حری؛ ادب پژوهی؛ شماره ۷-۸؛ بهار - تابستان ۱۳۸۸ (چاپ بهار ۱۳۸۹).
۶۹. ناسازگاری نظریه با نوع ادبی؛ مهری بهفر؛ نقد ادبی؛ شماره ۱۰؛ تابستان ۱۳۸۹.
۷۰. نسخه برگردان دیوان جلال الدین عتیقی؛ جواد بشری؛ نامه بهارستان؛ دفتر ۱۶؛ مرداد ۱۳۸۹.
۷۱. نسخه برگردان هزار حکایت صوفیان؛ نصرالله پورجوادی؛ نامه بهارستان؛ دفتر ۱۶؛ مرداد ۱۳۸۹.
۷۲. نسخه مثنوی مورخ ۶۷۷ قونیه و چاپ‌های متعدد مبتنی بر آن؛ رحمان مشتاق‌مهر؛ زبان و ادب فارسی نشریه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تبریز؛ شماره مسلسل ۲۱۵؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹.
۷۳. نقد بر گزینه قابوسنامه و سیاستنامه؛ نیلوفر توکلی؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۲؛ خرداد ۱۳۸۹.
۷۴. نقد پژوهش‌های متن‌شناسی ضربالمثل‌های بختیاری؛ عباس قنبری عدیوی؛ پژوهش‌های نقد ادبی و سبک‌شناسی؛ پیش‌شماره اول؛ پاییز ۱۳۸۹.
۷۵. نقد تطبیقی جایگاه انسان در شاهنامه؛ سید جواد زرقانی؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۵؛ شهریور ۱۳۸۹.
۷۶. نقد قلب؛ مهدی فیروزیان؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۶۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۷۷. نقد و بررسی مشکلات دیوان حافظ؛ بهروز ثروتیان؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۶؛ مهر ۱۳۸۹.
۷۸. نقد و تحلیل تحریفات دیوان فلکی شروانی؛ احمد رضا یلمه‌ها؛ فنون ادبی؛ شماره ۳؛ پاییز - زمستان ۱۳۸۹.
۷۹. نقد و تحلیل نگرش هرمنوتیکی عین‌القضات همدانی؛ سحر سعادتی، مهیار علوی مقدم؛ پژوهش‌های ادبی؛ شماره ۲۷؛ بهار ۱۳۸۹.
۸۰. نقد یا انتقاد؟ مصطفی گرجی؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۹؛ دی ۱۳۸۹.

۸۱. نقدی بر بلاغت فارسی؛ اصغر بروزی؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۶۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۸۲. نقدی بر یادداشت‌های حافظ؛ مهدی فیروزیان؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۱؛ فروردین - اردیبهشت ۱۳۸۹.
۸۳. نکاتی درباره الهی‌نامه و اسرارنامه عطار؛ سلمان ساكت؛ گزارش میراث؛ شماره ۴۸؛ فروردین - اردیبهشت ۱۳۸۹.
۸۴. نکته‌هایی درباره نکته‌های ویرايشی؛ محمد غفاری؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۳؛ تیر ۱۳۸۹.
۸۵. نگاهی انتقادی به ترکیبی از گلستان سعدی؛ مهدی نیکمنش؛ مطالعات زبانی بلاغی؛ شماره ۱؛ بهار ۱۳۸۹.
۸۶. نگاهی به ترجمه کتاب و بررسی نشانه‌شناسنخی و مردم‌شناسنخی معلقات سبع؛ سیدعلی هاشمی عرقطوط؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۲؛ خرداد ۱۳۸۹.
۸۷. نگاهی به تصحیح «منتخب الطایف»؛ مهرداد چترایی عزیزآبادی؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۶؛ بهمن و اسفند ۱۳۸۹.
۸۸. نگاهی به تصحیح مثنوی؛ یوسف اسماعیل‌زاده؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۶۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۸۹. نگاهی به دیوان حافظ؛ احمد ابومحبوب؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۶؛ مهر ۱۳۸۹.
۹۰. نگاهی به دیوان حافظ؛ علیرضا خلیلپور؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۹؛ دی ۱۳۸۹.
۹۱. نگاهی به موسیقی شعر حافظ؛ مهدی فیروزیان؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۴؛ مرداد ۱۳۸۹.
۹۲. نگرشی نو بر دیوان اثیرالدین اخسیکتی؛ احمد رضا یلمه‌ها؛ آینه میراث؛ شماره ۴۶؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹.
۹۳. نه هر کو ورقی خواند معانی دانست؛ منصور پایمرد؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۶۲-۲۶۰؛ دی - اسفند ۱۳۸۹.
۹۴. ویراشی دیگر از شاهنامه (۲)؛ سجاد آیدنلو؛ آینه میراث؛ شماره ۴۷؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۹.
۹۵. هر دم از این باغ برجی می‌رسد؛ مهدی سیدی؛ گزارش میراث؛ شماره ۴۱؛ مهر - آبان ۱۳۸۹.
۹۶. هر که را درد است، او بردهست بو؛ علی محمد پشتدار؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۴؛ مرداد ۱۳۸۹.

۸. ادبیات عرب

۱. اصول و شیوه‌های نقد ادبی؛ علی علی‌محمدی؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۶۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۲. بررسی انتقادی تصحیح و ترجمه «جواهر البلاغه»؛ حسین کیانی؛ پژوهشنامه انتقادی؛ شماره ۱؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹.
۳. بررسی انتقادی کتاب «ادب الامثال و الحكم»؛ وحید سبزیان‌پور؛ پژوهشنامه انتقادی؛ شماره ۱؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹.
۴. بررسی انتقادی کتاب «الادب العربي و الإيرانيون»؛ صغرا فلاحی؛ پژوهشنامه انتقادی؛ شماره ۱؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹.
۵. بررسی انتقادی کتاب «الترجمة بين النظرية والتطبيق من العربية الى الفارسية»؛ محمود شکیب انصاری؛ پژوهشنامه انتقادی؛ شماره ۱؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹.
۶. بررسی انتقادی کتاب «تتكلم»؛ علی اسودی؛ پژوهشنامه انتقادی؛ شماره ۱؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹.
۷. بررسی انتقادی کتاب المجاني من النصوص العرفانية؛ سودابه مظفری؛ پژوهشنامه انتقادی؛ شماره ۱؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹.
۸. بررسی انتقادی کتاب مبادی العربية ۲؛ سیداحمد امامزاده؛ پژوهشنامه انتقادی؛ شماره ۱؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹.
۹. بررسی و نقد روش آموزش زبان عربی به شیوه مستقیم؛ خلیل پروینی؛ پژوهش‌های زبان و ادبیات تطبیقی؛ شماره ۲؛ تابستان ۱۳۸۹.
۱۰. پاسخی بر نقد نقد کتاب «ترجمه و توضیح جواهر البلاغة»؛ احمد پاشازانوس؛ پژوهشنامه انتقادی؛ شماره ۱؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹.
۱۱. ضرورت بازنگری در عبارات عربی کتاب امثال و حکم دهخدا؛ وحید سبزیان‌پور؛ مطالعات زبانی بلاغی؛ شماره ۱؛ بهار ۱۳۸۹.
۱۲. عبدالقاهر جرجانی و دیدگاه‌های نوین نقد ادبی؛ حنیف افخمی ستوده؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۴؛ مرداد ۱۳۸۹.
۱۳. مضامین مشترک در ادب فارسی و عربی؛ وحید سبزیان‌پور، نسرین عزیزی؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۰؛ فروردین ۱۳۸۹.

۱۴. نقدی بر شیوه ترجمة شعر در کتاب جامع الشواهد؛ محمدعلی آذرشپ، وحیده مطهری؛ ادب عربی؛ بهار - تابستان؛ ۱۳۸۹.
۱۵. نقدی بر نقد کتاب «فن ترجمه و توضیح جواهرالبلاغه»؛ علی اوست ابراهیمی؛ پژوهشنامه انتقادی؛ شماره ۱؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹.

۹. زبان‌شناسی

۱. بازبینی و نقد فرهنگ کیمیا؛ حسین داوری، ابوطالب ایرانمهر، سیدمهدی عرفانی؛ فرهنگ نویسی؛ شماره ۳؛ بهمن ۱۳۸۹.
۲. بررسی فرهنگ شفاهی سخن؛ بهمن فاطمی؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۹؛ دی ۱۳۸۹.
۳. در حسن و عیب یک فرهنگ؛ محمدعلی مختاری اردکانی؛ نقد و بررسی کتاب تهران؛ شماره ۳۰؛ مهر ۱۳۸۹.
۴. در معرفی دین و ادبیات مانوی؛ ویدا نداف؛ نقد و بررسی کتاب تهران؛ شماره ۳۰؛ مهر ۱۳۸۹.
۵. دستور زبان فارسی بر پایه زبان‌شناسی؛ زهرا زندی مقدم؛ دستور؛ شماره ۶؛ اسفند ۱۳۸۹.
۶. دستور مختصر امروز بر پایه زبان‌شناسی جدید؛ زهرا زندی مقدم؛ دستور؛ شماره ۶؛ اسفند ۱۳۸۹.
۷. ذیلی بر ذیل فرهنگ‌های فارسی (بخش پایانی)؛ مسعود قاسمی؛ نشر دانش؛ شماره ۳؛ اسفند ۱۳۸۹.
۸. ذیلی بر ذیل فرهنگ‌های فارسی (بخش چهارم)؛ مسعود قاسمی؛ نشر دانش؛ شماره ۴؛ آذر - دی ۱۳۸۸ (مرداد ۱۳۸۹).
۹. زبان پراچی؛ لیلا عسگری؛ گویش‌شناسی؛ شماره ۷؛ سال ۱۳۸۷ (چاپ اسفند ۱۳۸۹).
۱۰. زبان تالشی؛ مهرداد نفرگوی کهن؛ گویش‌شناسی؛ شماره ۷؛ سال ۱۳۸۷ (چاپ اسفند ۱۳۸۹).
۱۱. زبان فارسی معیار؛ مصصومه حاجی‌زاده؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۰؛ فروردین ۱۳۸۹.

۱۲. زبانشناسی: پیش‌قراول اطلاع‌رسانی علمی در علوم انسانی؛ زهرا استادزاده؛ زبان‌شناسی؛ شماره ۴۴؛ بهار و تابستان ۱۳۸۸ (چاپ خرداد ۱۳۸۹).
۱۳. شبکه واژگانی و ترجمه ماشینی؛ اکبر حسابی؛ مطالعات ترجمه؛ شماره ۳۲؛ زمستان ۱۳۸۹.
۱۴. شناخت زبان فارسی: در سه سطح آوایی، دستوری و معنایی؛ زهرا زندی مقدم؛ دستور؛ شماره ۶؛ اسفند ۱۳۸۹.
۱۵. فرهنگ اساطیر و داستان‌واره‌ها؛ فرزام حقیقی؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۱؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۱۶. معرفی و نقد دستور شناختی: درآمدی مقدماتی؛ محمد رضا رضوی؛ دستور؛ شماره ۶؛ اسفند ۱۳۸۹.
۱۷. نقد و بررسی کتاب «ساخت زبان فارسی» با رویکرد معیارهای نقد و نقد بر نقد؛ لیلا شریفی؛ پژوهش‌های زبانی؛ شماره ۱؛ بهار - تابستان ۱۳۸۹.
۱۸. نقدی بر مقاله «آواشناسی سیبوبیه» از طه پیام؛ نصیر شفیع‌پور مقدم؛ زبان‌شناسی؛ شماره ۴۴؛ بهار و تابستان ۱۳۸۸ (چاپ خرداد ۱۳۸۹).
۱۹. نگاهی به فرهنگ موضوعی تاتی به فارسی؛ جهاندوزت سبزعلیپور؛ زبان‌شناسی؛ شماره ۴۵؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۸ (چاپ اسفند ۱۳۸۹).
۲۰. واژگانی برای زبان فارسی؛ امید طبیب‌زاده؛ دستور؛ شماره ۶؛ اسفند ۱۳۸۹.

۱۰. ادبیات داستانی

۱. آدم همیشه تنهاست؛ مرضیه سبزعلیان؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۲. آدمی سزاوار عشق است؛ فرحناز علیزاده؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۳. آفتاب تابان و شراره‌هایش؛ عباس قدیر محسنی؛ مجموعه حبیب غنی‌پور؛ شماره ۷؛ اسفند ۱۳۸۹.
۴. آنچه باقی می‌ماند؛ آرش الله‌وردي؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۵. احتمالاً گم شده‌ام؛ الهه قاسم‌زاده؛ گلستانه؛ شماره ۱۱۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۶. ارنست تو اینهارو نوشته‌ی؟؛ اسدالله امرابی؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۷. از ادیسه تا فریدون آواره؛ فریده خرمی؛ روزنامه شرق؛ ۲ آبان ۱۳۸۹.
۸. از تقابل حضور و غیاب تا مضمون انتظار؛ فرحناز علیزاده؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۹؛ آذر ۱۳۸۹.

۹. از حسی‌نویسی تا کاوش پیرامون هستی؛ فرشته نوبخت؛ گلستانه؛ شماره ۱۱۰؛ دی ۱۳۸۹.
۱۰. از رنج مسخ تا درد انسان؛ سارا لطفعلی کاظمی؛ گلستانه؛ شماره ۱۱۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۱۱. از زمین سوخته تا دا؛ مجتبی حبیبی؛ رودکی؛ شماره ۱۲-۱۱؛ نیمه دوم شهریور ۱۳۸۹.
۱۲. از متن حادثه؛ محمدعلی تورانی؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۱۳. استالین خوب، ترجمه بد؛ آبتین گلکار؛ انتقاد کتاب (ضمیمه نگاهنوا)؛ شماره ۳؛ اسفند ۱۳۸۹.
۱۴. استانبول زمان از دست رفته؛ امیرحسین خورشیدفر؛ سینما و ادبیات؛ شماره ۴۶؛ پاییز ۱۳۸۹.
۱۵. اشتیاق به تاریخهای بزرخی؛ محمد آزم؛ سینما و ادبیات؛ شماره ۲۴؛ بهار ۱۳۸۹.
۱۶. اعماق فقر نسل بشری؛ فرhanaz علیزاده؛ رودکی؛ شماره ۴-۳؛ خرداد ۱۳۸۹.
۱۷. اندر حکایت یاران بازمانده؛ سهیلا عبدالحسینی؛ اصحاب قلم؛ شماره ۸؛ پاییز ۱۳۸۹.
۱۸. اندوه زنان همیشه پنهان نیست؛ علی‌الله سلیمی؛ اصحاب قلم؛ شماره ۹؛ زمستان ۱۳۸۹.
۱۹. انسان مدرن تباہ شده در جهانی تباہ شده؛ فرhanaz علیزاده؛ هنرمند؛ شماره ۸۳؛ خرداد ۱۳۸۹.
۲۰. اوج بیدار خوابی یک مرد؛ الهام عظیم؛ نگره؛ شماره ۶؛ بهار ۱۳۸۹.
۲۱. ایستادن روی پاهای درد؛ شیوا مقانلو؛ الف؛ شماره ۴۱؛ فروردین ۱۳۸۹.
۲۲. بازهم داستان تشنگی بر لب دریا؛ حبیب یوسفزاده؛ مجموعه حبیب غنیبور؛ شماره ۷؛ اسفند ۱۳۸۹.
۲۳. بازی برای زندگی یا زندگی برای بازی؟؛ ثریا قزل ایاغ؛ جهان کتاب شماره ۲۶۰؛ دی - اسفند ۱۳۸۹.
۲۴. بازی تصادف در زندگی و نقشی از آن در پلات داستان؛ مریم غفاری جاهد؛ نگره؛ شماره ۶؛ بهار ۱۳۸۹.
۲۵. بالاتر از سیاهی؛ طلا نژادحسن؛ نگره؛ شماره ۶؛ بهار ۱۳۸۹.
۲۶. بالای سر آب‌ها؛ مجتبی دماوندی؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۶۰؛ بهمن ۱۳۸۹.
۲۷. برای رضای مخاطب؛ آزاده میرشکاک؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.

۲۸. برباد رفته چگونه شکل گرفت؛ اسماعیل یورداشیان اورمیا؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۵؛ تیر ۱۳۸۹.
۲۹. بررسی جنبه‌های معنایی و ساختاری رمان داستان کوتاه؛ محمد میرصفا؛ چیستا؛ شماره ۳؛ آذر ۱۳۸۹.
۳۰. بررسی سبک مترجم در متون روایی ترجمه شده؛ ابوالفضل حرّی؛ مطالعات ترجمه؛ شماره ۲۶؛ تابستان ۱۳۸۸ (چاپ ۱۳۸۹).
۳۱. بزرخ؛ محمدرضا بایرامی؛ مجموعه حبیب غنی‌پور؛ شماره ۷؛ اسفند ۱۳۸۹.
۳۲. برشهایی پراکنده از یک رمان؛ حمیدرضا امیدی سرور؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۳۳. بوطیقای ساختارگرا در گل‌های گوشتی «چوبک»؛ جواد اسحاقیان؛ نوشتا؛ شماره ۱۵؛ اردیبهشت - خرداد ۱۳۸۹.
۳۴. به چند پیمان هوشمندانه نیاز داریم؛ محسن فرجی؛ سینما و ادبیات؛ شماره ۲۵؛ تابستان ۱۳۸۹.
۳۵. به شیوه بزرگان؛ هنرمند؛ شماره ۸۳؛ خرداد ۱۳۸۹.
۳۶. بی‌قیدی‌های یأس‌آلود؛ فرحناز علیزاده؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۷؛ شهریور ۱۳۸۹.
۳۷. بیکران پس از مرگ؛ محدثه شرافت؛ الف؛ شماره ۴۱؛ فوریه ۱۳۸۹.
۳۸. پاسخ منصور کوشان به کاوه گوهریین؛ منصور کوشان؛ نگاه نو؛ شماره ۸۶؛ تابستان ۱۳۸۹.
۳۹. پایان سرد ساکنان دڑ؛ فرزام شیرزادی؛ کتاب هفته؛ شماره ۲۴۳؛ شنبه ۱۶ مرداد ۱۳۸۹.
۴۰. پرده‌های پاره پوره؛ عنایت سمیعی؛ سینما و ادبیات؛ شماره ۲۶؛ پاییز ۱۳۸۹.
۴۱. پشت پلک خیال؛ امیر مولاوی؛ الفبا؛ شماره ۳۶؛ خرداد - تیر ۱۳۸۹.
۴۲. پشترو؛ سهراب بندری؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۹؛ آذر ۱۳۸۹.
۴۳. پنهان در لباس کودکان؛ بامداد امیدیان؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۴۴. تا بر دمیدن سپیده؛ فرخنده حق‌شنو؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۴؛ مرداد ۱۳۸۹.
۴۵. تاریخ و فرهنگ آذربایجان؛ کاظم آذری؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۹-۲۵۸؛ آبان و آذر ۱۳۸۹.
۴۶. تب انتقام؛ فرحناز علیزاده؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۴؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۴۷. تداعی سال‌های پایداری؛ علی‌الله سلیمی؛ اصحاب قلم؛ شماره ۹؛ زمستان ۱۳۸۹.

۴۸. ترجمه اشارتگرهای شخصی به منزله شاخص‌ها؛ ابوالفضل حرّی؛ مطالعات ترجمه؛ شماره ۳۰؛ تابستان ۱۳۸۹.
۴۹. ترجمه گفتمان غیرمستقیم از اد در سه ترجمه فارسی رمان به سوی فانوس دریابی؛ ابوالفضل حرّی؛ پژوهش‌های زبان خارجی؛ شماره ۵۷؛ بهار ۱۳۸۹.
۵۰. تسبیح هفتاد و دو دانه؛ علیرضا متولی؛ مجموعه حبیب غنی‌پور؛ شماره ۷؛ اسفند ۱۳۸۹.
۵۱. تفسیر بینامتنی رمان دلک و هیولا؛ سعید سبزیان م.؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۵؛ تیر ۱۳۸۹.
۵۲. تقابل مرگ - زندگی؛ فرحتاز علیزاده؛ آزمایشگاه؛ شماره ۷۶؛ بهمن ۱۳۸۹.
۵۳. تمرین هنر قساوت؛ امیراحمدی آریان؛ الف؛ شماره ۴۱؛ فروردین ۱۳۸۹.
۵۴. تنها مرگ زیبایی عشق را بیان می‌کند؛ فرشته نوبخت؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۵؛ تیر ۱۳۸۹.
۵۵. توتهم‌ها و تابوها؛ حسین جاوید؛ نگره؛ شماره ۶؛ بهار ۱۳۸۹.
۵۶. توصیه‌های پدر ثروتمند، پدر فقیر؛ سیدرضا علوی؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۵۷. توفان آزادی بر تپه‌های سرخ؛ اسماعیل یورداشیان اورمیا؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۵؛ تیر ۱۳۸۹.
۵۸. جبر اجتماعی حاصل از جنگ؛ فرحتاز علیزاده؛ نگره؛ شماره ۶؛ بهار ۱۳۸۹.
۵۹. جرج مردیت؛ حامی پر و پا قرص زنان؛ فریده اشرفی؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۴؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۶۰. عر جریان سیال ذهن در داستان‌های مصطفی مستور؛ آرش مشفقی، ناصر علیزاده خیاط، پژوهش زبان و ادبیات فارسی؛ شماره ۱۷؛ تابستان ۱۳۸۹.
۶۱. جنگ و طبیعت و تمدن؛ تینا حسامی؛ گلستانه؛ شماره ۱۱۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۶۲. چشم در برابر حقیقت؛ محمد میلانی؛ نگره؛ شماره ۶؛ بهار ۱۳۸۹.
۶۳. چگونه رمان خوب بی‌فایده می‌شود؛ امیر احمدی آریان؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۶۴. عر چهره زن در «فرزند خاک»؛ محبوبه فهیم کلام، معصومه انجم شعاع؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۴؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۶۵. حدیث نفس؛ یونس تراکمه؛ سینما و ادبیات؛ شماره ۲۵؛ تابستان ۱۳۸۹.
۶۶. حکایت راویان اخبار؛ شراره صادقی گرمارودی؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۵؛ تیر ۱۳۸۹.

- ۶۷ حیرانی یک مشت آدم سترون؛ م، اورنگ؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۴؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
- ۶۸ خاطرات زنی چکاوک؛ سامان سربلند؛ رودکی؛ شماره ۱۲-۱۱؛ شهریور ۱۳۸۹.
- ۶۹ خلاقیت‌های یک ذهن پایان‌نایزیر؛ غلامرضا مرادی؛ الفبا؛ شماره ۳۹؛ آذر - دی ۱۳۸۹.
- ۷۰ خندیدن در شرایط سخت؛ اسراء جوزی؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
- ۷۱ خیال خام پلنگ؛ محسن حکیم معانی؛ آزمایشگاه؛ شماره ۷۵؛ آذر ۱۳۸۹.
- ۷۲ داستان جنگ و زندگینامه آن؛ امیرعلی هدایتی؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
- ۷۳ داستان مردم فرودست؛ بهاره الله‌بخش؛ روزنامه جام جم؛ ۱۲ دی ۱۳۸۹.
- ۷۴ داستان مردی که باید برود تا زنده بماند؛ زینب نیری؛ شماره ۲۴۶؛ شنبه ۶ شهریور ۱۳۸۹.
- ۷۵ داستان پردازی ایرانی؛ بهاره الله‌بخش؛ روزنامه جام جم؛ ۱۶ شهریور ۱۳۸۹.
- ۷۶ داستان‌هایی که باید نمایشنامه می‌شد؛ بهاره الله‌بخش؛ روزنامه جام جم؛ ۱۵ آبان ۱۳۸۹.
- ۷۷ دایره جنون؛ مريم منصوری؛ آزمایشگاه؛ شماره ۷۶؛ بهمن ۱۳۸۹.
- ۷۸ در بیمارستان قلبت چه خبر است؛ محسن حکیم معانی؛ آزمایشگاه؛ شماره ۷۷؛ اسفند ۱۳۹۰، فروردین ۱۳۸۹.
- ۷۹ در پی افسونی خیالی؛ فرحناز علیزاده؛ گلستانه؛ شماره ۱۱۰؛ دی ۱۳۸۹.
- ۸۰ در جستجوی چشم‌ اندازی جدید؛ آزمایشگاه؛ شماره ۷۵؛ آذر ۱۳۸۹.
- ۸۱ در حد یک زنگ تقریح؛ مريم رحیمی؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
- ۸۲ در حیاط کوچه زندان؛ نعیمه دوستدار؛ آزمایشگاه؛ شماره ۷۶؛ بهمن ۱۳۸۹.
- ۸۳ درآمدی بر رویکرد روایت‌شناختی به داستان روایی؛ ابوالفضل حری؛ شماره ۲۰۸؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۷؛ چاپ ۱۳۸۹.
- ۸۴ درباره داستان «گل زعفران»؛ امین فقیری؛ رودکی؛ شماره ۱۲-۱۱؛ شهریور ۱۳۸۹.
- ۸۵ درباره میراث استر؛ مهین احمدلو؛ نگره؛ شماره ۶؛ بهار ۱۳۸۹.
- ۸۶ درخت انجیر معابد؛ عبدالعلی دست‌غیب؛ هنرمند؛ شماره ۸۸؛ مرداد ۱۳۸۹.
- ۸۷ دریچه‌ای به سمت آینده؛ کاظم عبدالله زاده؛ اصحاب قلم؛ شماره ۹؛ زمستان ۱۳۸۹.
- ۸۸ دست‌های از دست رفته؛ محسن حکیم معانی؛ آزمایشگاه؛ شماره ۷۶؛ بهمن ۱۳۸۹.
- ۸۹ دگردیسی‌ها و فرافکنی‌ها؛ فرحناز علیزاده؛ گلستانه؛ شماره ۱۱۱؛ اسفند ۱۳۸۹.

۹۰. دنیال حقیقت بُدو رفیق؛ شهرام رستمی، امیر مولایی؛ الفبا؛ شماره ۳۹؛ آذر - دی ۱۳۸۹.
۹۱. دوریختنی‌های دوست‌داشتی؛ امیرحسین خورشیدفر؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۹۲. دیدن دندان سپید بر فراز کوه؛ کاوه گوهربین؛ نگاه نو؛ شماره ۸۵؛ بهار ۱۳۸۹.
۹۳. دیکتاتوری نقد؛ فریده حسن‌زاده، مصطفوی؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۵؛ تیر ۱۳۸۹.
۹۴. رئالیسم در ادبیات داستانی؛ علی تقی؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۸؛ آذر ۱۳۸۹.
۹۵. راویان غیرهمجنس؛ فرحناز علیزاده؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۸-۲۵۹؛ آبان - آذر ۱۳۸۹.
۹۶. راه آینده باز است؛ قدرت‌الله طاهری؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۸؛ آذر ۱۳۸۹.
۹۷. راه رفتن در تاریکی؛ فرشته تویخت؛ الف؛ شماره ۴۱؛ فروردین ۱۳۸۹.
۹۸. رمانی در میانه راه؛ مرضیه سبزعلیان؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۹۹. روان کاوی آتش؛ مریم گودرزی؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۳؛ تیر ۱۳۸۹.
۱۰۰. روایت سالهای ملخ؛ مجید پورولی کلشتری؛ مجموعه حبیب غنی‌پور؛ شماره ۷؛ اسفند ۱۳۸۹.
۱۰۱. روایت‌شناسی در سنت نقد انگلیسی - امریکایی؛ ابوالفضل حرّی؛ نقد ادبی؛ شماره ۸؛ زمستان ۱۳۸۸ (چاپ ۱۳۸۹).
۱۰۲. روایتی متفاوت از عشق و دلتگی؛ مریم غفاری جاهد؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۶؛ مرداد ۱۳۸۹.
۱۰۳. روایتی مدرن از حکایتی کهن؛ رسول آبادیان؛ الف؛ شماره ۴۱؛ فروردین ۱۳۸۹.
۱۰۴. زمان ناپایدار آقای پوری؛ آرش سنجابی؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۶؛ مرداد ۱۳۸۹.
۱۰۵. زمانی برای نانوشه ماندن؛ کیوان فتحی رضایی؛ گلستانه؛ شماره ۱۱۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۱۰۶. زبان در انتظار؛ فرحناز علیزاده؛ هنرمند؛ شماره ۸۸؛ مرداد ۱۳۸۹.
۱۰۷. زندگی‌های برنه؛ آزاده میرشکاک؛ الف؛ شماره ۴۱؛ فروردین ۱۳۸۹.
۱۰۸. زوال و ظهرور بازیگر سالینجر؛ شراره صادقی گرمارودی؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۴؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۱۰۹. سعدی نامه‌نویس؛ حسین جنتی‌مهر؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۳-۲۵۴؛ خرداد - تیر ۱۳۸۹.

۱۱۰. سالمرگی و قطعه‌قطعه‌نویسی؛ محمدرضا بیگی؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۵؛ تیر ۱۳۸۹.
۱۱۱. سرچشم‌های طنز در آثار یونسکو؛ سیما حضوری؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۵؛ تیر ۱۳۸۹.
۱۱۲. سرگشتگی‌های فرانسوای آسیزی؛ ناهید چگینی علی‌آبادی؛ اصحاب قلم؛ شماره ۸؛ پاییز ۱۳۸۹.
۱۱۳. سفری ذهنی به دنیای واقعی؛ عباس کریمی؛ کتاب هفتة؛ شماره ۲۴۷؛ شنبه ۱۳ شهریور ۱۳۸۹.
۱۱۴. سنگای سفید و اون همه گل؛ هنرمند؛ شماره ۸۳؛ خرداد ۱۳۸۹.
۱۱۵. سه پدیده در آینه رمان؛ احمد شاکری؛ اصحاب قلم؛ شماره ۹؛ زمستان ۱۳۸۹.
۱۱۶. سهل و ممتنع در مسیر تعادل؛ علیرضا بهرامی؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۴-۲۵۳؛ خرداد - تیر ۱۳۸۹.
۱۱۷. سیاست تاریکی؛ سعید سبزیان؛ نگره؛ شماره ۶؛ بهار ۱۳۸۹.
۱۱۸. سیری در پختستان؛ داریوش آشوری؛ نگاه نو؛ شماره ۸۸؛ زمستان ۱۳۸۹.
۱۱۹. سیمای زن در رمان‌های برگزیده محمد محمدعلی با تأکید بر نقد ادبی فمینیستی؛ مریم حسینی؛ فرانک جهان‌بخش؛ زن در فرهنگ و هنر؛ شماره ۳؛ بهار ۱۳۸۹.
۱۲۰. شاهد هوشیار زمانه؛ بلقیس سلیمانی؛ سینما و ادبیات؛ شماره ۲۵؛ تابستان ۱۳۸۹.
۱۲۱. شباهی روشن و نهیلیسم روس؛ زمانه؛ شماره ۵-۴؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۱۲۲. شکار و شکارچی؛ ایمان ایرانی؛ شماره ۳۵؛ فروردین - اردیبهشت ۱۳۸۹.
۱۲۳. شناخت زوایای پنهان شخصیت و جامعه؛ فرحناز علیزاده؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۵؛ تیر ۱۳۸۹.
۱۲۴. شیوه‌ها و شگردهای داستان‌نویسی؛ رضا زنگی‌آبادی؛ انتقاد کتاب (ضمیمه نگاه نو)؛ شماره ۲؛ آذر ۱۳۸۹.
۱۲۵. صاف و ساده اما همه چیز؛ الینا مصدق؛ کتاب هفتة؛ شماره ۲۴۲؛ شنبه ۹ مرداد ۱۳۸۹.
۱۲۶. عروسک‌گردان خیره‌سر؛ آرش سنجابی؛ گلستانه؛ شماره ۱۱۰؛ دی ۱۳۸۹.
۱۲۷. عصر بدگمانی؛ مهدی فاتحی؛ نگره؛ شماره ۶؛ بهار ۱۳۸۹.
۱۲۸. عینیت بخشیدن به ذهنیت‌ها و خرافات؛ فرحناز علیزاده؛ اصحاب قلم؛ شماره ۸؛ پاییز ۱۳۸۹.

۱۲۹. فراداستانی با هویت ایرانی؛ فرحناز علیزاده؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۷-۲۵۵؛ مرداد ۱۳۸۹.
۱۳۰. فرافکنی نمایشی تمایلات؛ فرحناز علیزاده؛ گلستانه؛ شماره ۱۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۱۳۱. قره قیطاس ۱ و ۲ و ۳؛ فرخنده حق‌شتو؛ مجموعه حبیب غنی‌پور؛ شماره ۷؛ اسفند ۱۳۸۹.
۱۳۲. قصه صدیقه و مسعود؛ حمید باباوند؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۱۳۳. قیمت پیدا کردن فردی در گیرودار جنگ؛ فرحناز علیزاده؛ کتاب ماه ادبیات؛ ۱۳۸۹.
۱۳۴. کابوس بی‌هدف؛ جمال میرصادقی؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۱۳۵. کاش کمی به پشت سر نگاه می‌کردیم؛ فربیا حاج دایی؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۴؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۱۳۶. کتابی که یک دختر بجه چربک را کشف کرد؛ ابراهیم زاهدی مطلق؛ مجموعه حبیب غنی‌پور؛ شماره ۷؛ اسفند ۱۳۸۹.
۱۳۷. کدام حضرات، حضرت؟؛ محمدرضا بایرامی؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۷-۲۵۵؛ مرداد ۱۳۸۹.
۱۳۸. کنتس‌های روسی یا زن‌های روسی؛ بهاره الله‌بخش؛ روزنامه جام جم؛ ۱۰ مرداد ۱۳۸۹.
۱۳۹. کنکاش در ظلمت درون؛ نورا موسوی‌نیا؛ گلستانه؛ شماره ۱۱۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۱۴۰. کنکاشی عمیق‌تر در نگاه فورمالیسم؛ جواد احشاقیان؛ نگره؛ شماره ۶؛ بهار ۱۳۸۹.
۱۴۱. کوشش بیهوده به از خفتگی؛ محمد نوذری؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۱۴۲. گذر و درنگ؛ محمد رحیم اخوت؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۷-۲۵۵؛ مرداد - مهر ۱۳۸۹.
۱۴۳. گردنۀ‌های مه گرفته و مرد بی‌اسب؛ طلا نژادحسن؛ نگره؛ شماره ۶؛ بهار ۱۳۸۹.
۱۴۴. لا‌یه‌های پیچیده درون؛ فرحناز علیزاده؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۶؛ مرداد ۱۳۸۹.
۱۴۵. ماهی و دریا؛ رمضان یاحقی؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۶۰؛ بهمن ۱۳۸۹.
۱۴۶. محاکات از انسان مدرن؛ فرشته نوبخت؛ نگره؛ شماره ۶؛ بهار ۱۳۸۹.
۱۴۷. مردگان کدام باغ؟؛ کاوه بیبات؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۴-۲۵۳؛ خرداد و تیر ۱۳۸۹.
۱۴۸. مردم تنها، زندگی تهی؛ کاوه فولادی‌نسب، محمود قلی‌پور؛ نگره؛ شماره ۶؛ بهار ۱۳۸۹.

۱۴۹. مردی که می‌خواست دنیا را تغییر دهد؛ امیر بهاری؛ سینما و ادبیات؛ شماره ۲۶
پاییز ۱۳۸۹.
۱۵۰. مرگ خواهد آمد و با چشم انداختن تو خواهد نگریست؛ آرش نقیبیان؛ گلستانه؛ شماره ۱۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۱۵۱. مرگی برای ستایش؛ شهریار وقفی‌پور؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۱۵۲. مروری بر رمان «آخرین اثار دنیا»؛ مهدی ابراهیمی لامع؛ شماره ۵۷؛ الف؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۱۵۳. مروری بر رمان «حوریه»؛ مهدی ابراهیمی لامع؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۸ آذر ۱۳۸۹.
۱۵۴. مسئلهٔ هویت در رمان دمیان؛ مسعود میرزاپور؛ اصحاب قلم؛ شماره ۷؛ بهار ۱۳۸۹.
۱۵۵. مقایسهٔ تحلیل انتقادی گفتمان داستان‌های کوتاه معاصر بزرگ‌سالان و داستان‌های کوتاه معاصر نوجوانان؛ لطف‌الله یارمحمدی، مرتضی یمینی، لیلا قنبری؛ مطالعات ادبیات کودک؛ شماره ۱؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹.
۱۵۶. مکتب سرخوردگی؛ پرویز شیشه‌گران؛ زمانه؛ شماره ۸؛ دی ۱۳۸۹.
۱۵۷. ملاحظاتی پیرامون مجموعه داستان؛ احمد بیگدلی؛ مجموعهٔ حبیب غنی‌پور؛ شماره ۷؛ اسفند ۱۳۸۹.
۱۵۸. من تولستوی هستم؛ فربیا حاج دایی؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۴؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۱۵۹. من کور شده‌ام؛ پارسا نوروزی؛ بخارا؛ شماره ۷۸-۷۷؛ مهر - دی ۱۳۸۹.
۱۶۰. من گنجشک نیستم؛ طریفهٔ روئین؛ اصحاب قلم؛ شماره ۷؛ بهار ۱۳۸۹.
۱۶۱. مهره سوخته؛ مریم غفاری جاهد؛ نگره؛ شماره ۶؛ بهار ۱۳۸۹.
۱۶۲. میان شن‌های داغ گم می‌شویم؛ محسن حکیم معانی؛ سینما و ادبیات؛ شماره ۲۵ تابستان ۱۳۸۹.
۱۶۳. ناسازگاری ارزش‌ها؛ عنایت سمیعی؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۷-۲۵۵؛ مرداد - مهر ۱۳۸۹.
۱۶۴. نامه‌های قصه‌گوی پیر؛ فرج امیرفریار؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۴-۲۵۳؛ خرداد - تیر ۱۳۸۹.
۱۶۵. نخبه‌کشی و زودمرگی؛ عباس عبدی؛ سینما و ادبیات؛ شماره ۲۷؛ زمستان ۱۳۸۹.
۱۶۶. نخل و نی؛ لیلا کشانی؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۴؛ مرداد ۱۳۸۹.
۱۶۷. نقاش خصایل انسانی؛ پرویز شیشه‌گران؛ زمانه؛ شماره ۵-۴؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.

۱۶۸. نقد رمان خاله بازی؛ فرخنده حق‌شنو؛ اصحاب قلم؛ شماره ۷؛ بهار ۱۳۸۹.
۱۶۹. نقد مکتبی داستان‌های صادق هدایت؛ مهدی شریفیان، کیومرث رحمانی؛ بوستان ادب؛ شماره ۲-۳؛ پاییز ۱۳۸۹.
۱۷۰. نقد و بررسی فراداستان در رمان تاوان، اثر ایام مک ایوان؛ حسین خوش خلقت؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۹؛ دی ۱۳۸۹.
۱۷۱. نقدی بر تاریک و روشن افکار جبران خلیل جبران؛ کامران قدوسی؛ پژوهش‌های نقد ادبی و سبک‌شناسی؛ پیش شماره اول؛ پاییز ۱۳۸۹.
۱۷۲. نقدی بر مقاله «تحلیل رمان چراغ‌ها را من خاموش می‌کنم!»؛ زهره هاشمی؛ نقد ادبی؛ شماره ۹؛ بهار ۱۳۸۹..
۱۷۳. نقدی بر مقاله «زرف‌ساخت اسطوره‌ای رمان رود راوی»؛ نرجس السادات سنگی؛ نقد ادبی؛ شماره ۹؛ بهار ۱۳۸۹.
۱۷۴. نگاه خودکامه‌ها به انسان‌ها و درخت‌ها؛ فتح‌الله بی‌نیاز؛ نگره؛ شماره ۶؛ بهار ۱۳۸۹.
۱۷۵. نگاهی بر داستان هویزه بر سر خط؛ اصحاب قلم؛ شماره ۹؛ زمستان ۱۳۸۹.
۱۷۶. نگاهی به «یکلیا و تنها‌ی او»؛ ناهید چگینی علی‌آبادی؛ اصحاب قلم؛ شماره ۷؛ بهار ۱۳۸۹.
۱۷۷. نگاهی به مقدمه‌های یک ترجمه؛ سعید رضوانی؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۶۰-۲۶۲؛ دی - اسفند ۱۳۸۹.
۱۷۸. نگاهی به نقد و نظرهای با شیرینی وارد می‌شویم؛ شهریار گلوانی؛ گلستانه؛ شماره ۱۱۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۱۷۹. نیم قرن ماندگاری، چرا و چگونه؟؛ الینا مصدق؛ کتاب هفته؛ شماره ۲۳۸؛ شنبه ۱۲ تیر ۱۳۸۹.
۱۸۰. وحشت از نوع استالینی؛ فرشته نوبخت؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۱۸۱. وقتی که وجودان بیدار است؛ عباس کریمی؛ کتاب هفته؛ شماره ۲۴۶؛ شنبه ۶ شهریور ۱۳۸۹.
۱۸۲. هرچه عجیب‌تر، بهتر!؛ حمیدرضا امیدی سرور؛ الف؛ شماره ۴۱؛ فروردین ۱۳۸۹.
۱۸۳. هرم تابستان جنوب؛ بهاره الدبخش؛ روزنامه جام جم؛ ۱۵ تیر ۱۳۸۹.
۱۸۴. هزار و یک داستان؛ زری نعیمی؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۳-۲۵۴؛ خرداد - تیر ۱۳۸۹.

- .۱۸۵. هزار و یک داستان؛ زری نعیمی؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۷-۲۵۵؛ مرداد - مهر ۱۳۸۹.
- .۱۸۶. هزار و یک داستان؛ زری نعیمی؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۹-۲۵۸؛ آبان - آذر ۱۳۸۹.
- .۱۸۷. هزار و یک داستان؛ زری نعیمی؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۶۲-۲۶۰؛ دی - اسفند ۱۳۸۹.
- .۱۸۸. هضم شدن در دل هیولایی دورافتاده؛ امیرحسین خورشیدفر؛ سینما و ادبیات؛ شماره ۲۶؛ پاییز ۱۳۸۹.
- .۱۸۹. هم‌آوای زنان؛ منیژه جانقلی؛ اصحاب قلم؛ شماره ۹؛ زمستان ۱۳۸۹.
- .۱۹۰. همان حضرات...!؛ کاوه بیات؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۹-۲۵۸؛ آبان و آذر ۱۳۸۹.
- .۱۹۱. همچون زورق سواری ونیزی؛ بهاره البهخش؛ روزنامه جام جم؛ ۳ مرداد ۱۳۸۹.
- .۱۹۲. هویت باختگی انسان مدرن؛ فرخناز علیزاده؛ آزمایشگاه آزمایش؛ شماره ۷۷؛ اسفند ۱۳۸۹، فروردین ۱۳۹۰.
- .۱۹۳. هیچ داستان امریکایی پیش از این کتاب نبوده است؛ مصطفی بیان؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۴؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
- .۱۹۴. یک آه و یک دم؛ محسن حکیم‌معانی؛ نگره؛ شماره ۶؛ بهار ۱۳۸۹.
- .۱۹۵. یک اتفاق ساده؛ محمد رحیم اخوت؛ انتقاد کتاب (ضمیمه نگاه نو)؛ شماره ۲؛ آذر ۱۳۸۹.
- .۱۹۶. یک تشبیه بزرگ؛ حامد حسن‌پور؛ الفباء؛ شماره ۳۸؛ مهر - آبان ۱۳۸۹.
- .۱۹۷. یک حس غریب، سخت، نامغایر اما آشنا؛ فرشته نوبخت؛ نگره؛ شماره ۶؛ بهار ۱۳۸۹.
- .۱۹۸. یکشنبه درهم ریخته؛ بهاره البهخش؛ روزنامه جام جم؛ ۲۴ مهر ۱۳۸۹.
- .۱۹۹. یوسف‌آباد نیویورکی؛ رامین مستقیم؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۵؛ تیر ۱۳۸۹.

۱۱. شعر

۱. آئینگی‌ام را به تماشا بنشیند؛ انسیه موسویان؛ حکایت شاعر (مجموعه مقالات)؛ زمستان ۱۳۸۹.
۲. آقا ما دو نفر بودیم؛ ایمان ایرانی؛ الفباء؛ شماره ۳۷؛ مرداد - شهریور ۱۳۸۹.
۳. آه تا ماه؛ عبدالعلی دستغیب؛ گوهران؛ شماره ۲۴-۲۳؛ بهار ۱۳۸۹.
۴. احترام به فهم مخاطب و باز هم غزل؛ اکبر اکسیر؛ ویژه‌نامه ادب و هنر روزنامه اطلاعات؛ شماره ۲۴۷۵۸؛ ۴ خرداد ۱۳۸۹.

۵. اخوان شعر نمایابی نسروده است؛ ابوالفضل پاشا؛ گوهران؛ شماره ۲۴-۲۳؛ بهار ۱۳۸۹.
۶. از باغ‌های سرخ سیب؛ اکبر اکسیر؛ ویژه‌نامه ادب و هنر روزنامه اطلاعات؛ شماره ۲۸؛ دی ۱۳۸۹؛ ۲۴۹۴۹.
۷. از بعض تا تبسیم؛ سعید بیبانکی؛ الفبا؛ شماره ۳۸؛ مهر - آبان ۱۳۸۹.
۸. اصلی در حاشیه خبرها؛ مریم غفاری جاهد؛ هنرمند؛ شماره ۸۳؛ خرداد ۱۳۸۹.
۹. اعتراض به مجموعه «در ترازوی نقد»؛ کامیار عابدی؛ نقد و بررسی کتاب تهران؛ شماره ۲۹، بهار ۱۳۸۹.
۱۰. امان از این فردوسی توسعی رنگ؛ اکبر اکسیر؛ ویژه‌نامه ادب و هنر روزنامه اطلاعات؛ شماره ۲۴۸۷۰؛ ۲۰ مهر ۱۳۸۹.
۱۱. اندوه پیرسالی؛ آرش شفاعی؛ الفبا؛ شماره ۳۵؛ فروردین - اردیبهشت ۱۳۸۹.
۱۲. اولین بز دیابتی تاریخ؛ رویا صدر؛ الفبا؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۱۳. ای مهربان دنیا همین است؛ اسدالله عباسیان؛ الفبا؛ شماره ۳۵؛ فروردین - اردیبهشت ۱۳۸۹.
۱۴. با بدنه عریان در باد؛ مرتضی کارد؛ الفبا؛ شماره ۴۱؛ فروردین ۱۳۸۹.
۱۵. بازخوانی فرمالیستی شعر «مگر»؛ کاووس حسن‌لی؛ شعر؛ شماره ۵۹؛ بهار ۱۳۸۹.
۱۶. بگذارید شعرهایم را بخوانم؛ اکبر اکسیر؛ ویژه‌نامه ادب و هنر روزنامه اطلاعات؛ شماره ۲۴۸۴۷؛ ۲۳ شهریور ۱۳۸۹.
۱۷. به دام افتادن صیاد؛ سیدعلی موسوی گراموودی؛ الفبا؛ شماره ۳۹؛ آذر - دی ۱۳۸۹.
۱۸. به زمین فرو رفته‌ام؛ زهیر توکلی؛ الفبا؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۱۹. پاییز نشسته گوشه روسری ات؛ نگار نوبهار؛ الفبا؛ شماره ۴۷؛ مرداد - شهریور ۱۳۸۹.
۲۰. پست‌مدرنیسم در شعرهای باباچاهی؛ عبدالعلی دستغیب؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۴-۲۵۳؛ خرداد - تیر ۱۳۸۹.
۲۱. پناه بردن به پیاله شیر خام؛ یوسف عالی عباس‌آباد؛ گوهران؛ شماره ۲۴-۲۳؛ بهار ۱۳۸۹.
۲۲. پیوند خودآگاه و ناخودآگاه؛ سودابه امینی؛ شعر؛ شماره ۵۹؛ بهار ۱۳۸۹.
۲۳. تبعید در ماکرونیسوس؛ آرش نقیبیان؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۶؛ مرداد ۱۳۸۹.
۲۴. تکلیف میز بدون شمع؛ آرش شفاعی؛ ویژه‌نامه کتاب (خردانمه همشهری)؛ شماره ۵۶؛ آبان - آذر ۱۳۸۹.
۲۵. جراحت عریان خاک؛ شهرام شاهرخ‌ناش؛ گوهران؛ شماره ۲۴-۲۳؛ بهار ۱۳۸۹.

۲۶. جریان‌های شعری معاصر فارسی؛ شهرام کارگر؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۳؛ تیر ۱۳۸۹.
۲۷. چه به دریا رسیدنی؟؛ علی داوودی؛ الفبا؛ شماره ۳۸؛ مهر - آبان ۱۳۸۹.
۲۸. چیزی شبیه زبان یأجوج و مأجوج؛ موسی بیدج؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۲۹. حرف بزن لعنتی؛ آزاده مجdalدین؛ الف؛ شماره ۴۱؛ فروردین ۱۳۸۹.
۳۰. حضوری مردّ؛ حمیدرضا شکارسری؛ الفبا؛ شماره ۳۹؛ آذر - دی ۱۳۸۹.
۳۱. حمید سبزواری در آئینه «حال اهل درد»؛ رمضانعلی ابراهیم‌زاده گرجی؛ کیهان فرهنگی؛ شماره ۲۸۶-۲۸۷؛ مهر - آبان ۱۳۸۹.
۳۲. حیات رندانه کلمات؛ احمد بیرانوند؛ الفبا؛ شماره ۳۹؛ آذر - دی ۱۳۸۹.
۳۳. خاطرات زنی چکاوک؛ سامان سربلند؛ رودکی؛ شماره ۱۲-۱۱؛ شهریور ۱۳۸۹.
۳۴. دادخواهان؛ احمد نادمی؛ زمانه؛ شماره ۹؛ بهمن ۱۳۸۹.
۳۵. در باب چگونگی شعر بیژن نجدی؛ ضیاءالدین خالقی؛ رودکی؛ شماره ۳-۴؛ خردad ۱۳۸۹.
۳۶. در راه نرسیدن به آرامش گوسفندان؛ اکبر اکسیر؛ ویژه‌نامه ادب و هنر روزنامه اطلاعات؛ شماره ۲۴۹۰۰؛ ۲۵ آبان ۱۳۸۹.
۳۷. در سایه صمیمی خلوت؛ علی صافی‌زاده؛ الفبا؛ شماره ۳۶؛ خردad - تیر ۱۳۸۹.
۳۸. در ستایش خر؛ موسی خراسانی؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۳۹. در شناخت شعر نیما؛ تسرین شکیبی ممتاز؛ نگاه نو؛ شماره ۸۷؛ پاییز ۱۳۸۹.
۴۰. درباره کتاب از صبا تا نیما؛ عبدالحسین زرین‌کوب؛ شعر؛ شماره ۵۹؛ بهار ۱۳۸۹.
۴۱. درباره مکاشفات شاعران اتوگراف، دیجیتال و چندگونه دیگر؛ محمدعلی شاکری یکتا؛ رودکی؛ شماره ۱۱-۱۲؛ شهریور ۱۳۸۹.
۴۲. دستورالعملی برای کافه‌نشینی ادبیات نسکافه‌ای؛ علیرضا لبس؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۴۳. دیده شدن میان بودن و نبودن...؛ اکبر اکسیر؛ ویژه‌نامه ادب و هنر روزنامه اطلاعات؛ شماره ۲۴۷۹۷؛ ۲۲ تیر ۱۳۸۹.
۴۴. دیوان فهمی استرآبادی؛ علیرضا ذکاوتی قراگزلو؛ گزارش میراث؛ شماره ۳۹؛ خردad - تیر ۱۳۸۹.
۴۵. رسو شدهام تا که بگوییم غم دل را...؛ ناهیدالسادات حیاتی؛ روزنامه ولايت قزوین؛ شماره ۲۱۷۳؛ ۲۹ دی ۱۳۸۹.

۴۶. روحی سرگردان با میراثی از کلمات؛ محمود طیب؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۶۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۴۷. روی نیمکت، کنار جاده؛ حمید اسلامی؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۴۸. زخم زبان از پریان دریابی؛ اکبر اکسیر؛ ویژه‌نامه ادب و هنر روزنامه اطلاعات؛ شماره ۲۴۷۹۲؛ ۱۵ تیر ۱۳۸۹.
۴۹. زن بودن؛ مهدی مظفری ساوجی؛ الفبا؛ شماره ۳۷؛ مرداد - شهریور ۱۳۸۹.
۵۰. سراش در خوف و رجاء؛ حمیدرضا شکارسری؛ شعر؛ شماره ۶۹؛ بهار ۱۳۸۹.
۵۱. سطری بر نقطه‌های ایستادن؛ محمود معتقد‌ی؛ گوهران؛ شماره ۲۴-۲۳؛ بهار ۱۳۸۹.
۵۲. سنگی در گلوی من است؛ سیامک بهرامپور؛ شعر؛ شماره ۶۹؛ بهار ۱۳۸۹.
۵۳. شاعر جاده‌های بی‌حوصله؛ امیر هاتفی‌نیا؛ الفبا؛ شماره ۴۹؛ آذر - دی ۱۳۸۹.
۵۴. شاعر نقاش؛ عبدالعلی دستغیب؛ کیهان فرهنگی؛ شماره ۲۸۵-۲۸۴؛ خرداد - تیر ۱۳۸۹.
۵۵. شاعری پیشنهاد دهنده در حوزه غزل امروز؛ یزدان سلحشور؛ شعر؛ شماره ۶۹؛ بهار ۱۳۸۹.
۵۶. شرح حاشیه؛ علی حسن‌زاده؛ کتاب ماه ادبیات؛ پیاپی ۱۶۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۵۷. شعر پسانیمایی و قرائت چهارم؛ عبدالعلی دستغیب؛ هنرمند؛ شماره ۸۳؛ خرداد ۱۳۸۹.
۵۸. شعر در آینه شعر؛ سهیلا میرشکاک؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۵۹. شعر زبان بیان تأثیرها؛ مهدی عاطفراد؛ آزمایشگاه ادب و ادبیات اسلام؛ شماره ۷۶؛ بهمن ۱۳۸۹.
۶۰. شعری که واژه‌ها را آبی کند؛ مهدی مظفری ساوجی؛ الفبا؛ شماره ۳۸؛ مهر - آبان ۱۳۸۹.
۶۱. شیری در سایه دندانش را خلال می‌کند؛ آرش شفاعی؛ الفبا؛ شماره ۳۶؛ خرداد - تیر ۱۳۸۹.
۶۲. صنایع بدیع و خطرو مغاک؛ حامد هاتف؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۶۰؛ بهمن ۱۳۸۹.
۶۳. ضربه‌ای مهلك بر پیکر شعر فارسی؛ مهدی زرقانی؛ شعر؛ شماره ۶۹؛ بهار ۱۳۸۹.
۶۴. عشق آمدنی بود، نه آموختنی؛ سیدعلی میرافضلی؛ الف؛ شماره ۴۱؛ فروردین ۱۳۸۹.
۶۵. غزلسرایی شعر نیمایی؛ مقتون امینی؛ شعر؛ شماره ۶۹؛ بهار ۱۳۸۹.

۶۶. غزلی تازهدم بنوش؛ اکبر اکسیر؛ ویژه‌نامه ادب و هنر روزنامه اطلاعات؛ شماره ۱۳۸۹: ۷ دی ۱۳۹۳۱.
۶۷. فراز و فرودهای شعر یمینی‌شریف؛ کاووس حسن‌لی؛ شعر؛ شماره ۶۹؛ بهار ۱۳۸۹.
۶۸. فرشته‌هایی که نمی‌خندند؛ حمیدرضا شکارسری؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۶۹. فیل غصه می‌رسد؛ آرش شفاعی؛ الفبا؛ شماره ۳۸؛ مهر – آبان ۱۳۸۹.
۷۰. قطار قطار درد جدید؛ اکبر اکسیر؛ ویژه‌نامه ادب و هنر روزنامه اطلاعات؛ شماره ۱۳۸۹: ۱۶ شهریور ۱۳۸۴۲.
۷۱. قورباغه‌ها در سکوت و مه حل شده‌اند؛ اکبر اکسیر؛ ویژه‌نامه ادب و هنر روزنامه اطلاعات؛ شماره ۱۳۹۸۷: ۱۷ اسفند ۱۳۸۹.
۷۲. کاربرد نظریه روانشناسی رنگ ماکس لوشر در نقد و تحلیل شعر فروغ فرخزاد؛ مهیار علوی مقدم، سوسن پورشهرام؛ پژوهش‌های زبان و ادبیات فارسی (دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه اصفهان)؛ شماره ۶؛ تابستان ۱۳۸۹.
۷۳. کارناوالی از تشنیج و کلمه؛ سیدمهدی موسوی؛ شعر؛ شماره ۶۹؛ بهار ۱۳۸۹.
۷۴. کاوش در شعر «باغ من»؛ مختار عظیمی؛ چیستا؛ شماره ۲؛ آبان ۱۳۸۹.
۷۵. کتابی گران؛ حمیدرضا شکارسری؛ الفبا؛ شماره ۳۶؛ خرداد – تیر ۱۳۸۹.
۷۶. کروکی برای شعر ساده امروز؛ اکبر اکسیر؛ ویژه‌نامه ادب و هنر روزنامه اطلاعات؛ شماره ۱۳۸۹: ۲ شهریور ۱۳۸۳۲.
۷۷. کلاح پر؛ مجید کوچکی؛ گوهران؛ شماره ۲۴-۲۳؛ بهار ۱۳۸۹.
۷۸. گم در مه آنبوه ...؛ مصطفی علیپور؛ شعر؛ شماره ۶۹؛ بهار ۱۳۸۹.
۷۹. گنجشک‌ها و توتها؛ اکبر اکسیر؛ ویژه‌نامه ادب و هنر روزنامه اطلاعات؛ شماره ۱۳۸۹: ۲۶ بهمن ۱۳۹۷۰.
۸۰. گیتار زدن با پیانوی کاغذی؛ محمود طیب؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۵۰؛ فروردین ۱۳۸۹.
۸۱. مثل غصه می‌رسد؛ آرش شفاعی؛ الفبا؛ شماره ۳۸؛ مهر – آبان ۱۳۸۹.
۸۲. مجموعه‌ای از کودکانه‌های یک فیلسوف؛ خلیل رشنوی؛ الفبا؛ شماره ۳۷؛ شهریور – مرداد ۱۳۸۹.
۸۳. معجزه در کلام؛ مهرداد فلاخ؛ رودکی؛ شماره ۱۲-۱۱؛ شهریور ۱۳۸۹.
۸۴. مکان‌ها و نامکان‌های غزل؛ علیرضا آدینه؛ شعر؛ شماره ۶۹؛ بهار ۱۳۸۹.

۸۵. مگر این شهر چند کوچه دارد؛ اکبر اکسیر؛ ویژه‌نامه ادب و هنر روزنامه اطلاعات؛ شماره ۱۴؛ ۱۴۹۳۷ دی ۱۳۸۹.
۸۶. من فقط یک دیوار سفید می‌بینیم؛ آرش شفاعی؛ ویژه‌نامه کتاب (خردناهه همشهری)؛ شماره ۶۷؛ دی - بهمن ۱۳۸۹.
۸۷. منصوری در اوج مرگ؛ حمیدرضا شکارسری؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۸۸. نقد فرمایستی شعر «زمستان»؛ حسین خسروی؛ پژوهش‌های نقد ادبی و سبک-شناسی؛ پیش شماره ۱؛ پاییز ۱۳۸۹.
۸۹. نقد و بررسی منظومه بلند «کردآفاجون و رعنای»؛ عباس مهری آتیه؛ فرهنگ گیلان؛ شماره ۳۵ و ۳۶؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹.
۹۰. نقدی بر آثار طنز عمران صلاحی از منظر تنوع قالب‌ها؛ محمدرضا اکرمی، محدثه پیشوایی؛ پژوهش‌های نقد ادبی و سبک‌شناسی؛ پیش شماره ۱؛ پاییز ۱۳۸۹.
۹۱. نقدی بر یادداشت‌های حافظ؛ مهدی فیروزیان؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۱؛ فروردین - اردیبهشت ۱۳۸۹.
۹۲. نگاهی به «ما به روایت من»؛ محمد خراسانی؛ شعر؛ شماره ۶۹؛ بهار ۱۳۸۹.
۹۳. نماز حاجت بخوبین، مردم شهر یخ زده؛ زهیر توکلی؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۹۴. نه پنجره نه ای کاش؛ عبدالعلی دست‌غیب؛ کیهان فرهنگی؛ شماره ۲۸۳-۲۸۲؛ فروردین - اردیبهشت ۱۳۸۹.
۹۵. نیمه تاریک ماه؛ مهدی مظفری ساوجی؛ القبا؛ شماره ۳۶؛ خرداد - تیر ۱۳۸۹.
۹۶. وقتی کلمات متشنج می‌شوند؛ مهرداد نصرتی؛ شعر؛ شماره ۶۹؛ بهار ۱۳۸۹.
۹۷. همه تیر خطاب نشان زدن؛ محمد کاظم کاظمی؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۹۸. یادی از شاعر انسان‌گر؛ رسول آبادیان؛ کتاب هفتله؛ شماره ۳۰؛ شهریور ۱۳۸۹.
۹۹. یک مهر کودکانه بیاور برای من؛ انسیه موسویان؛ القبا؛ شماره ۳۵؛ فروردین - اردیبهشت ۱۳۸۹.
۱۰۰. طلای شاعران در مس؛ احسان مهتدی؛ نوشتاء؛ شماره ۱۶؛ تیر - شهریور ۱۳۸۹.
۱۰۱. تحلیل زبانی اشعار فرخی بزد براساس نظریه زیبایی‌شناسی انتقادی؛ رضا عباسی؛ پژوهش زبان و ادبیات فارسی؛ شماره ۱۷؛ تابستان ۱۳۸۹.
۱۰۲. عینه‌هو رنگ چشم آجی اقدس؛ موسی جوادی؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.

۱۰۳. جهش ژنتیکی در نسل جدید روش‌فکران؛ همایون رضائیان دلدار؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۱۰۴. کرتابی‌های ذهنی و زبانی ترجمه؛ دارابی؛ آزما؛ شماره ۷۷؛ اسفند ۱۳۸۹ - فروردین ۱۳۹۰.
۱۰۵. انگشت‌برآونینگ» در بیشه «آکوتاگاوا»؛ فربنا حاج دایی؛ گلستانه؛ شماره ۱۰۵؛ تیر ۱۳۸۹.

۱۲. تاریخ و جغرافیا

۱. آرمان ایران؛ جستاری در خاستگاه نام ایران؛ زهره هدایتی بیدهندی؛ نامه ایران باستان؛ شماره ۱۷-۱۸؛ چاپ ۱۳۸۸ (تاریخ نشر بهمن ۱۳۸۹).
۲. میانه؛ رحیم نیکبخت؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۴۷؛ مرداد ۱۳۸۹.
۳. اروپا در یک نگاه؛ محمد حسن‌نیا؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۴۶؛ تیر ۱۳۸۹.
۴. از مروارید تا نفت؛ مجتبی رضایی سرچقا؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۴؛ آبان ۱۳۸۹.
۵. اسطوره‌سازی یا...؛ رجیلی مختارپور؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۷-۲۵۵؛ مرداد - مهر ۱۳۸۹.
۶. افسانه مهاجرت زرده‌شیان به هند؛ سیدمهدی موسوی‌نیا؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۴۹؛ مهر ۱۳۸۹.
۷. افق‌های جدید در علوم باستان‌شناسی؛ مژگان جایز؛ باستان‌شناسی و تاریخ؛ شماره ۴۷؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۸ (چاپ دی ۱۳۸۹).
۸. افول مشروطیت؛ سیدرضا حسینی؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۰؛ آبان ۱۳۸۹.
۹. اقتدار تشکیلات مقتدر عثمانی؛ محمدحسن بهنامفر؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۴۵؛ خرداد ۱۳۸۹.
۱۰. ایران و آل بویه؛ جعفر آقازاده محسن مؤمنی؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۱؛ آذر ۱۳۸۹.
۱۱. با نگاهی معطوف به روش‌شناسی؛ یاد؛ شماره ۹۸-۹۷؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۹.
۱۲. باستان‌شناسی، هنر و تاریخ ساسانی؛ خداداد رضاخانی؛ باستان‌شناسی و تاریخ؛ شماره ۴۷؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۸ (چاپ دی ۱۳۸۹).

۱۳. بحرالفارسی یا بحر العرب؛ محمود فتوحی؛ بخارا؛ شماره ۷۵؛ فروردین - تیر ۱۳۸۹.
۱۴. بدایع الأخبار؛ سیدمحمد صاحبی؛ گزارش میراث؛ شماره ۳۹؛ خرداد و تیر ۱۳۸۹.
۱۵. برآمدن مردی کوچک، برافتادن دیکتاتوری بزرگ؛ م. ر؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۸؛ آبان - آذر ۱۳۸۹.
۱۶. بررسی کتاب تمدن اسلامی در قرن چهارم؛ محمدعلی توحیدی، نعمت الله صفری فروشنی؛ تاریخ در آینه پژوهش؛ شماره ۲۶؛ تابستان ۱۳۸۹.
۱۷. پس از ۴۶ سال؛ علی میرزایی؛ انتقاد کتاب (ضمیمه نگاهنو)؛ شماره ۲؛ آذر ۱۳۸۹.
۱۸. پسا استعمارگرایی؛ میریم صدیق؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۵؛ بهمن ۱۳۸۹.
۱۹. پیش درآمد انقلاب مشروطه؛ محمود غفوری؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۳؛ بهمن ۱۳۸۹.
۲۰. تاریخ جنگ ایران و عراق؛ سجاد برزگر؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۰؛ آبان ۱۳۸۹.
۲۱. تاریخ ساسانی از دریچه سنگنگاره‌ها؛ بهنام پاشا؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۴۵؛ خرداد ۱۳۸۹.
۲۲. تاریخنگاری یا تاریخسازی؛ عباس پناهی؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۴۳؛ فروردین ۱۳۸۹.
۲۳. تحریر محل نزاع؛ یاد؛ شماره ۹۸-۹۷؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۹.
۲۴. تحلیلی انتقادی از کتاب فلسفه حقوق، فلسفه انتقادی در نقد فلسفه حقوق ایرانی؛ محمدمجود جاوید؛ پژوهشنامه انتقادی؛ شماره ۲۱؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۹.
۲۵. تحفه شاهی؛ محسن رحمتی؛ گزارش میراث؛ شماره ۴۱؛ مهر - آبان ۱۳۸۹.
۲۶. تصحیح سفرنامه یا تبلیغ صهیونیسم؛ محمدعلی سلطانی؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۳؛ مرداد - شهریور ۱۳۸۹.
۲۷. تقویم التواریخ و کشف الظنون کاتب چلبی(۱)؛ محسن ذاکرالحسینی؛ نامه فرهنگستان؛ شماره ۱؛ بهار ۱۳۸۹.
۲۸. تقویم التواریخ و کشف الظنون کاتب چلبی(۲)؛ محسن ذاکرالحسینی؛ نامه فرهنگستان؛ شماره ۲؛ تابستان ۱۳۸۹.
۲۹. تکیه بر باد؛ حسن روحانی صدر؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۳؛ بهمن ۱۳۸۹.
۳۰. جاودان خرد؛ حمیدرضا پیغمبری؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۴۹؛ مهر ۱۳۸۹.

۳۱. جغرافیای اداری ایران باستان؛ سالار رضازاده؛ نامه ایران باستان؛ شماره ۱۷-۱۸؛ چاپ ۱۳۸۸ (تاریخ نشر بهمن ۱۳۸۹).
۳۲. جغرافیای اقتصادی جهان؛ مقصومه علی‌دادی؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۴؛ آبان ۱۳۸۹.
۳۳. فرقه دمکرات به روایت استاد؛ نرگس حسینی‌نسب؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۴۴؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۳۴. خلیج فارس؛ مصطفی کریمی؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۴؛ آبان ۱۳۸۹.
۳۵. خیش عشاير؛ سیدرضا حسینی؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۴؛ آبان ۱۳۸۹.
۳۶. دارالفنون؛ انور خالدی؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۲؛ دی ۱۳۸۹.
۳۷. دانشنامه سیره نبوی؛ سپنتا سیحانی؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۱؛ آذر ۱۳۸۹.
۳۸. دفاع مقدس در آینه پژوهش؛ سیدرضا حسینی؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۳؛ بهمن ۱۳۸۹.
۳۹. دیلمیان در تاریخ؛ عباس پناهی؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۱؛ آذر ۱۳۸۹.
۴۰. روایت مقاومت؛ مسعود عرفانیان؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۴۷؛ مرداد ۱۳۸۹.
۴۱. روزشمار حزب جمهوری اسلامی؛ مریم غفاری جاهد؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۳؛ بهمن ۱۳۸۹.
۴۲. روزگار بومیهیان؛ علی منوچهری؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۱؛ آذر ۱۳۸۹.
۴۳. روند تاریخ‌نگاری در جهان اسلام؛ عباس پناهی؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۲؛ دی ۱۳۸۹.
۴۴. زندگی ابن‌سینا به لهجه انگلیسی؛ فریبا طیبی؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۴۵. زیر آسمان انقلاب؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۴۶. سیاستمدار بی‌طرف؛ صادق زیب‌اکلام؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۴۷. شاهکاری از احیاء متون؛ علیرضا ابازدی؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۲؛ خرداد - تیر ۱۳۸۹.
۴۸. شورش لرستان در بخارا؛ علیرضا قوامی؛ متأرخ؛ شماره ۹؛ پاییز ۱۳۸۹.

۴۹. شهید پاکنژاد؛ حسین روحانی صدر؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۱؛ آذر ۱۳۸۹.
۵۰. صفیان در چشم دیگران؛ محمد حسن نیا؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۴۳؛ فروردین ۱۳۸۹.
۵۱. طلوع و غروب نادرشاه؛ مریم غفاری جاهد؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۴۷؛ مرداد ۱۳۸۹.
۵۲. عدیله در عهد قاجار و پهلوی؛ محمد حسن نیا؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۴۷؛ مرداد ۱۳۸۹.
۵۳. فرار از وضع موجود؛ آمنه ابراهیمی؛ بخارا؛ شماره ۷۶؛ مرداد - شهریور ۱۳۸۹.
۵۴. فرقه عدالت؛ مهدی احمدی؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۴۴؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۵۵. فرمانده مسعود؛ مجید رهبانی؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۳-۲۵۴؛ خرداد - تیر ۱۳۸۹.
۵۶. قوچان به سه روایت؛ سیدهادی میرآقایی؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۴۵؛ خرداد ۱۳۸۹.
۵۷. کتابشناسی فلسطین؛ سیدرضا حسینی؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۴۹؛ مهر ۱۳۸۹.
۵۸. کودتا به روایت سیا؛ مهدی احمدی؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۴۷؛ مرداد ۱۳۸۹.
۵۹. کیستی ذوالقرنین؛ انیس سجادی؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۴۹؛ مهر ۱۳۸۹.
۶۰. مرعشیان؛ انور خالدی؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۱؛ آذر ۱۳۸۹.
۶۱. مروری بر ۵۰ سال باستان‌شناسی ایران؛ محمود موسوی؛ باستان‌شناسی و تاریخ؛ شماره ۴۷؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۸ (چاپ دی ۱۳۸۹).
۶۲. معماهای تاریخی یا رازهای ناگشوده در تاریخ معاصر ایران؛ علی اصغر سعیدی [خوبی]؛ بخارا؛ شماره ۷۶؛ مرداد - شهریور ۱۳۸۹.
۶۳. مکاتبات امین لشکر؛ ناهید کشمند؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۴۴؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۶۴. مکتب تاریخ‌نگاری اسلامی؛ حسین حاتمی؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۴۷؛ مرداد ۱۳۸۹.

۶۵. مکتب تاریخ‌نگاری فرانسه؛ جواد مرشدلو؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۲ دی ۱۳۸۹.
۶۶. منابع دست اول و تاریخ‌نگاری شاهنشاهی ساسانی؛ ز-ه-ب؛ نامه ایران باستان؛ شماره ۱۷-۱۸؛ چاپ ۱۳۸۸ (تاریخ نشر بهمن ۱۳۸۹).
۶۷. منطقه حیاتی جهان؛ نسرین میرآخورلو؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۴؛ آبان ۱۳۸۹.
۶۸. ناگفته‌هایی از تاریخ معاصر آذربایجان؛ نادیه سلطانی؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۰؛ آبان ۱۳۸۹.
۶۹. عرب حسین یا چه‌گوارا؟؛ هاجر زمانی؛ الف؛ شماره ۵۷؛ شهریور - مهر ۱۳۸۹.
۷۰. نظری بر تاریخ نگاری کمبریج؛ گودرز رشتیانی؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۴۶؛ تیر ۱۳۸۹.
۷۱. نقد تاریخ‌نگاری انقلاب اسلامی؛ رحیم نیک‌بخت؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۴۶؛ تیر ۱۳۸۹.
۷۲. نقد و بررسی تاریخ ملک آرا؛ مریم کمالی؛ پیام بهارستان؛ شماره ۸؛ تابستان ۱۳۸۹.
۷۳. نقد و بررسی سفرنامه‌های ناصرالدین شاه به فرنگ با رویکرد تحلیل گفتمان؛ دکتر زهرا علیزاده بیرجندی، دکتر قنبرعلی رجبلو؛ جستارهای ادبی (دانشگاه فردوسی مشهد)؛ شماره اول؛ بهار ۱۳۸۹.
۷۴. نقد و بررسی کتاب الجغرافیة؛ رضا صفری؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۳؛ مرداد - شهریور ۱۳۸۹.
۷۵. نقد و بررسی نظریه توین‌بی در فلسفه تاریخ؛ سید ضیاء الدین میرمحمدی؛ تاریخ در آینه پژوهش؛ شماره ۲۵؛ بهار ۱۳۸۹.
۷۶. نقدی بر یک کتاب درسی؛ فیروز آزادی؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۲ دی ۱۳۸۹.
۷۷. نگاهی به کتاب «تاریخ گیلان و دیلمستان» و زندگی نویسنده آن؛ محمدرضا غضنفری؛ فرهنگ گیلان؛ شماره ۳۵ و ۳۶؛ بهار - تابستان ۱۳۸۹.
۷۸. واکاوی سفرنامه یوشیاما‌ساهارو از منظر انتظام‌شناسی ایران دوره قاجار؛ محمد سلامی‌زاده؛ فصلنامه تاریخ روابط خارجی؛ شماره ۴۳؛ تابستان ۱۳۸۹.

۷۹. ولایت فقیه در فقه سیاسی شیعه؛ رشید جعفرپور؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۳؛ بهمن ۱۳۸۹.

۸۰. هر دم از این باغ بری می‌رسد؛ مهدی سیدی؛ گزارش میراث؛ شماره ۴۱؛ مهر آبان ۱۳۸۹.

۸۱. یادداشت‌های پراکنده؛ عسکر بهرامی؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۴؛ آبان ۱۳۸۹.

۱۳. کودک و نوجوان

۱. آرزوهای کودکانه و اندازه تصاویر؛ نگار نوبهار؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۵؛ شهریور ۱۳۸۹.

۲. آزمونی دشوار در نشانه‌گیری پاشنه آشیل؛ فروغ علی شاهروdi؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۶۰؛ بهمن ۱۳۸۹.

۳. از قرون وسطای اجتماعی تا رنسانس فردی؛ ایمان فرهادپور؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۱؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.

۴. انتزاع و تجربه‌گرایی یک‌سویه؛ حسن پارسایی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۶۱؛ اسفند ۱۳۸۹.

۵. این آدم آهنی ناقص است؛ نیره سادات هاشمی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۵؛ شهریور ۱۳۸۹.

۶. این نی‌نی عجیب و غریب کیست؟؛ انسیه موسویان؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۱؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.

۷. با اجازة تمام مخاطبان؛ معصومه سالاروند؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۵؛ شهریور ۱۳۸۹.

۸. با زبان بی‌زبانی نوشتمن؛ سیدمرتضی مرتضایی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۲؛ خرداد ۱۳۸۹.

۹. باران سرودنی است؛ نیره سادات هاشمی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۰؛ فروردین ۱۳۸۹.

۱۰. پاسخ‌های درون به پرسش‌های بیرون؛ حسن پارسایی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۸؛ آذر ۱۳۸۹.

۱۱. پرواز با بال‌های درنای صلح؛ سیما رحیمی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۳؛ تیر ۱۳۸۹.
۱۲. پروانه‌ای در شهر، دنبال گل می‌گشت؛ انسیه موسویان؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۷؛ آبان ۱۳۸۹.
۱۳. پیغامه راه راه گروهبان؛ سیدنوید سیدعلی اکبر؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۶۰؛ بهمن ۱۳۸۹.
۱۴. تاریخ ایران زمین؛ حمید بابایی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۸؛ آذر ۱۳۸۹.
۱۵. ترانه‌های ایمنی؛ اکرم کشاپی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۳؛ تیر ۱۳۸۹.
۱۶. ترسیم چهره خداوند در «این چیه»؟؛ زهره حیدری شاهی سراپی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۷؛ آبان ۱۳۸۹.
۱۷. ترکیبی ناهمگن قصه و ناقصه‌ها؛ فریدون راد؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۱؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۱۸. تعبیر یک رویا؛ حمید بابایی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۹؛ دی ۱۳۸۹.
۱۹. تقابل ساختاری دو ژانر ادبی؛ حسن پارسایی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۲؛ خرداد ۱۳۸۹.
۲۰. تکنیک روایت یا روایت تکنیکی؛ مهدی ابراهیمی لامع؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۵؛ شهریور ۱۳۸۹.
۲۱. جایه‌جا شدن شخصیت کاراکترها؛ فریدون راد؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۳؛ تیر ۱۳۸۹.
۲۲. جبهه از تو می‌گوید...؛ نگار نوبهار؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۷؛ آبان ۱۳۸۹.
۲۳. جهان‌بینی کودکانه؛ مهدی ابراهیمی لامع؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۶۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۲۴. چراغ قوه شعر خردسال بر مششور جنگ؛ اکرم کشاپی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۷؛ آبان ۱۳۸۹.
۲۵. حکایت جذاب یک موش فسلی؛ آرش شفاعی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۱؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۲۶. خاطره لالایی‌ها؛ زهره حیدری شاهی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۶۱؛ اسفند ۱۳۸۹.

۲۷. خدمات کتابخانه‌ای برای کودکان؛ سهیلا گنج خانلو؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۷؛ آبان ۱۳۸۹.
۲۸. خردروایتها در چنبره زبان؛ حسن پارسایی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۳؛ تیر ۱۳۸۹.
۲۹. خوابهای داستانی ساختگی؛ فریدون راد؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۷ آبان ۱۳۸۹.
۳۰. خواندن این مطلب به افراد زیر هجده سال توصیه نمی‌شود؛ لیلا (رؤیا) مکتبی‌فرد؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۶۰؛ بهمن ۱۳۸۹.
۳۱. خیابان شعر، کوچه خاطره شعر؛ نیره سادات هاشمی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۶؛ مهر ۱۳۸۹.
۳۲. داستان بی‌داستانی‌های ذهن؛ حسن پارسایی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۰؛ فروردین ۱۳۸۹.
۳۳. داستان‌هایی همانند خود زندگی؛ حسن پارسایی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۴؛ مرداد ۱۳۸۹.
۳۴. دردرس معلم «نومفهوم‌گرا» برای هوای تازه؛ فروغ علی شاهروodi؛ کتاب ماه کودک و نوجوان، شماره ۱۵۰؛ فروردین ۱۳۸۹.
۳۵. دعا برای جیرجیرک‌ها و شاپرک‌ها؛ نگار نوبهار؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۶؛ مهر ۱۳۸۹.
۳۶. دلهزه کشف، همچون نوشتن کلمه‌ای در دفترچه یادداشت؛ سیدمرتضیا مرتضایی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۰؛ فروردین ۱۳۸۹.
۳۷. دنیای رنگین کمان کودک؛ اکرم کشاوی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۴؛ مرداد ۱۳۸۹.
۳۸. دو ساحت داستانی در یک زمان؛ حسن پارسایی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۷؛ آبان ۱۳۸۹.
۳۹. دو قطار با یک بلیط؛ حمید بابایی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۲؛ خرداد ۱۳۸۹.
۴۰. ذهنیت‌های بی‌کم و کاست خود نویسنده؛ حسن پارسایی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۵؛ شهریور ۱۳۸۹.

۴۱. راز دره نالان؛ سیدامین حسینیون؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۰؛ فروردین ۱۳۸۹.
۴۲. ردپای غم در شعر کودک؛ اکرم کشاوی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۶؛ مهر ۱۳۸۹.
۴۳. روایت‌شناسی گربه مومنیابی شده؛ حمید بابایی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۱؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۴۴. رویکرد روان‌شناسانه به تخیل؛ حسن پارساوی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۶۰؛ بهمن ۱۳۸۹.
۴۵. رویکردی دوگانه به پست مدرنیزم؛ حسن پارساوی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۹؛ دی ۱۳۸۹.
۴۶. ساخت و سازهای کلیشه‌ای ذهن؛ فریدون راد؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۶۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۴۷. سازی که گاهی کوک نمی‌شود؛ اکرم کشاوی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۶۰؛ بهمن ۱۳۸۹.
۴۸. سایه روشن شعر در «پشت صحنه دلم»؛ زهره حیدری شاهی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۹؛ دی ۱۳۸۹.
۴۹. ستاره‌بازی در سکوت؛ زهره حیدری شاهی سرایی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۳؛ تیر ۱۳۸۹.
۵۰. ستایش مالیخولیابی عشق مادرانه؛ آرش شفاعی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۹؛ دی ۱۳۸۹.
۵۱. سخت است خواندن؛ نگار نوبهار؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۲؛ خرداد ۱۳۸۹.
۵۲. سرایت طنز از روایت به راوی؛ مهدی ابراهیمی لامع؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۹؛ دی ۱۳۸۹.
۵۳. سه سوت اضافی؛ حسن پارساوی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۱؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۵۴. شازده کوچولو در یک موقعیت انضمایی؛ حامد هاتف؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۰؛ فروردین ۱۳۸۹.

۵۵. شالیا شد رفوزه؛ انسیه موسویان؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۶۰؛ بهمن ۱۳۸۹.
۵۶. شرورترین دختر مدرسه؛ سیده ربابه میرغیاثی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۵؛ شهریور ۱۳۸۹.
۵۷. شعر بی تاب دریا؛ نیره سادات هاشمی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۹؛ دی ۱۳۸۹.
۵۸. شعر پرنده‌ها؛ نیره سادات هاشمی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۶۰؛ بهمن ۱۳۸۹.
۵۹. شعر یا فرمول؟...؛ نگار نوبهار؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۴؛ مرداد ۱۳۸۹.
۶۰. صداشوونو قل می دن می گن «بورج»؛ آرش شفاعی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۶۰؛ بهمن ۱۳۸۹.
۶۱. صدای بال شعر؛ نیره سادات هاشمی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۱؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۶۲. طلس و جادو؛ دگردیسی و یک نکته اخلاقی فراموش نشدنی؛ فروغ علی شاهروندی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۸؛ آذر ۱۳۸۹.
۶۳. عطر سلام و بهشت؛ انسیه موسویان؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۸؛ آذر ۱۳۸۹.
۶۴. عکس‌هایی که چشم‌های شاعر می‌گیرند؛ اکرم کشاوی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۲؛ خرداد ۱۳۸۹.
۶۵. علی کوچولوی اکنون یا گذشته؟؛ مهدی ابراهیمی لامع؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۶؛ مهر ۱۳۸۹.
۶۶. فردی مورچه سیاه؛ سیدامین حسینیون؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۵؛ شهریور ۱۳۸۹.
۶۷. فرهنگنامه کودکان و نوجوانان؛ مریم مقدم؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۸؛ آذر ۱۳۸۹.
۶۸. قا... قا... قا... قاصدک؛ سیدمرتضی مرتضایی؛ الف؛ شماره ۵۱؛ تیر ۱۳۸۹.
۶۹. قالب در شعر کودک و نوجوان؛ بایدها و نبایدها؛ انسیه موسویان؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۴؛ مرداد ۱۳۸۹.

۷۰. قدم زدن در ساحلی جادویی؛ حمید بابایی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۷؛ آبان ۱۳۸۹.
۷۱. قصه منظوم و جایگاه آن در ادبیات کودک؛ سیده ربابه میرغیاثی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۸؛ آذر ۱۳۸۹.
۷۲. کشکول تربیت معلم؛ محمد گودرزی دهریزی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۶؛ مهر ۱۳۸۹.
۷۳. گامی برای آغاز؛ زهره حیدری شاهی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۴؛ مرداد ۱۳۸۹.
۷۴. گاهی فقط از باب لذت؛ فروغ علی شاهروodi؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۹؛ دی ۱۳۸۹.
۷۵. گل‌های حس و عاطفه در «باغ نقاشی»؛ زهره حیدری شاهی سرایی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۸؛ آذر ۱۳۸۹.
۷۶. گمانه‌های بی‌سرانجام و غیر داستانی؛ فریدون راد؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۹؛ دی ۱۳۸۹.
۷۷. لذت گفتاری، شنیداری داستان؛ فریدون راد؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۶۰؛ بهمن ۱۳۸۹.
۷۸. ما قرارهای عجیبی گذاشتیم؛ انسیه موسویان؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۶۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۷۹. ماه از پشت یک ابر توری؛ آرش شفاعی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۹؛ دی ۱۳۸۹.
۸۰. مثل مهربانی خدا؛ انسیه موسویان؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۹؛ دی ۱۳۸۹.
۸۱. مثل نسیم سحرگاهی براسان؛ محمود برآبادی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۶۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۸۲. مردگانی که زنده‌ترند؛ فریدون راد؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۲؛ خرداد ۱۳۸۹.
۸۳. مستقل نبودن، مسئله این است؛ سیدمرتضا مرتضایی، یگانه مهربخش؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۵؛ شهریور ۱۳۸۹.

۸۴. من شوالیه‌ام یا دخترک؟؛ سیدامین حسینیون؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۱؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۸۵. منتقد درون متن؛ لیلا (رؤیا) مکتبی‌فرد؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۶؛ مهر ۱۳۸۹.
۸۶. موشکی که کاغذی نبود؛ انسیه موسویان؛ کتاب سیزدهم (مجموعه مقالات)؛ چاپ ۱۳۸۹.
۸۷. نامه‌ای که سخت خوانده می‌شود؛ زهره حیدری شاهی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۶؛ مهر ۱۳۸۹.
۸۸. نزدیک شدن مرزها به هم؛ حمید بابایی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۴؛ مرداد ۱۳۸۹.
۸۹. نقش تعهد بر ویرانه استناد؛ سیدعلی محمد رفیعی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۶۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۹۰. نگاهی اجمالی به رواج و گسترش داستانها و رمانهای ترجمه شده برای نوجوانان؛ رمان کودک و نوجوان (مجموعه مقالات ویژه چهاردهمین جشنواره کودک و نوجوان)؛ پاییز ۱۳۸۹.
۹۱. نوجوانی‌های عشق؛ نیره سادات هاشمی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۳؛ تیر ۱۳۸۹.
۹۲. نی‌نی داره تماشا؛ انسیه موسویان؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۲؛ خرداد ۱۳۸۹.
۹۳. وقایع‌نگاری هری پاتر؛ مهدی حجوانی؛ زمانه؛ شماره ۳؛ مرداد ۱۳۸۹.
۹۴. وقتی شعر مثل بستنی خواستنی می‌شود؛ نیره سادات هاشمی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۶۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۹۵. وقتی شعر مثل پیترزا کش می‌آید؛ انسیه موسویان؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۳؛ تیر ۱۳۸۹.
۹۶. وقتی کاردستی به کار ذهنی تبدیل می‌شود؛ فریدون راد؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۵؛ شهریور ۱۳۸۹.
۹۷. هزار و یک شب بحری؛ حمید بابایی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۶؛ مهر ۱۳۸۹.

۹۸. همه جا به نوبت؛ اکرم کشاپی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۵؛ شهریور ۱۳۸۹.
۹۹. همیشه کمکی از راه می‌رسد؛ فروغ علی شاهردوی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۲؛ خرداد ۱۳۸۹.
۱۰۰. یادی از پرنده‌ها؛ انسیه موسویان؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۱؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۱۰۱. یک ارتباط متقابل مؤثر؛ فروغ علی شاهردوی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۶؛ مهر ۱۳۸۹.
۱۰۲. یک روز به یادماندنی؛ فروغ علی شاهردوی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۱؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۱۰۳. یک گام به جلو یک گام به عقب؟؛ اکرم کشاپی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۶۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۱۰۴. نیمی کودک، نیمی دیوانه؛ هنرمند؛ شماره ۸۳؛ خرداد ۱۳۸۹.

ب، مقالات اکتر و نیکی

۱. فلسفه

۱. رمزگشایی یک متن؛ سیاوش مسلمی؛ وبلاگ فیلوسوفی- کریتیسیسم.
<http://philosophy-criticism.bloagfa.com>

۲. دین

۱. اشکهایی در فراغ یوسف کربلا؛ سمیرا سرخانزاده؛ خبرگزاری کتاب ایران؛ ۲۱ آذر ۱۳۸۹.
۲. ژرفای اسطوره‌های ایرانی از ورای هزاره‌ها؛ آناهید خزیر؛ خبرگزاری کتاب ایران؛ ۱۳۸۹ شهریور.

۳. علوم اجتماعی

۱. «کتاب سبز»ی که فصل آخر آن با خون نگارش می‌شود؛ خبرگزاری فارس؛ ۹ اسفند ۱۳۸۹.

۴. هنر

۱. اشباح؛ داریوش؛ وبالاگ بوف تنها ی من؛ ۳۰ شهریور ۱۳۸۹.
۲. پاییدن بر عیث؛ منصوره اشرافی؛ مجله ادبی والس؛ ۳۱ خرداد ۱۳۸۹.
۳. از پدیدارشناسی مفهوم سکونت تا قلمرو شناختی معماری تمثیلی؛ هادی محمودی- نژاد؛ وبالاگ کریتیسیسم؛ ۱۳۸۹.
۴. آقای نویسنده کاملاً قبراق است؛ مسعود میرزایی؛ خبرگزاری کتاب ایران؛ ۲۲ آبان ۱۳۸۹.
۵. مرجعی برای منتقادان؛ الهام نادری فرید؛ ۲۶ بهمن ۱۳۸۹.
۶. مسیح نجار، شپی آرایشگر؛ حامد حسن پور؛ سایت لوح؛ ۸ اسفند ۱۳۸۹.

۵. ادبیات فارسی

۱. ملاحظاتی درباره شاهنامه فردوسی؛ زنده یاد شاهرخ مسکوب؛ سایت کانون ادبیات ایران؛ ۲۵ اردیبهشت ۱۳۸۹.

۶. ادبیات داستانی

۱. آن شب «شیفت شب»؛ ضیاء الدین وظیفه شاعر؛ مجله ادبی والس؛ ۱۱ مرداد ۱۳۸۹.
۲. آنجا که بر فراها آب نمی شوند؛ علی رشوند؛ سایت کانون ادبیات ایران؛ ۷ مهر ۱۳۸۹.
۳. آنها باندباری می کنند؟؛ شهلا زرلکی؛ مجله ادبی والس؛ ۳۱ خرداد ۱۳۸۹.
۴. آوازهای زندگی؛ سوسن صنیعی؛ سایت سخن.
۵. اندر حکایت رمان، نگاهی به رمان «بهار ۶۳»؛ علی رشوند؛ مجله ادبی والس؛ ۳۰ فروردین ۱۳۸۹.
۶. بازگویی ملال و سرگشتهای؛ علی الله سلیمی؛ خبرگزاری فارس؛ ۲۹ فروردین ۱۳۸۹.
۷. باغ گمشده؛ حسن میرعبدیینی؛ سایت سخن.
۸. برادران جمالزاده؛ حسن میرعبدیینی؛ سایت سخن.
۹. بومیزاسیون؛ فرهاد اکبرزاده؛ سایت سخن.
۱۰. تابوت خالی؛ حسن میرعبدیینی؛ سایت سخن.

۱۱. تحلیلی بر دمان دن آرام نوشته میخائیل آکساندرورویچ شولوخف؛ محمدرضا آزادی؛ ۱۹ اسفند ۱۳۸۹.
۱۲. تراژدی هستی انسان؛ فرزام شیرزادی؛ خبرگزاری کتاب ایران؛ ۲۰ آبان ۱۳۸۹.
۱۳. تصویر در آینه مقرر؛ حیدر پاک طینت؛ سایت سخن.
۱۴. تصویری مدرن از بهشت و جهنم؛ علی چنگیزی؛ وبلاگ جامعه کهنه؛ ۱۲ دی ۱۳۸۹.
۱۵. تفاوت ماهوی داستان مدرنیستی و داستان پست مدرنیستی؛ فتح الله بی نیاز؛ سایت کانون ادبیات ایران؛ ۱۱ بهمن ۱۳۸۹.
۱۶. تقدیم به کسی که قاتلم نبود؛ حسن میر عابدینی؛ سایت سخن.
۱۷. تکه‌ای از نامه‌های زندگی؛ سوسن صنیعی؛ سایت سخن.
۱۸. تهرونی چنگیدن؛ حامد حسن پور؛ سایت لوح؛ ۱۹ بهمن ۱۳۸۹.
۱۹. جاودانگی؛ وبلاگ نقد آثار ادبی؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۲۰. جزئیات عزیز؛ فرشته احمدی؛ سایت سخن.
۲۱. چرا باید کلاسیک‌ها را خواند؟؛ حسن میر عابدینی؛ سایت سخن.
۲۲. چراغ‌ها را من خاموش می‌کنم؛ جعفر مدرس صادقی؛ سایت سخن.
۲۳. چند مرکزیتی در ماه مستقیم رفت؛ لیلا صادقی؛ سایت سخن.
۲۴. حاشیه‌ای بر «ترس دروازه‌بان از ضربه پنالتی»؛ فرهاد اکبرزاده؛ سایت سخن.
۲۵. حضور مرگ و غیاب زندگی؛ بهنایی علی پور گسکری؛ سایت سخن.
۲۶. داستان نجدی، حادثه‌ای است که در شعر اتفاق می‌افتد؛ ویدا ره‌گوی؛ سایت سخن.
۲۷. در جدال با خو کردن؛ میهن بهرامی؛ سایت سخن.
۲۸. درباره «بیر سفید»؛ علی چنگیزی؛ وبلاگ جامعه کهنه؛ ۱۳ مهر ۱۳۸۹.
۲۹. درباره «زیر آفتاب خوش خیال عصر»؛ علی چنگیزی؛ وبلاگ جامعه کهنه؛ ۲۵ مرداد ۱۳۸۹.
۳۰. درباره رمان «شبیه عطری در نسیم»؛ علی چنگیزی؛ وبلاگ جامعه کهنه؛ ۲۱ مهر ۱۳۸۹.
۳۱. درباره رمان «یکشنبه»؛ علی چنگیزی؛ وبلاگ جامعه کهنه؛ ۱۷ مهر ۱۳۸۹.
۳۲. درباره رمان «بهار ۶۳»؛ علی چنگیزی؛ وبلاگ جامعه کهنه؛ ۱۶ مرداد ۱۳۸۹.
۳۳. درباره رمان «مارمولکی که ماه را بلعید»؛ علی چنگیزی؛ وبلاگ جامعه کهنه؛ ۱۰ خرداد ۱۳۸۹.

۳۴. درباره مجموعه داستان «شاخ»؛ علی چنگیزی؛ وبلاگ جامعه کهن؛ ۱۱ خرداد ۱۳۹.
۳۵. رمان تاریخی (سیر و نقد و تحلیل رمان‌های تاریخی فارسی)؛ حسن میرعبدیینی؛ سایت سخن.
۳۶. رمان، درخت هزار ریشه؛ حسن میرعبدیینی؛ سایت سخن.
۳۷. زن شیزوفرن یا فراموش شده؛ فرشته نوبخت؛ مجله ادبی والس؛ ۱۴ تیر ۱۳۸۹.
۳۸. زویا پیرزاد در لبِ مرز؛ علی اخوان؛ سایت سخن.
۳۹. سال‌های صبر؛ حسن میرعبدیینی؛ سایت سخن.
۴۰. سعی کن نگران نباشی!؛ صادق وفایی؛ خبرگزاری مهر؛ ۳۰ بهمن ۱۳۸۹.
۴۱. سیماب و کیمیای جان؛ حسن میرعبدیینی؛ سایت سخن.
۴۲. شهایی که هنوز روش هستند؛ صادق وفایی؛ خبرگزاری مهر؛ ۲۰ بهمن ۱۳۸۹.
۴۳. صوفیا در هزار و یک نسخه؛ فرهاد اکبرزاده؛ سایت سخن.
۴۴. غلغله‌ای برپاست؟؛ بهاره الهبخش؛ جام جم آنلاین؛ ۲ شهریور ۱۳۸۹.
۴۵. غیاب نویسنده، حضور داستان؛ ملیحه صبوری؛ سایت سخن.
۴۶. الف قامت دوست؛ حسن میرعبدیینی؛ سایت سخن.
۴۷. فاجعه و عشق، کمی با هم آمیخته؛ سیده ریابه میرغیاثی؛ وب سایت گل آقا؛ آبان ۱۳۸۹.
۴۸. فانوسی پشت پرده‌های بنفس؛ منصور خورشیدی؛ مجله ادبی پیاده‌رو؛ ۲۱ آبان ۱۳۸۹.
۴۹. فرصتی میان خواب‌ها و لبخندها؛ سوسن صنیعی؛ سایت سخن.
۵۰. فعلًاً اسم ندارد؛ حسن میرعبدیینی؛ سایت سخن.
۵۱. قابلیتی چندگانه و چشم افسا؛ فرزام شیرزادی؛ خبرگزاری کتاب ایران؛ ۱۹ دی ۱۳۸۹.
۵۲. قفس‌های مدرن؛ گیتی رجبزاده؛ سایت سخن.
۵۳. قناری بازی و فرار از غم غربت؛ صادق وفایی؛ خبرگزاری مهر؛ ۱۵ اسفند ۱۳۸۹.
۵۴. کاش ما هم می‌توانستیم؛ سوسن صنیعی؛ سایت سخن.
۵۵. کتاب آدمهای خاص؛ سولماز مرتضی‌وند؛ سایت سخن.
۵۶. کتاب آدمهای خاص؛ سولماز مرتضی‌وند؛ سایت سخن.
۵۷. کیست این مدعی بی‌ادعا؟؛ روبرت صافاریان؛ سایت سخن.
۵۸. گریه کن استیونز؛ فرشته احمدی؛ سایت سخن.

۵۹. گمشدگانی در ظلمت تقدیر؛ سوسن صنیعی؛ سایت سخن.
۶۰. ما پایین دستی‌ها؛ حامد حسنپور؛ سایت لوح؛ ۲۱ اسفند ۱۳۸۹.
۶۱. ماجراهای بیستون» داستانی برخاسته از فرهنگ سرزمین کهن ایران؛ آناهید خزیر؛ خبرگزاری کتاب ایران؛ ۵ آبان ۱۳۸۹.
۶۲. مثل پرنده من؛ فرهاد اکبرزاده؛ سایت سخن.
۶۳. مرور کتاب / عطر فرانسوی؛ تارا نجفی؛ سایت سخن.
۶۴. مروری بر مجموعه داستان «ما دایناسور بودیم»؛ ایلیا فرنوش؛ مجله ادبی والس؛ ۱۰ خرداد ۱۳۸۹.
۶۵. منتقد داستان‌نویس یا داستان‌نویس منتقد؛ مجله ادبی والس؛ ۵ مهر ۱۳۸۹.
۶۶. مهم این است که راست بگویی؛ فرزام شیرزادی؛ خبرگزاری کتاب ایران؛ ۱۸ دی ۱۳۸۹.
۶۷. میراث فرهنگی اروپا در همه نامها؛ فرزام شیرزادی؛ خبرگزاری کتاب ایران؛ ۳۰ خرداد ۱۳۸۹.
۶۸. ناگفته‌هایی از قرارگاه سری نصرت و نقش شهید هاشمی در قرارگاه؛ علی‌الله سلیمی؛ خبرگزاری فارس؛ ۱۱ اسفند ۱۳۸۹.
۶۹. نبرد با اسطوره؛ آرش شفاعی؛ جام جم آنلاین؛ شماره ۴؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۷۰. نفرین شدگان؛ حسن میرعبدیینی؛ سایت سخن.
۷۱. نقابی برای یک داستان پلیسی جذاب؛ کمال صادقی؛ خبرگزاری مهر؛ ۱۴ فروردین ۱۳۸۹.
۷۲. نقد کتاب و در کل هنر و انسان امروز؛ محمدرضا آزادی؛ ۱۱ فروردین ۱۳۸۹.
۷۳. نقد مجموعه داستان «شمع‌های زیر آبکش»؛ میترا داور؛ سایت سخن.
۷۴. نقدی بر رمان آسمان‌خراش؛ محمدرضا آزادی؛ ۲۰ فروردین ۱۳۸۹.
۷۵. نقدی بر کتاب «زندگی را به آواز بخوان»؛ سوسن صنیعی؛ سایت سخن.
۷۶. نقدی بر کتاب دولتهای فرمانده؛ محمدرضا آزادی؛ ۲۵ مرداد ۱۳۸۹.
۷۷. نقدی بر کتاب من آسیموف «خود زندگینامه‌ای از آیزاك آسیموف»؛ محمدرضا آزادی؛ ۲۹ خرداد ۱۳۸۹.
۷۸. نقدی بر کتاب نفحات نفت رضا امیرخانی؛ محمدرضا آزادی؛ ۱۵ مرداد ۱۳۸۹.
۷۹. نقدی بر مجموعه داستان فرزاد حسنی؛ زهرا آهادی؛ سایت کانون ادبیات ایران؛ ۱۴ مرداد ۱۳۸۹.

- ۸۰ نگاهی به بوبن، بهانه‌ای برای دیوانه‌بازی؛ فرهاد اکبرزاده؛ سایت سخن.
- ۸۱ نگاهی به داستان «عدل ظهر» از کتاب «دختران دلربیز»؛ فریدون حیدری ملک-میان؛ سایت مد و مه؛ ۲۰ دی ۱۳۸۹.
- ۸۲ نگاهی به داستان بلند «رقص در آینه شکسته»؛ شهرنوش پارسی‌پور؛ سایت سخن.
- ۸۳ نگاهی به داستان بلند «شبیه عطری در نسیم»؛ رضیه انصاری؛ وبلاگ داورگ؛ ۱۴ دی ۱۳۸۹.
- ۸۴ نگاهی به دختری که خودش را خورد؛ زهرا باقری شاد؛ مجله ادبی والس؛ ۱۱ مرداد ۱۳۸۹.
- ۸۵ نگاهی به دو کتاب «اگر ابرها بگذرند» و «چرخدنده‌ها»؛ علی رشوند؛ مجله ادبی والس.
- ۸۶ نگاهی به رمان «آبر آبله»؛ بهزاد عبدی؛ سایت مد و مه؛ زمستان ۱۳۸۹.
- ۸۷ نگاهی به رمان «بهار خاکستری» حمیدرضا اکبری شروه؛ سایت مد و مه؛ زمستان ۱۳۸۹.
- ۸۸ نگاهی به رمان «سلام مترسک»؛ یوسف انصاری؛ سایت مد و مه؛ ۲۶ مهر ۱۳۸۹.
- ۸۹ نگاهی به رمان «شبیه عطری در نسیم»؛ علی رشوند؛ سایت مد و مه؛ زمستان ۱۳۸۹.
- ۹۰ نگاهی به رمان «مونالیزای منتشر»؛ نیما ایران‌دوست؛ سایت مد و مه؛ زمستان ۱۳۸۹.
- ۹۱ نگاهی به سه کانه یوسف علیخانی؛ فاطمه سرمشقی؛ وبلاگ نقطه ویرگول؛ ۲۷ اسفند ۱۳۸۹.
- ۹۲ نگاهی به کتاب «به کسی مربوط نیست»؛ فرشته توانگر؛ یادداشت‌های فرشته توانگر؛ ۱۰ دی ۱۳۸۹.
- ۹۳ نگاهی به کتاب «من دانای کل هستم»؛ فرشته احمدی؛ سایت سخن.
- ۹۴ نگاهی به مجموعه داستان «چیزها»؛ حمیدرضا امیدی سرور؛ زمستان ۱۳۸۹.
- ۹۵ نگاهی به مجموعه داستان «در ماهی می‌میریم»؛ یوسف انصاری؛ سایت مد و مه؛ ۶ دی ۱۳۸۹.
- ۹۶ نگاهی به مجموعه داستان «ما دایناسور بودیم»؛ حمیدرضا اکبری شروه؛ سایت مد و مه؛ ۲۲ دی ۱۳۸۹.

۹۷. نگاهی به مجموعه داستان «وحالا عصر است»؛ حمیدرضا اکبری شروه؛ سایت مد و مه؛ زمستان ۱۳۸۹.
۹۸. نگاهی به مجموعه داستان «هر از گاهی بنشین»؛ حمیدرضا امیدی سرور؛ سایت مد و مه؛ دی ۲۵ ۱۳۸۹.
۹۹. نگاهی گذرا به رمان «پیانو»؛ علی چنگیزی؛ سایت مد و مه؛ زمستان ۱۳۸۹.
۱۰۰. نگاهی گذرا به مجموعه داستان «قطار در حال حرکت است»؛ حمیدرضا اکبری شروه؛ سایت مد و مه؛ ۴ بهمن ۱۳۸۹.
۱۰۱. نگذشتن از «بگذریم»؛ شهریار مندنی پور؛ سایت سخن.
۱۰۲. نویسنده نمی‌میرد، ادا درمی‌آورد؛ حسن میرعبدیینی؛ سایت سخن.
۱۰۳. نویسنده‌ای که بر هم زدن قواعد را بد است؛ زهرا باقری شاد؛ مجله ادبی والس؛ ۱۰ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۱۰۴. نیازمند ترجمه به زبان‌های خارجی؛ زینب مرتضایی‌فرد؛ ۳۱ شهریور ۱۳۸۹.
۱۰۵. نیروهای اهریمنی و اهورایی در «هموندان تاریک و روشن»؛ آناهید خزیر؛ خبرگزاری کتاب ایران؛ ۳۱ خرداد ۱۳۸۹.
۱۰۶. نیمه سرگردان ما؛ حسن میرعبدیینی؛ سایت سخن.
۱۰۷. و «زن» می‌گوید: «من...»؛ مليحه تیره‌گل؛ سایت سخن.
۱۰۸. و دیوارها گوش داشتند؛ حسن میرعبدیینی؛ سایت سخن.
۱۰۹. واقعیت یا جادو؛ فرشته احمدی؛ سایت سخن.
۱۱۰. وقتی داستان از «میرقاسم» جا می‌ماند؛ حمید محمدی؛ خبرگزاری فارس؛ ۱۷ مهر ۱۳۸۹.
۱۱۱. وقتی یکی نبود؛ فرهاد اکبرزاده؛ سایت سخن.
۱۱۲. همزمانی «همنوایی شبانه» با سلاح خانه شماره پنج و بوف کور؛ لیلا صادقی؛ سایت سخن.
۱۱۳. همزمانی «همنوایی شبانه» با سلاح خانه شماره پنج و بوف کور؛ لیلا صادقی؛ سایت سخن.
۱۱۴. همه چیز بین ما؛ فرهاد اکبرزاده؛ سایت سخن.
۱۱۵. یادداشتی بر داستان «نه تر و نه خشک»؛ فرهاد بابایی؛ سایت سخن.
۱۱۶. یک رمان، یک پرونده؛ فرشته نوبخت؛ مجله ادبی والس؛ ۲۵ خرداد ۱۳۸۹.
۱۱۷. یک کتاب، یک نظر؛ اعظم آیتی؛ وبلاگ تا لمس سپیده؛ ۹ آذر ۱۳۸۹.

۱۱۸. یک مهمانی یک رقص و داستان‌های دیگر؛ حسن میرعابدینی؛ سایت سخن.
۱۱۹. یک واریاسیون برای دل‌زدگی؛ فتح‌الله بی‌نیاز؛ سایت سخن.

۷. شعر

۱. «طهران، خیابان جمهوری»، اسیر دیکتاتوری شاعر؛ علیرضا لبشن؛ سایت لوح؛ ۱۲ اسفند ۱۳۸۹.
۲. بالاتر از ارتفاع آب؛ منصور خورشیدی؛ آبی ناگهان؛ ۱۵ آبان ۱۳۸۹.
۳. بررسی کتاب «داود در حنجره داشت»؛ منصور خورشیدی؛ آبی ناگهان؛ ۴ آبان ۱۳۸۹.
۴. بررسی کتاب «ریخت ساده روزها»؛ منصور خورشیدی؛ آبی ناگهان؛ ۴ آبان ۱۳۸۹.
۵. بررسی کتاب «هوای هرات»؛ منصور خورشیدی؛ آبی ناگهان؛ ۴ آبان ۱۳۸۹.
۶. ترانه‌های سرزمین مادری؛ منصور خورشیدی؛ آبی ناگهان؛ ۴ آبان ۱۳۸۹.
۷. چند قدم مانده به آفتاب؛ منصور خورشیدی؛ آبی ناگهان؛ ۲۱ آذر ۱۳۸۹.
۸. درنگی بر مجموعه شعر از قصه تا هنوز؛ پروین عابدی؛ مجله ادبی دانش؛ ۲۲ شهریور ۱۳۸۹.
۹. زبان مشترک عشق؛ علیرضا لبشن؛ سایت لوح؛ ۲۴ اسفند ۱۳۸۹.
۱۰. زه‌رخندهایی از عصر مشروطه به این‌سو؛ حمید محمدی؛ خبرگزاری فارس؛ ۱۴ آذر ۱۳۸۹.
۱۱. سازش آشکار با کلمه، بررسی مجموعه شعر «ترگس فردا»؛ منصور خورشیدی؛ آبی ناگهان؛ ۴ آبان ۱۳۸۹.
۱۲. سربازی با گلوله برفی؛ سیداکبر میرجعفری؛ سایت لوح؛ ۹ آذر ۱۳۸۹.
۱۳. شعر به وقت نسکافه؛ سیداکبر میرجعفری؛ سایت لوح؛ ۲ بهمن ۱۳۸۹.
۱۴. مختصات خاص؛ منصور خورشیدی؛ آبی ناگهان؛ ۴ آبان ۱۳۸۹.
۱۵. مرثیه‌ای برای انسان مدرن؛ علیرضا لبشن؛ سایت لوح؛ ۲۶ بهمن ۱۳۸۹.
۱۶. موج ناب نرگس‌ها؛ کمال شفیعی؛ سایت لوح؛ ۱۸ اسفند ۱۳۸۹.
۱۷. نقد «یک دقیقه عصر»؛ منصور خورشیدی؛ آبی ناگهان؛ ۱۷ دی ۱۳۸۹.
۱۸. نقد کتاب من پرنده نیستم؛ منصور خورشیدی؛ آبی ناگهان؛ ۱۸ بهمن ۱۳۸۹.
۱۹. نقد کتاب نزدیک‌ترین ستاره به تاریکی؛ منصور خورشیدی؛ مجله ادبی پیاده‌رو؛ ۲ اسفند ۱۳۸۹.

۲۰. یادها و یادمان‌ها در مرثیه‌ای برای گمگشتنگی؛ کمال شفیعی مشعوف؛ سایت لوح؛ ۱۸ دی ۱۳۸۹.

۸. تاریخ

۱. کاش نویسنده در پایان جنگ متوقف نمی‌شد؛ سمیرا سرخان‌زاده؛ خبرگزاری کتاب ایران؛ ۱۰ آبان ۱۳۸۹.

۹. کودک و نوجوان

۱. آهای، من می‌توانم اتوبوس را برانم؟؛ سیده ربابه میرغیاثی؛ وب سایت هزار کتاب؛ ۲۵ آذر ۱۳۸۹.

۲. به سلامتی بچه‌های شاسکول و شهرهای باسکول؛ سیده ربابه میرغیاثی؛ وبلاگ چهارستاره مانده به صبح؛ ۲۹ آذر ۱۳۸۹.

۳. تو حیوان خانگی داری؟؛ سیده ربابه میرغیاثی؛ وب سایت هزار کتاب؛ ۲۶ مهر ۱۳۸۹.

۴. چشم‌انتظاری کسی در طبقه هفتم غربی؛ سیده ربابه میرغیاثی؛ وب سایت گل آقا؛ ۲۳ اسفند ۱۳۸۹.

۵. خفاش دیوانه وارد می‌شود؛ سیده ربابه میرغیاثی؛ وب سایت هزار کتاب؛ ۲۵ خرداد ۱۳۸۹.

۶. دردرس گروفالو؛ سیده ربابه میرغیاثی؛ وب سایت هزار کتاب؛ ۲۳ مرداد ۱۳۸۹.

۷. دعوت به کاخ سفید؛ سیده ربابه میرغیاثی؛ وب سایت هزار کتاب؛ ۲۳ فروردین ۱۳۸۹.

۸. رابطه مهتاب بالانس، حساب بانکی و خنده؛ سیده ربابه میرغیاثی؛ وب سایت هزار کتاب؛ ۲۹ آبان ۱۳۸۹.

۹. صندلی پرنده؛ سیده ربابه میرغیاثی؛ وب سایت هزار کتاب؛ ۲۲ دی ۱۳۸۹.

۱۰. طعم خوب دلبستگی؛ سیده ربابه میرغیاثی؛ وب سایت هزار کتاب؛ ۱ مهر ۱۳۸۹.

۱۱. فردا مال ماست؛ سیده ربابه میرغیاثی؛ وب سایت هزار کتاب؛ ۴ خرداد ۱۳۸۹.

۱۲. قصه روزهای برفی؛ سیده ربابه میرغیاثی؛ وب سایت هزار کتاب؛ ۲۱ اسفند ۱۳۸۹ و

۱۳. گردش در باغ وحش آتش‌خوار؛ سیده ربابه میرغیاثی؛ وب سایت هزار کتاب؛ ۶ اردیبهشت ۱۳۸۹.

۱۴. لیزی و عروسک‌های مادربزرگ؛ سیده ربابه میرغیاثی؛ وب سایت هزار کتاب؛ ۲۳ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۱۵. من خون آشام، بجهه تهران؛ سیده ربابه میرغیاثی؛ وب سایت هزار کتاب؛ ۱۹ فروردین ۱۳۸۹.
۱۶. نگاهی به بازنویسی دو افسانه قدیمی، افسانه روباه حیله‌گر و گروفالو؛ سیده ربابه میرغیاثی؛ وبلاگ ریزش هوای سرد؛ ۱۷ مرداد ۱۳۸۹.
۱۷. همه آدم‌ها یک روز می‌میرند؛ سیده ربابه میرغیاثی؛ وب سایت هزار کتاب؛ ۵ تیر ۱۳۸۹.

**نمایه مقالات راه یافته به مرحله دوم داوری
هشتمین دوره جشنواره نقد کتاب**

الف. مقالات مجلات، نشریات و مجموعه مقالات

۱. کلیات:

۱. کتاب و کتاب‌پژوهی پابرج ۶؛ جواد بشری؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۴؛ مهر - آبان ۱۳۸۹.
۲. صنعت نشر و اطلاع‌رسانی؛ داریوش مطلبی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۳؛ شهریور ۱۳۸۹.
۳. خدمات مرجع دیجیتال؛ مهدی علیپور حافظی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۳؛ شهریور ۱۳۸۹.
۴. فرنگ‌ها تا فرهنگ؛ صالح طباطبایی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۹؛ اسفند ۱۳۸۹.
۵. فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه عمومی جمیعت نشر فرهنگ رشت؛ پریسا کرم - رضایی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۶؛ آذر ۱۳۸۹.

۲. فلسفه:

الف. فلسفه اسلامی

۱. الاهیات الهی و الاهیات بشری؛ نقدی روش‌شناختی؛ سیدحسن اسلامی؛ هفت آسمان؛ شماره ۴۵؛ بهار ۱۳۸۹.

۲. خدای نامتناهی فلسفه و عرفان در ترازوی برهان؛ حسن میلانی؛ سمات؛ شماره ۳؛ پاییز ۱۳۸۹.
۳. رتوش واقعیت: بررسی نقد «آیا قیاس فقهی همان قیاس منطقی است؟»؛ سیدحسن اسلامی؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۵؛ آذر - دی ۱۳۸۹.
۴. فیلسوف شیرازی و منتقادانش (۲)؛ اکبر ثبوت؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۴۱؛ بهمن ۱۳۸۹.
۵. نقد کتاب رابطه نفس و بدن از نظر ملاصدرا؛ هادی موسوی؛ نقد و نظر؛ شماره ۱؛ بهار ۱۳۸۹.
۶. ع نقدها را بود آیا که عیاری گیرند؛ اکبر ثبوت؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۴؛ تیر ۱۳۸۹.
۷. نقدی بر عیار نقد؛ حسین مفید؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۴؛ تیر ۱۳۸۹.

ب. فلسفه غرب

۱. امکان یا امتناع فلسفه تطبیقی از نظر هایدگر؛ بهنام اسدی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۴۲؛ اسفند ۱۳۸۹.
۲. بحران در محقق؛ سینا بامداد؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۷؛ مهر ۱۳۸۹.
۳. درآمدی بر فلسفه معاصر غرب؛ علی سایی؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۹؛ آذر ۱۳۸۹.
۴. متاب؛ علی میرزایی؛ انتقاد کتاب (ضمیمه نگاهنو)؛ شماره ۳؛ اسفند ۱۳۸۹.
۵. نگاهی به یک ترجمه؛ منصور نصیری؛ پژوهش؛ شماره ۴؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۹.

۳. دین:

۱. ارزیابی و نقد نظریه اعجاز عددی قرآن کریم؛ منصور پهلوان سعید شفیعی؛ پژوهش - های قرآن و حدیث؛ شماره ۱؛ پاییز - زمستان ۱۳۸۸ (چاپ ۱۳۸۹).
۲. از آسمان جان تا آسمان جهان؛ جویا جهانبخش؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۵؛ آذر - دی ۱۳۸۹.
۳. باز هم شبه عرفان؛ محمدرضا توکلی صابری؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۴-۲۵۳؛ خردad - تیر ۱۳۸۹.
۴. پاسخ به نقدی بر ترجمه قرآن بر اساس المیزان؛ سیدمحمد رضا صفوی؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۵؛ آذر و دی ۱۳۸۹.

۵. پژوهشی شتابزده در باب کرامات و خوارق؛ مهدی کمپانی زارع؛ کتاب ماه فلسفه؛ شماره ۳۹؛ آذر ۱۳۸۹.
۶. تاریخ کلام یا تاریخ نگاری کلامی؟؛ مالک شجاعی جشووقانی؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۷؛ آبان ۱۳۸۹.
۷. تأملی در مقاله دفاع از حدیث؛ سیدمحمد نجفی؛ سمات؛ شماره ۴؛ زمستان ۱۳۸۹.
۸. جهان هولوگرافی، جهان هیروتی، و جهان هالوسالاری؛ محمدرضا توکلی صابری؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۸-۲۵۹؛ آبان - آذر ۱۳۸۹.
۹. درنگی در مقاله معرفی و بررسی ترجمة قرآن کریم؛ حسین استادولی؛ ترجمان وحی؛ شماره ۲۷؛ بهار - تابستان ۱۳۸۹.
۱۰. قیام مختار؛ سیدعبدالکریم حسن پور؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۲؛ خرداد - تیر ۱۳۸۹.
۱۱. کرامات اولیاء و تصحیح آن؛ علی اکبر صفری؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۱؛ فروردین - اردیبهشت ۱۳۸۹.
۱۲. مؤلف تبصرة العلوم؛ سیدموسی شبیری زنجانی؛ جرعهای از دریا (مجموعه مقالات)؛ جلد اول؛ چاپ ۱۳۸۹.
۱۳. مروری بر کتاب مُطاق مشایخ، شیخ ابوالعباس قصاب آملی؛ عفت نادری نژاد؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۶۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۱۴. ملاحظاتی پیرامون مکتب تفکیک؛ حمیدرضا مقصودی؛ سمات؛ شماره ۴؛ زمستان ۱۳۸۹.
۱۵. ملاحظاتی پیرامون مکتب تفکیک» عامل شکوفایی تفکیک؛ محمدبیانی اسکوبی؛ سمات؛ شماره ۴؛ زمستان ۱۳۸۹.
۱۶. ناخنکی بر کار مردی سترگ؛ سیدجعفر شهیدی؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۲؛ خرداد - تیر ۱۳۸۹.
۱۷. نقد ترجمة قرآن کریم براساس المیزان؛ حامد معرفت؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۱؛ فروردین - اردیبهشت ۱۳۸۹.
۱۸. نقد نظریه متناقض نمایی تجارب عرفانی؛ یحیی کبیر؛ نامه حکمت؛ شماره ۱۴؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۸ (چاپ ۱۳۸۹).
۱۹. نقدها را بود آیا که عیاری گیرند؟؛ سعید مقدس؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۲؛ خرداد - تیر ۱۳۸۹.

۴. علوم اجتماعی:

۱. اسطوره‌سازی یا...؟؛ رجیلی مختارپور؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۷-۲۵۵؛ مرداد - مهر ۱۳۸۹.
۲. پسا استعمارگرایی؛ مریم صدیق؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۴۵؛ بهمن ۱۳۸۹.
۳. تحلیلی انتقادی از کتاب فلسفه حقوق، فلسفه انتقادی در نقد فلسفه حقوق ایرانی؛ محمدجواد جاوید؛ پژوهشنامه انتقادی؛ شماره ۲۱؛ پاییز و زمستان ۱۳۸۹.
۴. دو نظام سیاسی - جغرافیایی در ایران؛ ابراهیم صالح‌آبادی، رسول افضلی؛ مطالعات ملی؛ شماره ۴۴؛ سال ۱۳۸۹.
۵. عرفی شدن در تجربه مسیحی و اسلامی؛ صالح ابراهیمی؛ کتاب ماه علوم اجتماعی؛ شماره ۳۱؛ مهر ۱۳۸۹.
۶. ع نقد و بررسی کتاب مبانی اندیشه سیاسی در اسلام؛ محمود شریعتی؛ علوم سیاسی؛ شماره ۵۱؛ پاییز ۱۳۸۹.
۷. نقدي بر تحلیل حسن حتفی از جریان‌ها و بحران‌های معاصر مصر و دنیای اسلام؛ ناصرالله آقاجانی؛ علوم سیاسی؛ شماره ۵۰؛ تابستان ۱۳۸۹.

۵. علوم و فنون:

۱. تقریباً تاریخچه همه چیز؛ سعید لیان؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۹-۲۵۸؛ آبان - آذر ۱۳۸۹.
۲. درباره تصحیح متى کهن در جانورشناسی؛ فاطمه مهری؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۳-۲۵۴؛ خرداد - تیر ۱۳۸۹.

۶. هنر:

۱. کروموزوم ارزشمند؛ رضا کوچکزاده؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۴؛ مهر - آبان ۱۳۸۹.
۲. آینه‌ستیز؛ هومن نجفیان؛ نمایش؛ شماره ۱۳۶-۱۳۵؛ آذر - دی ۱۳۸۹.
۳. از میرعماد تا حجاب شیرازی؛ محمدرضا عموزاده مدیرچی؛ کتاب ماه هنر؛ شماره ۱۳۹؛ فروردین ۱۳۸۹.

۴. باستان‌شناسی و هنر؛ سیدمهدی موسوی‌نیا، علیرضا گودرزی؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۴۷؛ مرداد ۱۳۸۹.
۵. به ما نارو زدن و حشتناک؛ نصرالله قادری؛ نمایش؛ شماره ۱۳۲-۱۳۱؛ مرداد و شهریور ۱۳۸۹.
۶. ع تاریخ هنر معماری ایران در دوره اسلامی؛ رضا افهمی، مژگان خاکپور؛ کتاب ماه هنر؛ شماره ۱۴۹؛ بهمن ۱۳۸۹.
۷. دگرگونی در متن و پرسنل؛ حسن پارسایی؛ نمایش؛ شماره ۱۳۷؛ بهمن ۱۳۸۹.
۸. نقدی بر کتاب اسلام، هنر و معماری؛ صالح طباطبایی؛ گنجینه؛ شماره ۲؛ ۱۳۸۹.
۹. نمونه یک بازنویسی ناموفق؛ مهرداد بهزاد؛ نمایش؛ شماره ۱۲۷-۱۲۸؛ فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۹.

۷. ادبیات فارسی:

۱. انتقاد بر یک تصحیح «شایسته و انتقادی»؛ فرزاد ضیایی حبیب‌آبادی؛ مزدکنامه؛ شماره ۳؛ چاپ ۱۳۸۹.
۲. بررسی سه کتاب از نویسندهای غیر ایرانی با موضوع «تاریخ ادبیات ایران»؛ مصطفی صدیقی، کاووس حسن‌لی؛ پژوهشنامه زبان و ادب فارسی (گوهر گویا)؛ شماره ۱۵؛ پاییز ۱۳۸۹.
۳. پاسخ به نکته‌ای بسیار مهم از نقد شرح غزلیات حافظ؛ بهروز ثروتیان؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۵۹؛ دی ۱۳۸۹.
۴. لزوم بازنگری در تصحیح قصص الانبیای نیشابوری؛ اکرم حاجی سیدآقایی؛ آینه میراث؛ ضمیمه ۲۱؛ سال ۱۳۸۹.
۵. نسخه مثنوی مورخ ۶۷۷ قونیه و چاپ‌های متعدد مبتنی بر آن؛ رحمان مشتاق‌مهر؛ زبان و ادب فارسی نشریه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تبریز؛ شماره مسلسل ۲۱۵؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹.
۶. نقد و تحلیل تحریفات دیوان فلکی شروانی؛ احمد رضا یلمدها؛ فنون ادبی؛ شماره ۳؛ پاییز - زمستان ۱۳۸۹.

۸. ادبیات عرب:

۱. بررسی انتقادی کتاب المجانی من النصوص العرفانية؛ سودابه مظفری؛ پژوهشنامه انتقادی؛ شماره ۱؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹.
۲. بررسی انتقادی کتاب مبادی العربية؛ سیداحمد امامزاده؛ پژوهشنامه انتقادی؛ شماره ۱؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹.
۳. ضرورت بازنگری در عبارات عربی کتاب امثال و حکم دهخدا؛ وحید سبزیان‌پور؛ مطالعات زبانی بلاغی؛ شماره ۱؛ بهار ۱۳۸۹.
۴. نقی بر شیوه ترجمه شعر در کتاب جامع الشواهد؛ محمدعلی آذرشپ، وحیده مطهری؛ ادب عربی؛ بهار - تابستان؛ ۱۳۸۹.

۹. زبان‌شناسی:

۱. بازیبینی و نقد فرهنگ کیمیا؛ حسین داوری، ابوطالب ایرانمهر، سیدمهدی عرفانی؛ فرهنگ نویسی؛ شماره ۳؛ بهمن ۱۳۸۹.
۲. زبان تالشی؛ مهرداد نفیزگوی کهن؛ گویش‌شناسی؛ شماره ۷؛ سال ۱۳۸۷ (چاپ اسفند ۱۳۸۹).
۳. معرفی و نقد دستور شناختی؛ درآمدی مقدماتی؛ محمدرضا رضوی؛ دستور؛ شماره ۶؛ اسفند ۱۳۸۹.
۴. واژگانی برای زبان فارسی؛ امید طبیب‌زاده؛ دستور؛ شماره ۶؛ اسفند ۱۳۸۹.

۱۰. ادبیات داستانی:

۱. بوطیقای ساختارگرا در گل‌های گوشتی «چوبک»؛ جواد اسحقیان؛ نوشت؛ شماره ۱۵؛ اردیبهشت - خرداد ۱۳۸۹.
۲. پرده‌های پاره پوره؛ عنایت سمیعی؛ سینما و ادبیات؛ شماره ۲۶؛ پاییز ۱۳۸۹.
۳. تمرین هنر قساوت؛ امیراحمدی آریان؛ الف؛ شماره ۴۱؛ فروردین ۱۳۸۹.
۴. درخت انجیر معابد؛ عبدالعلی دستغیب؛ هنرمند؛ شماره ۸۸؛ مرداد ۱۳۸۹.
۵. زنان در انتظار؛ فرحناز علیزاده؛ هنرمند؛ شماره ۸۸؛ مرداد ۱۳۸۹.
۶. قره قیطاس ۱ و ۲ و ۳؛ فرخنده حق‌شنو؛ مجموعه حبیب غنی‌پور؛ شماره ۷؛ اسفند ۱۳۸۹.

۷. میان شن‌های داغ گم می‌شویم؛ محسن حکیم‌معانی؛ سینما و ادبیات؛ شماره ۲۵؛ تابستان ۱۳۸۹.
۸. نقد رمان خاله بازی؛ فرخنده حق‌شنو؛ اصحاب قلم؛ شماره ۷؛ بهار ۱۳۸۹.
۹. هم‌آوای زنان؛ منیژه جانقلی؛ اصحاب قلم؛ شماره ۹؛ زمستان ۱۳۸۹.
۱۰. یک اتفاق ساده؛ محمدرحیم اخوت؛ انتقاد کتاب (ضمیمه نگاه نو)؛ شماره ۲؛ آذر ۱۳۸۹.

۱۱. شعر:

۱. پست‌مدرنیسم در شعرهای باباچاهی؛ عبدالعلی دست‌غیب؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۳-۲۵۴؛ خرداد - تیر ۱۳۸۹.
۲. صنایع بدیع و خطر مغاک؛ حامد هاتف؛ کتاب ماه ادبیات؛ شماره ۱۶۰؛ بهمن ۱۳۸۹.
۳. عشق آمدنی بود، نه آموختنی؛ سیدعلی میرافضلی؛ الف؛ شماره ۴۱؛ فروردین ۱۳۸۹.
۴. نقد و بررسی منظومه بلند «کردآقاجون و رعنای»؛ عباس مهری آتیه؛ فرهنگ گیلان؛ شماره ۳۵ و ۳۶؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹.
۵. نه پنجره، نه ای کاش؛ عبدالعلی دست‌غیب؛ کیهان فرهنگی؛ شماره ۲۸۲-۲۸۳؛ فروردین - اردیبهشت ۱۳۸۹.

۱۲. تاریخ و جغرافیا:

۱. بررسی کتاب تمدن اسلامی در قرن چهارم؛ محمدعلی توحیدی، نعمت‌الله صفری فروشانی؛ تاریخ در آینه پژوهش؛ شماره ۲۶؛ تابستان ۱۳۸۹.
۲. تصحیح سفرنامه یا تبلیغ صهیونیسم؛ محمدعلی سلطانی؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۳؛ مرداد - شهریور ۱۳۸۹.
۳. تقویم التواریخ و کشف الظنون کاتب چلبی(۱)؛ محسن ذاکرالحسینی؛ نامه فرهنگستان؛ شماره ۱؛ بهار ۱۳۸۹.
۴. تقویم التواریخ و کشف الظنون کاتب چلبی(۲)؛ محسن ذاکرالحسینی؛ نامه فرهنگستان؛ شماره ۲؛ تابستان ۱۳۸۹.
۵. شاهکاری از احیاء متون؛ علیرضا اباذری؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۲؛ خرداد - تیر ۱۳۸۹.

- ۶ ناگفته‌هایی از تاریخ معاصر آذربایجان؛ رحیم نیکبخت؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۰؛ آبان ۱۳۸۹.
۷. نقدی بر یک کتاب درسی؛ فیروز آزادی؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۲؛ دی ۱۳۸۹.
۸. نگاهی به کتاب «تاریخ گیلان و دیلمستان» و زندگی نویسنده آن؛ محمدرضا غضنفری؛ فرهنگ گیلان؛ شماره ۳۵ و ۳۶؛ بهار - تابستان ۱۳۸۹.

۱۳. کودک و نوجوان:

۱. جهان‌بینی کودکانه؛ مهدی ابراهیمی لامع؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۶۱؛ اسفند ۱۳۸۹.
۲. خواندن این مطلب به افراد زیر هجده سال توصیه نمی‌شود؛ لیلا (رویا) مکتبی‌فرد؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۶۰؛ بهمن ۱۳۸۹.
۳. دلهره کشف، همچون نوشتن کلمه‌ای در دفترچه یادداشت؛ سیدمرتضی مرتضایی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۰؛ فوریه ۱۳۸۹.
۴. دنیای رنگین کمان کودک؛ اکرم کشاوی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۴؛ مرداد ۱۳۸۹.
۵. سه سوت اضافی؛ حسن پارسايی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۱؛ اردیبهشت ۱۳۸۹.
۶. شعر بی‌تاب دریا؛ نیره سادات هاشمی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۹؛ دی ۱۳۸۹.
۷. شعر یا فرمول؟...؛ نگار نوبهار؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۴؛ مرداد ۱۳۸۹.
۸. نی نی داره تماشا؛ انسیه موسویان؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۲؛ خرداد ۱۳۸۹.
۹. همیشه کمکی از راه می‌رسد؛ فروغ علی‌شاھردوی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۲؛ خرداد ۱۳۸۹.

ب. مقالات الکترونیک

۱. شعر

۱. مرثیه‌ای برای انسان مدرن؛ علیرضا لیش؛ سایت لوح؛ ۲۶ بهمن ۱۳۸۹.
۲. شعر به وقت نسکافه؛ سیداکبر میرجعفری؛ سایت لوح؛ ۲ بهمن ۱۳۸۹.
۳. سازش آشکار با کلمه، بررسی مجموعه شعر «نرگس فردا»؛ منصور خورشیدی؛ آبی ناگهان؛ ۴ آبان ۱۳۸۹.

۲. ادبیات داستانی

۱. کتاب آدمهای خاص؛ سولماز مرتضیوند؛ سایت سخن.
۲. آن شب «شیفت شب»؛ ضیاءالدین وظیفه شاعر؛ مجله ادبی والس؛ ۱۱ مرداد ۱۳۸۹.
۳. کاش ما هم می‌توانستیم؛ سوسن صنیعی؛ سایت سخن.

۳. هنر

۱. از پدیدارشناسی مفهوم سکونت تا قلمرو شناختی معماری تمثیلی؛ هادی محمودی - نژاد؛ وبلاگ کریتیسیسم؛ ۱۳۸۹.

**نمايه مقالات برگزide و شايسته تقدير
هشتمين دوره جشنواره نقد كتاب**

الف. مقالات مجلات، نشریات و مجموعه مقالات

۱. کلیات:

در این حوزه یک مقاله برگزیده شناخته شد:
فرستنگ‌ها تا فرهنگ؛ صالح طباطبایی؛ کتاب ماه کلیات؛ شماره ۱۵۷؛ دی ۱۳۸۹.

۲. فلسفه:

الف. فلسفه اسلامی

در این حوزه یک مقاله برگزیده شد:
الاہیات الہی و والاہیات بشری؛ تقدی روش شناختی؛ سیدحسن اسلامی؛ هفت آسمان؛
شماره ۴۵؛ بهار ۱۳۸۹.

۳. دین:

الف. کلیات اسلام

در این حوزه یک مقاله شایسته تقدیر شناخته شد:
مؤلف تبصرة العلوم؛ سیدموسی شبیری زنجانی؛ جرעהهای از دریا (مجموعه مقالات)؛ جلد
اول؛ چاپ ۱۳۸۹.

ب. علوم قرآنی

در این حوزه یک مقاله شایسته تقدیر شناخته شد:

درنگی در مقاله معرفی و بررسی ترجمه قرآن کریم؛ حسین استادولی؛ ترجمان وحی؛ شماره ۲۷؛ بهار - تابستان ۱۳۸۹.

ج. کلام

در این حوزه یک مقاله شایسته تقدیر شناخته شد:

تاریخ کلام یا تاریخ‌نگاری کلامی؟؛ مالک شجاعی جشوقانی؛ کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۷؛ آبان ۱۳۸۹.

۴. علوم اجتماعی:

الف. علوم سیاسی

در این حوزه یک مقاله شایسته تقدیر شناخته شد:

نقیبی بر تحلیل حسن حنفی از جریان‌ها و بحران‌های معاصر مصر و دنیا اسلام؛ ناصرالله آقاجانی؛ علوم سیاسی؛ علوم سیاسی؛ شماره ۵۰؛ تابستان ۱۳۸۹.

۵. علوم و فنون:

در این حوزه یک مقاله برگزیده شناخته شد:

تقریباً تاریخچه همه چیز؛ سعید لیان؛ جهان کتاب؛ شماره ۲۵۸-۲۵۹؛ آبان - آذر ۱۳۸۹.

۶. هنر:

الف. هنرهای نمایشی

در این حوزه یک مقاله شایسته تقدیر شناخته شد:

۱۵۰ کروموزوم/رزیمند؛ رضا کوچکزاده؛ آینه پژوهش؛ شماره ۱۲۴؛ مهر - آبان ۱۳۸۹.

ب. معماری

در این حوزه یک مقاله شایسته تقدیر شناخته شد:

نقیبی بر کتاب اسلام، هنر و معماری؛ صالح طباطبایی؛ گنجینه؛ شماره ۲؛ ۱۳۸۹.

۷. ادبیات فارسی:

در این حوزه دو مقاله مشترکاً برگزیده شدند:

بررسی سه کتاب از نویسندهای غیر ایرانی با موضوع «تاریخ ادبیات ایران»؛ کاووس حسن‌لی، مصطفی صدیقی؛ پژوهشنامه زبان و ادب فارسی (گوهر گویا)؛ شماره ۱۵ پاییز ۱۳۸۹.

لزوم بازنگری در تصحیح تقصص الانبیای نیشابوری؛ اکرم حاجی سیدآقایی؛ ضمیمه گزارش میراث؛ سال هشتم؛ شماره ۲۱؛ ۱۳۸۹.

۸. ادبیات عرب:

ضرورت بازنگری در عبارات عربی کتاب امثال و حکم دهخدا؛ وحید سبزیان‌پور؛ مطالعات زبانی بالاغی؛ شماره ۱؛ بهار ۱۳۸۹.

۹. زبان‌شناسی:

در این حوزه یک مقاله برگزیده شد:

واژگانی برای زبان فارسی؛ امید طبیب‌زاده؛ دستور؛ شماره ۶؛ اسفند ۱۳۸۹.

۱۰. ادبیات داستانی:

در این حوزه یک مقاله برگزیده شد:

قره قيطاس ۱ و ۲ و ۳؛ فرخنده حق‌شنو؛ مجموعه حبیب غنی‌پور؛ شماره ۷؛ اسفند ۱۳۸۹.

۱۱. شعر:

در این حوزه یک مقاله برگزیده شد:

عشق آمدنی بود، نه آموختنی؛ سیدعلی میراضلی؛ الف؛ شماره ۴۱؛ فروردین ۱۳۸۹.

۱۲. تاریخ و جغرافیا:

در این حوزه دو مقاله مشترکاً برگزیده شدند:

تقویم التواریخ و کشف الظنون کاتب چلبی (۱ و ۲)؛ محسن ذاکرالحسینی؛ نامه فرهنگستان؛ شماره ۱ و ۲؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹.

ناگفته‌هایی از تاریخ معاصر آذربایجان؛ رحیم نیکبخت؛ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۰؛ آبان ۱۳۸۹.

۱۲. کودک و نوجوان:

الف. شعر

در این حوزه یک مقاله شایسته تقدیر شناخته شد:

شعر بی تاب دریا؛ نیره سادات هاشمی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۹؛ دی ۱۳۸۹.

ب. مقالات الکترونیکی

۱. ادبیات داستانی:

در این حوزه یک مقاله شایسته تقدیر شناخته شد:

آن شب «تشیفت شب»؛ ضیاءالدین وظیفه شاعر؛ مجله ادبی والس؛ ۱۱ مرداد ۱۳۸۹.

معرفی مقالات برگزیده؛ شایسته تقدیر و پدیدآورندگان آنها

زندگى نامه پدیدآورندگان براساس
اطلاعات ارسالی از سوی خودشان
تنظیم شده است.

الف. مقالات مجلات، نشریات و مجموعه مقالات

۱. کلیات

در این حوزه یک مقاله برگزیده شناخته شد:

فرستنگ‌ها تا فرهنگ؛ صالح طباطبایی؛ کتاب ماه کلیات؛
شماره ۱۵۷؛ دی ۱۳۸۹، صص ۴۱ - ۳۴.

در این مقاله مجلد دوم فرهنگنامه معماری ایران در مراجع
فارسی که به اعلام (اسامی خاص از الف تا ی) اختصاص
یافته و در سال ۱۳۸۹ از سوی فرهنگستان هنر منتشر شده،
نقد و بررسی شده است.

منتقد پس از مقدمه‌ای کوتاه و با استناد به فرازهایی از مقدمه مؤلفان چنین نتیجه
می‌گیرد که اثر مورد نقد، دست کم می‌باشد از سه خصوصیت برخوردار باشد:

۱. حفظ امانت و نقل عین مطالب از مراجع
 ۲. تلخیص و نقل به مضمون درخصوص مداخل بسیار مفصل و حاوی مطالب نامربوط
به معماری و شهرسازی ایران شهر
 ۳. ارجاع مداخل همسان یا مرتبط با یکدیگر
- در ادامه مشکلات فرهنگنامه معماری ایران را به دو دسته تقسیم می‌کند:

الف. اشکالات شکلی (صوری)

حداقل آنچه از هر فرهنگی به لحاظ شکلی انتظار می‌رود ضبط املایی صحیح مداخل، نقل دقیق و تصحیح از مراجع دیگر (در صورت نقل از آنها)، پرهیز از تکرار و ارجاع مداخل یکسان به یکدیگر، غلطاهای چاپی اندک، رسم الخط هماهنگ، ارجاعات منظم و صحیح، و دست کم، ترتیب الفبایی درست است.

منتقد با ذکر مصاديق متعدد اثبات می‌کند که حتی یکی از ویژگی‌های یاد شده در فرهنگنامه معماری بدروستی رعایت نشده است.

ب. اشکالات محتوایی

اما کاستی‌های عمدۀ فرهنگنامه معماری ایران در مراجع فارسی در گزینش مواد و در محتویات آن نهفته است. با آن که در مقدمه کتاب تصریح شده که گزینش مدخل‌های مرتبط به معماری طی پژوهشی دوساله صورت گرفته است، بروز خطاهای فاحش در انتخاب مدخل‌ها، خواننده را سخت شگفتزده می‌سازد. بسیاری از این مدخل‌ها یکسره نامرتب به موضوع معماری و شهرسازی اند و بسیاری دیگر به هیچ روی در محدوده جغرافیایی ایران بزرگ (جهان ایرانی، ایران شهر)، آن چنان که در ص ۱۵ از مقدمه کتاب تعریف شده است، نمی‌گنجد. ارائه اطلاعات مبهم و ناقص از دیگر کاستی‌هایی است که خواننده را از رجوع به مراجع اصلی بی‌نیاز نخواهد کرد. از عجایب فرهنگنامه آن است که در آن از اختصاص مدخل‌هایی به بدیهی‌ترین موضوعات یا اشخاص مرتبط به معماری و شهرسازی غفلت شده، ولی در عوض، از مدخل‌هایی یکسره نامربوط به موضوععش انباشته است.

منتقد بر این باور است که در هر دو دسته، کاستی‌ها و خطاهای به لحاظ کمّی و کیفی چنان پُر شمار و متنوع‌اند که دلیل وجودی این فرهنگنامه را به پرسش می‌کشد.

* * *

صالح طباطبایی سال ۱۳۴۴ در تهران متولد شد.

تحصیلات دانشگاهی اش را در رشته فیزیک کاربردی دانشگاه صنعتی شریف در تهران آغاز کرد و هم اکنون تحصیلات خود را در رشته فناوری اطلاعات در دانشگاه نیوساوث ولز استرالیا ادامه می‌دهد. بیش از هجده سال است که در زمینه تألیف، ترجمه و ویرایش به فعالیت می‌پردازد. محصول این دوره از

فعالیت‌هایش انتشار چهار تألیف، ده ترجمه و چندین مقاله، به ویژه در زمینه نقد کتاب، است. پیشتر نیز یکی از نقدهایش در چهارمین جشنواره نقد کتاب (تهران، آبان ۱۳۸۶) به عنوان اثر برگزیده انتخاب شده است.

الف. کتابها:

ابن هیثم، فیزیکدان اسلامی، انتشارات روزنامه، تهران، ۱۳۷۸، ۲۴۰ صفحه.
فرهنگ گزیده آعلام شرقی در منابع غربی، انتشارات روزنامه، تهران، بهار ۱۳۸۸، ۴۳۲ صفحه.
نگارگری ایرانی - اسلامی: در نظر و عمل، انتشارات فرهنگستان هنر ایران، تهران، بهار ۱۳۸۸، ۲۷۲ صفحه.

نویسندهای بر جسته قلمرو هنر از عهد کهن تا پایان سده نوزدهم، کریس ماری،
انتشارات فرهنگستان هنر ایران، پاییز ۱۳۸۴، ۴۵۸ صفحه.
استحاله طبیعت در هنر، آناندا کنتیش کوماراسوامی، انتشارات فرهنگستان هنر ایران،
پاییز ۱۳۸۴، ۲۲۰ صفحه

درآمدی بر فلسفه هنر، نوئل کارول، انتشارات فرهنگستان هنر ایران، پاییز ۱۳۸۶ (چاپ
دوم زمستان ۱۳۸۷)، ۴۴۲ صفحه. (برگزیده کتاب فصل ۱۳۸۶)

هنر و نمادگرایی سنتی، آناندا کنتیش کوماراسوامی، مؤسسه ترجمه و نشر آثار هنری
(متن)، ۱۳۸۹، ۷۶۰ صفحه.

ب. مقالات:

خارستان لفظ، لغزشگاه معنا: نقد ترجمه کتاب، کیهان فرهنگی، دی ۱۳۷۶ - شماره
۱۳۸، صص ۵۸-۶۱.

نظریه هنر در آسیا، خیال، فصلنامه فرهنگستان هنر ایران، شماره ۹، بهار ۱۳۸۳، صص ۳-۵۱.
نقدی بر کتاب سیری در هنر ایران اثر پوپ و همکاران، خیال، فصلنامه فرهنگستان هنر
ایران، شماره ۱۷، بهار ۱۳۸۵، صص ۱۸۰-۱۸۶.

فلسفه هنر قرون وسطاً و شرقی، خیال، فصلنامه فرهنگستان هنر ایران، شماره ۱۹،
صفحه ۴۳-۴۶.

نقدی بر آثار هنرپیوهان غربی درباره تصویرگری در اسلام، خیال، فصلنامه فرهنگستان
هنر ایران، شماره ۲۱ و ۲۲، بهار و تابستان ۱۳۸۶، صص ۴۲-۷۱.

زیبایی شناسی اسلامی؛ راه دیگری به معرفت (ترجمه فارسی مقاله‌ای از دکتر ژاله نجدت ارزن، استاد دانشکده معماری دانشگاه فنی خاورمیانه در آنکارا، ترکیه)، خیال، فصلنامه فرهنگستان هنر ایران، شماره ۲۵ و ۲۶، بهار و تابستان ۱۳۸۷، صص ۵۰-۷۰.

فرستنگ‌ها تا فرهنگ: نقدی بر فرهنگ نامه معماری ایران در مراجع فارسی، کتاب ماه، کلیات، ماهنامه تخصصی نقد و بررسی کتاب، دی ۱۳۸۹، صص ۳۴-۴۱.

نقدی بر کتاب اسلام؛ هنر و معماری، گنجینه، کتاب تخصصی علمی – پژوهشی هنرهای سنتی ایرانی - اسلامی، کتاب دوم، ۱۳۸۹، صص ۱۰۹-۱۱۴.

۲. فلسفه:

الف. فلسفه اسلامی

در این حوزه یک مقاله برگزیده شد:

الاهیات الاهی و الاهیات بشری: نقدی روشن‌شناختی؛
سید حسن اسلامی؛ هفت آسمان؛ شماره ۴۵؛ بهار ۱۳۸۹.

مکتب تفکیک با تأکید بر جداسای میان سه راه معرفتی – یعنی وحی، عقل، و کشف یا الهام – خود را به جامعهٔ شیعی معرفی کرد و مدعی ناسازگاری دین با فلسفه و عرفان شد. این دیدگاه مورد نقد مدافعان فلسفه اسلامی قرار گرفت و آنان از همسویی دین و فلسفه و عرفان در منظومهٔ شیعی سخن گفتند و اشکالاتی بر این مکتب وارد ساختند. کتاب الاهیات الاهی و الاهیات بشری به عنوان دفاعی قاطع از این مکتب به قلم آقای حکیمی منتشر شده است. نویسنده مقاله حاضر به تحلیل و نقد روشن‌شناختی کتاب یاد شده پرداخته و بر آن است تا مقدمات آن را بی اعتبار کرده، نشان دهد این مکتب تا اثبات مدعای خود راه درازی در پیش دارد. در این مقاله، مدعیات اصلی کتاب الاهیات الاهی در شکل یک استدلال بیان شده که بر دو مقدمه استوار است: نخست آنکه عده‌ای از فلاسفه فلسفه را بی اعتبار دانسته‌اند. دوم آنکه سخن این فلاسفه درست است.

پس فلسفه نادرست است. نویسنده مقاله حاضر کوشیده است:

۱. نشان دهد که مقدمه نخست کاذب است و به واقع سخنان آنان در متون مکتب تفکیک تحریف و ناقص نقل شده است.

۲. هیچ فیلسفی به اعتبار فیلسوف بودن نمی‌تواند فلسفه را بی اعتبار سازد و این رفتار خودشکن است و از نفی فلسفه بی اعتباری خود فیلسوف حاصل می‌شود.

سیدحسن اسلامی در سال ۱۳۳۹ در کربلا زاده شد. دوران راهنمایی و دبیرستان را در شیراز گذراند. در سال ۱۳۵۶ به تحصیلات حوزوی روی آورد و پس از اتمام دروس مقدماتی و سطح، به مدت هشت سال در دروس خارج فقه و اصول شرکت کرد. در کنار آن، به تحصیلات دانشگاهی پرداخت و در سال ۱۳۷۹ کارشناسی ارشد خود را در رشته مدرسي عارف اسلامي از دانشگاه قم گرفت و در همان دانشگاه در مقطع دکتری به ادامه تحصیل پرداخت و در سال ۱۳۸۴ در رشته کلام (گرایش فلسفه دین) فارغ التحصیل شد.

وی استادیار دانشگاه اديان و مذاهب است و در دو حوزه تخصصي کلام جديد و اخلاق کاربردي به آموزش و پژوهش مي پردازد و در کنار فعالیت‌های آموزشي، بيست عنوان کتاب، اعم از ترجمه و تأليف و نزديك به صد مقاله منتشر شده در کارنامه علمي خود دارد. وی تاکنون از نزديك به بيست جشنواره علمي کشور جوايزی كسب کرده است، از جمله دبيرخانه دين پژوهان کشور (سال‌های ۱۳۸۰، ۱۳۸۲، ۱۳۸۴)، كتاب سال دانشجویی (۱۳۸۱)، پایان‌نامه سال دانشجویی (۱۳۸۵)، معاونت پژوهشی وزارت علوم (۱۳۸۵)، جشنواره كتاب فصل (۱۳۸۷)، كتاب سال جمهوری اسلامی (۱۳۸۸)، و جشنواره بين المللی فارابی (۱۳۸۹).

وی بيش از يك دهه است که در حوزه نقد كتاب قلم مى زند و در کنار مباحث نظری، مانند نگارش كتاب/اخلاقی نقد و مقالات ديگر، به نقد آثار منتشر شده مي پردازد. به دليل فعالیت مستمر در عرصه نقد، در سال ۱۳۸۸ از سوی جشنواره نقد كتاب، پژوهشگر شایسته تقدیر شناخته و معرفی گشت.

۳. دين

الف. کلييات اسلام

در اين حوزه يك مقاله شایسته تقدیر شناخته شد:

مؤلف تبصرة/علوم؛ سیدموسی شبیری زنجانی؛ جرעהهای از دریا (مجموعه مقالات)؛ جلد اول؛ چاپ ۱۳۸۹.

تبصرة‌العام یکی از آثار معروف زبان فارسی است که در فن ملل و نحل و عقاید و مذاهب تأثیر شده و بارها در هند و ایران به طبع رسیده و از دیرزمانی مورد توجه دانشمندان امامیه واقع شده و به مندرجاتش استناد جسته‌اند.

در باب زمان تقریبی تأثیر کتاب و مؤلف آن اختلاف نظر است. در مقدمه طبع اخیر، مورخ فقید، آقای عباس اقبال، نیز فصلی درباره مؤلف و زمان تأثیر با استناد به منابع مختلف آمده است.

منتقد، به تحلیل، نقد و بررسی اقوال موجود در دو زمینه مختلف و مباحث طرح شده از سوی آقای عباس اقبال پرداخته است:

۱. زمان تقریبی تأثیر تبصرة‌العام: مرحوم عباس اقبال نخست ادعایی کند که «چون ریشه کن شدن اسماعیلیه در شرق توسط هلاکو در سال‌های ۶۵۳-۶۵۴ صورت گرفته، پس تأثیر کتاب تبصره پیش از سال ۶۵۳ می‌باشد.» متنقد سه دلیل در ابطال این احتمال می‌آورد.

در ادامه استدلال دیگری از مقدمه طبع اخیر نقل می‌کند که دال بر آن است که تبصره پس از ۵۸۰ ق. تأثیر شده است. سپس ادله خود را در نادرستی احتمال یاد شده می‌آورد و در پایان این قسمت به این نتیجه می‌رسد که تأثیر کتاب به نیمة اول سده هفتم بازمی‌گردد.

۲. در بخش دوم دو دیدگاه درباره مؤلف تبصره را گزارش می‌کند:
الف. گروهی به مناسبت اینکه اسم سیدمرتضی در مقدمه برخی از نسخ خطی این کتاب هست، آن را از تألیفات سیدمرتضی علم الهی انگاشته‌اند.

ب. جمعی نیز گمان کرده‌اند که این کتاب از آثار صفوی‌الدین ابوتراب مرتضی بن داعی بن قاسم حسنی یا حسینی رازی است؛ این مشهورترین اقوال درباره مؤلف تبصره است. متنقد با استناد به منابع معتبر هر دو احتمال را رد می‌کند.

* * *

آیت‌الله سیدموسی شبیری زنجانی در سال ۱۳۰۷ خورشیدی در شهر قم به دنیا آمد. پس از گذراندن تحصیلات ابتدائی، مقدمات و ادبیات را به پایان رساند. پدرش، آیت‌الله سیداحمد زنجانی، سال‌ها در مدرسهٔ فیضیه قم نماز جماعت را برگزار می‌کرد که بسیاری از بزرگان چون

امام خمینی(ره) در نمازش شرکت می‌کردند. اکنون سال‌هاست که او به جای پدر امام جماعت نماز مغرب و عشا در آرامگاه حضرت فاطمه معصومه(س) و نماز ظهر و عصر در مدرسهٔ فیضیه قم است. او از پدر، آیت‌الله محقق داماد و آیت‌الله بروجردی، فقهه و اصول را فراگرفت. مطالعات رجالی او زبانزد دانشمندان شیعه است. شیوه درس خارج فقهه او نیز تکیه بر مباحثت رجالی، علاوه بر دقت در متن و دلالت روایات است. اعتقاد به «عدم حجیت خبر واحد» و نظریه انسداد از دیدگاه‌های ویژه آیت‌الله شبیری زنجانی در اصول فقهه است. وی همچنین توجه زیادی به نظرات آیت‌الله محسن حکیم و آیت‌الله ابوالقاسم خوبی دارد.

آیت‌الله شبیری زنجانی یکی از افاضل و مدرسان نام‌آور حوزه علمیه قم می‌باشد. وی در حوزه علمیه قم به فضل و فضیلت مشهور و به ممتاز و دقت نظر موصوف است و تألیفات متعددی در رشته‌های علوم دینی از جمله تقریرات دروس اساتید خود دارد.

* * *

ب. علوم قرآنی

در این حوزه یک مقاله شایسته تقدیر شناخته شد:
درنگی در مقالهٔ معرفی و بررسی ترجمهٔ قرآن کریم؛ حسین استادولی؛ ترجمان وحی؛ شماره ۲۷؛ بهار - تابستان ۱۳۸۹.

این نوشتار در واقع پاسخی است به نقد جناب آقای محمدعلی کوشای بر ترجمهٔ نویسنده - حسین استادولی - بر ترجمهٔ قرآن کریم که در شماره ۲۶ مجلهٔ ترجمان وحی منتشر شده است.
نویسنده در آغاز ضمن تشكر و تقدیر از اساتیدی که به ترجمهٔ ایشان نقد نوشته‌اند، پیش از پرداختن به پاسخ به دو نکتهٔ این گونه اشاره دارد:

۱. سبک بندۀ در نقدهایی که بر ترجمه‌های گوناگون نوشته‌ام آن است که به غلطها و اشتباهات قطعی که راه هیچ گونه توجیه صحیحی ندارد اشاره می‌کنم و اگر ترجمه‌ای مطابق قول یکی از مفسران باشد - اگرچه آن را نپسندم - آن ترجمه را مورد نقد و ایراد قرار نمی‌دهم. بنابراین، در هنگام نگارش نقد، به تفاسیر مراجعه می‌کنم و اگر راه هرگونه توجیهی بسته بود، ترجمه مذکور را به نقد می‌کشم، و این کار سبب می‌شود که از حجم نقدها و پاسخ‌ها کاسته شود. در این مقاله نیز چنان که مشاهده خواهید فرمود، بسیاری از موارد مذکور، مربوط به اختلاف نظر مفسران در ترکیب

نحوی آیه است نه بدفهمی و اشتباه مترجم، و به همین دلیل جناب کوشانیز موارد اختلاف نظر را «ترک اولی‌ها» نامیده‌اند نه «بدفهمی‌ها و اشتباه‌ها».

۲. جهت پرهیز از اطالة کلام، در بیشتر موارد، فرمایشات جناب کوشان را با حفظ امانت، تلخیص نموده و ما حصل آن را آورده‌ام.

در ادامه به تفصیل در دو بخش تحت عنوان ۱ نقاط قوت ۲ ترک اولی به پاسخ منتقد می‌پردازد و در مواردی برخی از اشکالات وی را می‌پذیرد.

* * *

حسین استادولی در سال ۱۳۳۱ در شهر تهران به دنیا آمد. پدرش آقاشیخ عباس نجّار از کسبه متدين و اهل علم تهران بود و به تعبیر برخی از دوستان ایشان، کسی بود که «دین گریز را حدیث خوان می‌کرد» و به سبب نفس پاک وی برخی از افراد به کسوت اهل علم درآمدند. در سال ۱۳۴۸ به راهنمایی و دستور پدر، روزها به کسب

معیشت و شبها در مدرسه آیت‌الله مجتبه‌ی (ره) به کسب علم و معرفت پرداخت و بیش از ده سال در آن مدرسه به تحصیل علوم دینی ادامه داد و در فقه تا سطح/معه و در کلام شرح باب حادی عشر را فراگرفت. در سال ۱۳۴۹ با مجلس درس و سخنرانی استاد شریف حاج سیده‌هاشم حسینی تهرانی آشنا شد و این آشنایی تا زمان رحلت آن عالم بزرگوار در سال ۱۳۷۰ ادامه داشت. در سال ۱۳۵۵ به درس شرح تحریر آیت‌الله سید محمدعلی‌الهدی (ره) راه یافت و از بحث نبوت تا آخر کتاب را درس گرفت. در سال ۱۳۶۲ تا ۱۳۶۵ در درس فقه آیت‌الله حاج شیخ محمدتقی شریعتمداری شرکت کرد و دو جلد/معه و مکاسب محترم شیخ انصاری را آموخت. در سال ۱۳۵۴ با استاد گرانقدر و محقق ارجمند مرحوم آقای میرزا علی اکبر غفاری (ره) آشنا شد و ملازم وی گردید و فن تحقیق و تصحیح و ترجمه را به صورت تجربی فراگرفت.

از سال ۱۳۶۱ تمام وقت خود را به کار تحقیق و تصحیح و ترجمه متون دینی مصروف داشت و جدای از نگارش مقالات متعدد، آثار ارزشمندی را تصحیح یا ترجمه کرده است که عبارتند از:

(الف)

۱. تحقیق کتاب الأُمَالی شیخ مفید (کتاب سال ۱۳۶۳)
۲. تحقیق کتاب تأویل الآیات

(ب)

۱. ترجمه کتاب الأُمَالی شیخ مفید
۲. ترجمة علم اليقين (جلد اول) فیض کاشانی
۳. ترجمة الامام علی بن ابی طالب(ع)
۴. ترجمة اصول کافی در ده جلد
۵. ترجمة دروس فی الاخلاق آیت الله مشکینی
۶. ترجمة سنن النبی علامه طباطبائی
۷. ترجمة قرآن کریم با مختصر شرح و تفسیر
۸. ترجمة نهج البلاغه
۹. ترجمة صحیفه سجادیه
۱۰. ترجمة صحیفه سجادیه

(ج)

۱. تصحیح و ترجمه بخشی از کتاب مفتاح الفلاح از شیخ بهایی
 ۲. تصحیح و ترجمه ربعین شیخ بهایی
- او که ویرایش ترجمه‌های قرآن بسیاری را بر عهده داشته، جوايز متعددی را کسب کرده که جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۶۳، خادم قرآن کریم در سال ۱۳۸۴ مترجم برتر در سال ۱۳۸۸، جایزه فرهنگ اهل بیت در سال ۱۳۸۹ از جمله آنهاست.

* * *

ج. کلام

در این حوزه یک مقاله شایسته تقدیر شناخته شد:

تاریخ کلام یا تاریخ نگاری کلامی؟؛ مالک شجاعی جشوغانی؛
کتاب ماه دین؛ شماره ۱۵۷؛ آبان ۱۳۸۹.

این مقاله نقدی است بر کتاب سیر تطور کلام شیعه نوشته محمد صفر جبرئیلی که در سال ۱۳۸۹ از سوی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی منتشر شده است. منتقد پس از گزارش تفصیلی نقاط قوت کتاب، اشکالات آن را این گونه ارائه می‌کند:

۱. از کاری که به تاریخنگاری کلام شیعه - آن هم با چنین گستره زمانی وسیعی - اختصاص دارد، انتظار می‌رود تا در مقدمه‌آن به بحث روش‌شناسی و مبانی و مقولات تاریخنگاری‌ای که به کار گرفته شده - و مفروض و مسلم نویسنده محترم است - پرداخته شود. امروزه و با تحولات جدی در حوزه روش‌شناسی مطالعات تاریخی و فلسفه تاریخ، بحث از عینیت (objectivity) تاریخی و اینکه مورخ در گزارش تاریخی خود تا چه حد متاثر از عالیق شخصی، اعتقادی، زبانی، فرهنگی و... است، به مضمون یا یکی از مضامین محوری در روش‌شناسی مطالعات تاریخی، تبدیل شده است. به نظر می‌رسد، مؤلف محترم به جهت بی‌توجهی به دشواری‌های مفهومی و روش‌شناختی‌ای که توجه به آن شرط هر نوع تاریخنگاری در روزگار ماست، و به رغم نقاط قوت این اثر، نتوانسته‌اند به روایت عینی - و حتی الامکان فارغ از پیش‌داوری‌های خاص کلامی - از تاریخ کلام شیعی بپردازنند.
۲. آیا می‌توان به لحاظ روش‌شناختی، تعریفی از علم کلام را که در مقطعی از آن - در قرن چهاردهم - ارائه شده است (تعریفی که در صفحه ۳۹ کتاب به نقل از استاد مطهری آمده و مختار مؤلف کتاب است) را به عنوان ملاک و معیاری برای تاریخنگاری کلام در یک دوره چهارصد ساله به کار گرفت؛ تعریفی که فقط متعلق به دوره متاخر کلام شیعی و به تعبیر مؤلف، مرحله «اصلاح‌گرایی و پویایی» آن است.
۳. در روایت تاریخی و نگاه تاریخی - برخلاف نگاه فلسفی ارسطویی - سخن گفتن از «تعریف» و فراتر از آن «تعریف برتر»، مورخ را با دشواری‌های جدی مواجه می‌کند. تعاریف هم مثل همه پدیده‌های تاریخی، موجودات تاریخی و متضوراند. «تعریف برتر» را مؤلف کتاب، همان تعریف فوق از علم کلام می‌داند، حال آنکه با توجه به تحولات تاریخی و ساختاری - که مؤلف بدان واقف‌اند - تعاریف هم متناسب با رویکرد روش‌شناختی‌ای که متكلمان برگرفته‌اند، متفاوت‌اند و شاید بتوان از «قیاس ناپذیری» تعاریف در رویکردها و ساختارهای متفاوت کلام شیعی سخن گفت. این نکته در باب روش‌های کلامی هم صادق است.
۴. عدم تناسب عنوان و محتوای کتاب، عنوان کتاب، سیر تطور کلام شیعه است، ولی خواننده با کتابی مواجه می‌شود که نه سیر تطور کلام شیعه که سیر

تطور بحث امامت در کلام شیعه دوازده امامی است. یعنی محتوای کتاب، دو درجه از عنوان کتاب دور است.

۵. مؤلف در رده‌بندی تاریخ کلام شیعی از جهت رویکرد، به شش رویکرد عمده اشاره کرده‌اند:

اوّلأ، نسبت این رویکردهای شش گانه با رویکردهای سه‌گانه نص‌گرایی، عقل‌گرایی تأویلی و خردگرایی فلسفی که مبنای روش‌شناختی مؤلف است، مشخص نیست و به زحمت می‌توان به نسبت سنجی آن دو پرداخت.
ثانیاً: مؤلف گفته‌اند که آغازگر رویکرد ترکیبی، صدرالمتألهین است. اگر صدرالمتألهین آغازگر رویکرد ترکیبی است (یعنی ترکیب عقل و نقل و فلسفه)، آن وقت افزودن عبارت «او علاوه بر آن سه (عقل، نقل و فلسفه)، مبانی و مفاهیم عرفانی را نیز به خدمت گرفته» (ص ۶۳) خالی از دقّت است. این ابهام و عدم وضوح، ما را به یکی دیگر از آسیب‌های تاریخنگاری مؤلف، منتقل می‌کند و آن ابهام در «معناشناسی» و «ایضاح مفاهیم کلیدی» است که جدّی ترین خلل‌ها را در کار مؤلف افکنده است.

۶. مؤلف در معناشناسی و ایضاح مفهومی واژه‌های کلیدی به تعاریف «مشهور» و «معاصر» اکتفا کرده است و عمده منابع ایشان، کتاب‌های «مقدماتی»، «تعلیماتی» و نه «کلاسیک‌های است. منابعی چون درآمدی بر کلام جدید، «فلسفه عمومی» فولکیه، «شناخت در فلسفه اسلامی»، «فلسفه‌های مضاف» و... (مثلاً ص ۶۳). تقریباً در مورد اکثر مفاهیم کلیدی که در این کتاب به کار رفته است، این ابهام در «تحلیل» و «وضوح» معنایی به چشم می‌خورد. فی‌المثل در معنای نص و نص‌گرایی (صص ۹۸ و ۹۷)، خردگرایی فلسفی (صص ۲۷۹ و ۳۲۱)، خردگرایی افراطی (ص ۳۳۱)، غلو (ص ۶۹)، تشیع اعتدالی (ص ۸۰ و ۸۳) خلوص (ص ۱۹۲)، تفکر ناب کلام امامی (ص ۱۱۸) و...

۷. عمده آشتفگی کتاب - و به تعبیر دقیق‌تر پاشنه آشیل کتاب - مباحثی است که مؤلف، ذیل عنوان «روش‌شناسی» نص‌گرا، عقل‌گرای تأویلی و خردگرایی فلسفی طرح کرده و به بیان ویژگی‌های هر یک پرداخته‌اند. به نظر می‌رسد - چنانکه شواهد آن را خواهم آورد - مؤلف به تلقی واضح و منسجمی از این مفاهیم روش‌شناختی و مصادیق آن دست نیافته است.

خوب بود مؤلف کتاب، همان‌طور که در ابتداء، وعده داده بودند تا در این کتاب به روایت تاریخ کلام شیعی با «نگاه تاریخی - کلامی» (ص ۲۷) پیردازند، بر عهد خود باقی می‌ماند. این وفانکردن به عهد بدان جهت است که مؤلف در فصلی مقدماتی به ترسیم خطوط کلی روش‌شناختی خود نپرداخته است.

و سخن آخر اینکه این کتاب، نخستین گام در تاریخ‌نگاری کلام شیعی به زبان فارسی است و به نظر می‌رسد که مؤلف کتاب با افزودن بخش مقدماتی تحت عنوان «مبانی و ملاحظات روش‌شناختی»، تدقیق مفاهیم کلیدی بحث، بویژه بازنویسی مباحث «روش‌شناختی» و شیوه تاریخ‌نگارانه خود با بهرجگیری از مباحث جدید در تاریخ‌پژوهی، فلسفه علم، هرمنوتیک و بهره جستن از پژوهش‌های کلامی به زبان‌های اروپایی، بر غنای محتوایی، ساختاری و روش‌شناختی کار خود، خواهد افزود.

* * *

مالک شجاعی جشووقانی در ۱۳۶۱ در روستای جشووقان از توابع اصفهان به دنیا آمد و در سال ۱۳۷۸ دیپلم خود را در رشته ریاضی دبیرستان نمونه سلامتیان اصفهان دریافت کرد. سال ۱۳۸۳ وارد دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران (گروه فلسفه) شد و در سال ۱۳۸۷ همزمان با اتمام دوره کارشناسی وارد دوره کارشناسی ارشد فلسفه شد و در سال ۱۳۸۹ دوره دکتری فلسفه دانشگاه تهران را پی گرفت. تدریس فلسفه و معارف اسلامی در دانشگاه‌های تهران، قم (پردیس قم دانشگاه تهران)، دانشگاه آزاد اسلامی آزاد شهر و دانشگاه پیام نور تهران و انتشار بیش از ۲۰ مقاله و نقد کتاب در مجلات و ارائه ۳ مقاله در همایش‌های داخلی برخی از فعالیت‌های وی است.

۴. علوم اجتماعی

الف. علوم سیاسی

در این حوزه یک مقاله شایسته تقدیر شناخته شد: تقدی بر تحلیل حسن حنفی از جریان‌ها و بحران‌های معاصر مصر و دنیای اسلام؛ ناصرالله آقاجانی؛ علوم سیاسی؛ شماره ۵۰؛ تابستان ۱۳۸۹.

دنیای اسلام، به ویژه در سده اخیر با چالش‌ها و بحران‌های مواجه بوده است که از دو عامل استبداد داخلی و استعمار خارجی نشأت گرفته است. در تحلیل و تبیین این چالش‌ها، رویکردهای متفاوتی وجود دارد که به طور کلی به دو دسته اسلام‌گرایان و سکولارها قابل تقسیم می‌باشد. حسن حنفی یکی از شخصیت‌های معاصر مصری است که در این‌باره به تحلیل پرداخته و بررسی دیدگاه او به بازشناسی رویکردهای موجود و تعامل یا تقابل میان آنها کمک خواهد کرد. او شهرت خود را از تأسیس جربان چپ اسلامی در مصر و نیز تحقیقات و تأثیفات متعددی به دست آورد که در حوزه گسترده «اسلام و تجدد» و یا به تعبیر او «التجدد و الترااث» (بازسازی و میراث) انجام داده و سالیانی از عمر خود را در این پروژه سپری کرده است.

حنفی، آثار خود را در سه حوزه تألیف نمود: حوزه بازسازی یا تجدد در میراث اسلامی، حوزه غرب‌شناسی و حوزه بازشناسی مسائل مربوط به واقعیت معاصر مسلمین. در حوزه بازشناسی وضعیت معاصر مسلمین، موضوعات مختلفی از قبیل بازشناسی جربان‌های معاصر مصر و دنیای عرب، بحران‌های دنیای اسلام، مسئله جهانی شدن و مسائلی از این دست را مورد توجه قرار داد. مبانی اندیشه و تحلیل‌های او عموماً از اندیشه‌های پدیدارشناختی، ماتریالیسم، اومانیسم و سکولار نشأت می‌گیرد. در این مقاله تلاش شده است تا تحلیل‌های او از جربان‌های سیاسی - اجتماعی معاصر مصر و نقاط اشتراک و افتراق آنها، رویکرد چپ اسلامی و انقلاب اسلامی ایران مورد نقد و بررسی قرار گیرد.

* * *

نصرالله آقاجانی در سال ۱۳۴۵ در روستای اوجاکس از توابع شهرستان بابلسر به دنیا آمد بعد از سپری کردن تحصیلات و اخذ دیبلم در سال ۱۳۶۴ در این شهر، برای تحصیل علوم دینی وارد حوزه علمیه قم شد. دروس مقدماتی را در یکی از مدارس حوزوی به نام مدرسه امام صادق (ع) به اتمام رساند. همزمان با ادامه دروس سطح حوزه، به مدت پنج سال دروس معارف اسلامی را در مؤسسه «در راه حق» گذراند. سپس جهت ادامه تحصیل، در مقطع کارشناسی ارشد رشته جامعه‌شناسی مؤسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی (ره) شرکت نمود و در سال ۱۳۸۱ موفق به اتمام این دوره با نوشتن رساله ارشد «انحرافات و آسیب‌های اجتماعی از دیدگاه قرآن کریم» شد. همزمان دروس حوزوی را با شرکت در دروس خارج فقه و اصول، تفسیر و فلسفه ادامه داد. در کنار تحصیل، از تدریس و تحقیق غفلت نکرده و به تدریس

دروس معارف اسلامی و نیز دروس مربوط به رشته جامعه‌شناسی در دانشگاه و مراکز آموزشی و حوزوی اشتغال ورزید. با تأسیس رشته اندیشهٔ معاصر مسلمین در معاونت آموزش دفتر تبلیغات اسلامی (در دانشگاه باقرالعلوم علیه‌السلام)، سطح ۴ حوزه علمیه را در این رشته به پایان رساند و رسالت «اسلام و تجدد در مصر با رویکرد انتقادی به اندیشه‌های حسن حنفی» را تألیف نمود. تاکنون مدیریت علمی و پژوهشی برخی از مراکز علمی از قبیل دوره‌های آموزش پویمانی تبلیغ معاونت آموزش دفتر تبلیغات اسلامی قم و نیز مدیریت پژوهشی دانشگاه باقرالعلوم را بر عهده داشته است. مقالات متعددی در زمینه‌های اجتماعی و فرهنگی و با رویکرد اسلامی را به چاپ رسانده که از آن جمله است:

۱. استراتژی قرآن در مواجهه با انحرافات اجتماعی

۲. مشارکت‌پذیری اعضاء خانواده

۳. اسلام و توسعه

۴. بصیرت و فتنه‌شناسی در اندیشه اجتماعی امام خمینی

۵. چالش فمینیسم با عدالت جنسیتی

۶. بازاندیشی جریان اصلاحی و نواندیشی در حوزه علمیه

۷. میراث اسلامی در چنگال عصریت

۸. پیشگامان بیداری اسلامی در مصر

۵. علوم و فنون

در این حوزه یک مقاله برگزیده شناخته شد:

تقریباً تاریخچه همه چیز؛ سعید لیان؛ جهان کتاب؛ شماره

۱۳۸۹-۲۵۸؛ آبان - آذر ۱۳۸۹

کتاب تاریخچه تقریباً همه چیز اثر شاخصی است که در سال

۲۰۰۴ م برنده جایزة کتاب سال آمریکا شده و در سال ۱۳۸۸

از سوی محمدتقی فرامرزی ترجمه آن در اختیار مخاطبان قرار گرفته است.

منتقد با دقیق بخش‌هایی از ترجمه فارسی را نیز با متن اصلی مطابقت داده و اشکالات

خود را در قالب دو محور ارائه می‌کند:

الف) اشکالات کلی

۱. یکی از مهمترین ایرادهای این ترجمه آن است که واحدهای سیستم اندازه‌گیری آمریکایی را به واحدهای سیستم متريک تبدیل نکرده است.
۲. در اکثر موارد املای لاتین نامهای خاص ذکر نشده است. اين مسئله دو اشکال ایجاد می‌کند: یکی آنکه خواننده نمی‌تواند به تلفظ صحیح اسم‌ها پی‌ببرد و دیگر اینکه رجوع به منابع لاتین برای یافتن اطلاعات بیشتر درباره اعلام بسیار دشوار می‌شود.

ب) بی‌دقیقی‌ها و اشکالات زبانی

منتقد در ادامه به طور مفصل به بی‌دقیقی‌ها و اشکالات زبانی پرداخته است که البته به تصریح وی برخی از آنها کار خود مؤلف است. او در پایان تصریح می‌کند که متأسفانه اشکالات این ترجمه به حدی است که اولاً فهم مطالب بسیاری از موضوعات کتاب را دچار اشکال می‌کند، در ثانی اعتماد خواننده به موضوعات قابل فهم نیز تقریباً از میان می‌رود.

* * *

سعید لیان اردیبهشت ۱۳۵۷ در تهران متولد شد. دوره دبیرستان را در سال ۱۳۷۵ در رشته علوم تجربی به پایان برده، اما به دلیل علاقه به زبان و ادبیات فارسی تحصیلات خود را در این رشته پی‌گرفت. دوره کارشناسی را از سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۷۹ در دانشگاه ارومیه، و کارشناسی ارشد را در سالهای ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۲ در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی گذراند. وی هم اکنون دانشجوی دوره دکتری زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه تربیت معلم تهران است.

او که از سال ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۳ در گروه «فرهنگ فارسی» مرکز نشر دانشگاهی به کار مشغول بوده، با تعطیلی این گروه در سال ۱۳۸۳، با چندی دیگر از پژوهشگران به گروه «فرهنگ‌نویسی» فرهنگستان زبان و ادب فارسی کوچید. از سال ۱۳۸۸ تاکنون در مقام ویراستار با مجله «نامه بهارستان» همکاری دارد.

۶. هنر

الف. هنرهای نمایشی

در این حوزه یک مقاله شایسته تقدیر شناخته شد:

۱۵۰ کروموزوم/رزمند؛ رضا کوچکزاده؛ آینه پژوهش؛
شماره ۱۲۴؛ مهر - آبان ۱۳۸۹.

کتاب تعزیه در عراق کوشیده است در راه تازه‌ای گام نهد.

این کتاب بر آن است که تعزیه اساساً در فرهنگ و تمدن عربی عراق پدید آمده و در همانجا به رشد و شکوفایی رسیده است؛ ولی مشکل اینجاست که برای رسیدن به چنین فرضیه‌ای - که از اساس بدیهی شمرده شده و هیچ تلاشی برای اثباتش نشده است - حرکت روشنمندی ندارد و از منابع مستند و دقیقی بهره نمی‌گیرد.

منتقد یادآور شده که در این بررسی به دلیل نیافتن کتاب - به زبان اصلی - به کار مترجم اعتماد کرده، آنچه با برگردان فارسی او در کتاب آمده، دیدگاه‌های نویسنده برشمرده؛ بی‌آنکه اصل درستی یا نادرستی برگردان را بررسی کند.

نمای دور؛ نقاش

۱. نخستین کاری که پژوهشگر برای بررسی موضوعش انجام می‌دهد، محدود کردن عنوان و حوزه پژوهش برای رسیدن به یافته‌های دقیق و شفاف است. تعزیه در عراق به عنوان یک موضوع دانشگاهی جدید، چنان ارزشی و منابع کافی می‌طلبید که دیگر پرداختن به «و دیگر کشورهای اسلامی» منطقی و علمی نباشد.

۲. پژوهش اساساً به مفهوم جستجوی حقیقت است، در حالی که این کتاب می‌کوشد با افسانه‌پردازی، تاریخ‌سازی و جعل حقیقت، به نتایج دلخواهش دست یابد.

۳. در این کتاب، فاصله‌ای میان مفهوم واژه‌ای و کاربردی «تعزیه» دیده نمی‌شود. خواننده کتاب حتی تا پایان هم نمی‌داند منظور نویسنده از تعزیه، مراضم عزاداری حسینی است - که در آغاز تعزیت، ابراز همدردی یا تعزیه نامیده می‌شد - یا سنتی نمایشی است که شبیه‌خوانی نام گرفته؟

۴. «بغداد»ی که نویسنده از آن سخن می‌گوید (دوره آل بویه / سده چهارم هجری) در میان مرزهای امپراتوری ایران قرار دارد و از حاکمان ایرانی فرمان می‌برد.

۵. در مقدمه کتاب، بخشی از نظر پژوهشگران - بروک، پلی و پتیز - آمده که موضوع گفتارشان تعزیه‌ای است که در ایران دیده‌اند. با این همه، نویسنده تلاش می‌کند به دور از بهره‌وری هوشمندانه از این گفته‌ها، آنها را در حکم سندی برای اثبات تعزیه در عراق به کار گیرد.

۶. عرض شیوه‌های به کارگیری واژگان، حرکات و مهم‌تر از همه، نشانه‌ها و ضرورت‌های شبیه‌خوانی به فرهنگ چند هزار ساله پارسی وابسته‌اند؛ نه فرهنگ عربی.

۷. شکل نهایی شبیه‌خوانی، برگرفته از شیوه‌های گوناگون نقالی و ترکیب آنهاست؛ نقالی حماسی - مانند شاهنامه‌خوانی - که مبنای حرکات و گفتار اشقيا می‌شود و نقالی مذهبی - مانند روضه‌خوانی - که شیوه رفتار و آواز اولیا را می‌سازد. بنابراین درست‌تر آن است که شبیه‌خوانی در جایی پدید آمده باشد که این دو سنت و سنت‌های سازنده دیگر، پیش‌تر وجود داشته باشند؛ و می‌دانیم که برخوانی یا نقالی پارسی و نیز «سخن‌وری» در جغرافیای ایران، گسترش داشته است.

۸. نمایشی شدن سوگواری امام و دگرگونی آن به نمایش، در ایران مناسب‌تر بوده است تا عراق.

۹. هند فاصله بیشتری با عراق دارد تا ایران؛ بنابراین انتقال این سنت از ایران به هند که در همسایگی بودند، منطقی‌تر به نظر می‌رسد تا از عراق به هند.

۱۰. همان‌گونه که نویسنده هم در بخشی یادآوری شده است «اطلاعات تاریخی مربوط به تعزیه‌های ایرانی به وفور در نوشت‌های جهانگردان، سفیران، بازرگانان و شرق‌شناسانی که در آن زمان با ایران سرو کار داشتند، دیده شده است.» ولی ظاهراً هیچ نشانی از شبیه‌خوانی عراق در این گونه نوشت‌های نیامده که نویسنده بتواند از آنها سندهای محکمی برای هدفش بسازد و یا آنکه اساساً او به دنبال چنین سندهایی نرفته است!

۱۱. شبیه‌خوانی اساساً نمایشی تاریخی نیست، بلکه نگرش و تخیل اجراکنندگان و تماشاگران را درباره واقعه‌ای تاریخی نشان می‌دهد.

از این‌رو اشاره این کتاب به اتفاقات دوران بنی‌امیه یا هرگونه تاریخ‌پژوهی صرف رویدادها و نتیجه‌گیری از آنها برای نشان دادن پایه‌های عربی / اسلامی شبیه‌خوانی، چندان کارآمد نمی‌نماید.

۱۲. بسیاری از بخش‌های کتاب / رساله از بیان منظور خویش ناتوان‌اند؛ برای نمونه در بخش پیشینه تاریخی تعزیه، به عناصری اشاره می‌شود که اصلاً روش‌نگر چنین پیشینه‌ای نیستند.

۱۳. در بخشی از کتاب آمده است: «دوره آل بویه را باید عصر توسعه عزاداری‌های واقعه کربلا دانست». براساس پژوهش‌های دیگر، می‌دانیم که این گفته درست است، ولی این «باید» نویسنده را بنا به کدام سند ارائه نشده می‌توانیم پذیریم؟

۱۴. کتاب در بسیاری از بخش‌ها، دچار کمبود منابع مناسب و کافی شده است. بسیاری از سندها هم منطقی به نظر نمی‌رسد و یا نتیجه مفیدی از آنها گرفته نشده است.

۱۵. «به طور کلی می‌توان گفت تعزیه‌های اسلامی، هم از نظر بنیاد مذهبی و هم از جهت ویژگی‌های هنری با نمایش‌های مقدس اروپایی در قرون وسطاً قابل قیاس است و مشابهت‌های زیادی بین این دو گونه نمایش وجود دارد.» این جمله‌ها نیز همانند دیگر مطالب این کتاب، کلی و بی‌بنیاد است؛ هیچ تلاشی برای اثبات چنین ادعایی نمی‌شود و ضرورت طرح چنین مسئله‌ای هم ناشخص می‌ماند.

۱۶. «شبیهان نیز با اجرای تعزیه، تنها شکل راستین تئاتر عربی را به وجود آورده‌اند.» این عبارت‌سازی، کتاب‌سازی و جعل تاریخ - که شاید بتوان آن را شکلی از مصادره به مطلوب نامید، در ادامه همان حرکتی است که شاعرانی ایرانی مانند مولوی، عطار، نظامی و... را اهل ترکیه و دیگر کشورها می‌دانند و یا بوعلی سینا را دانشمند عرب می‌گویند.

۱۷. هنر شبیه‌خوانی تنها هنر نمایش نیست؛ شبیه‌خوانی مجموعه‌ای است از هنرهای موسیقی، نمایش و ادبیات. همچنان که می‌توان در آن ردی از دانش‌هایی گوناگون چون مردم‌شناسی، فرهنگ عامه، جامعه‌شناسی، سیاست، روان‌شناسی و... را نیز دید؛ پس به نظر می‌رسد بررسی چنین پدیده پیچیده‌ای، نیازمند بررسی تک‌تک اجزا، هنرها و دانش‌های بر سازنده آن باشد. این نکته دیگری است که کتاب تعزیه در عراق از آن غافل شده و همانند عناصر دیگر یاد شده به آگاهی‌اش راهی نیافته است.

نمای نزدیک؛ برگردان فارسی

۱. تعزیه در عراق اصلاً نمونه خوبی برای زبان فارسی نیست؛ ولی تنها ضرورت ممکن برای ما می‌تواند چنین باشد که به مثابه زنگ خطی بر یغمای فرهنگ‌مان بدان بنگریم.

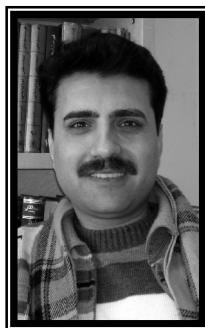
۲. پژوهش‌های گوناگون و تحلیل‌های فراوان استادانی چون بهرام بیضایی، مایل بکتاش، صادق همایونی، پیتر چلکوفسکی، عنایت شهیدی و ویلیام بیمن نشان می‌دهند در شبیه‌خوانی، برداشت و خوانشی ایرانی از آن واقعه اسلامی وجود دارد. پس برخلاف پیشگفتار نمی‌توان باور داشت که هر جا مذهب شیعه راه یافته، شبیه‌خوانی هم به وجود آمده است.

۳. به نظر می‌رسد مترجم محترم، متأسفانه پژوهش‌های ایرانی شبیه‌خوانی را نخوانده‌اند یا آنها را بی‌ارزش شمرده‌اند.

۴. مترجم در پایان صفحه ۲۶ کتاب، نخستین و تنها تردید خویش را به گفته‌های نویسنده در موضوع تشایه نشان می‌دهد.

۵. این کتاب به گونه‌ای دیگر می‌توانست در راه گسترش دانش گام بردارد. تصور کنید اگر مترجم محترم که استاد تعزیه‌شناسی دانشگاه تهران است، با پاورقی‌های دقیق خود واژه به واژه آن را تحلیل می‌کرد و اشتباهاتش را یک به یک برمی‌شمرد.

* * *

رضا کوچکزاده زمستان ۱۳۵۵ در قم به دنیا آمد.

دوران ابتدایی و متوسطه را در زادگاه خویش گذراند. در سال ۱۳۸۰ مقطع کارشناسی کارگردانی نمایش را در دانشگاه تهران به اتمام رساند و در سال ۱۳۸۳ موفق به اخذ مرک کارشناسی ارشد در رشته کارگردانی تئاتر از دانشگاه تربیت مدرس شد.

او کارگردانی نمایش‌های متعددی را بر عهده داشته است.

- نگارش نمایشنامه‌های دکترین ۲۱۲۱، کمدی کیهانی، پرنده پرواز می‌کند، برادر باد/خواهر باد، افسانه ماه نیمه، یه بازی تازه، تولد، جووانین بی‌باک، ایثار، یکی بیاید...

- تألیف فیلم‌نامه‌های زنگ کاروان، قصه‌های حسنک وزیر، مورچگان، مجموعه‌یه بازی تازه

- سردبیری مجله‌های تخصصی تئاتر (هنرهای نمایشی، تجربه، نما، یاقوت و وب‌گاه سینا) و هم‌کاری با مجله‌های برگ فرهنگ، صحنه، فصل‌نامه تئاتر و بیناب (سردبیر مهمان)

- عضویت در کانون جهانی منتقلان تئاتر. T. C. I. A. (تا ۲۰۰۷) را در کارنامه خود دارد و جدای از نگارش مقالات پژوهشی، کتابهای تئاتر ایرانی، فهرست توصیفی شبیه‌نامه‌های پراکنده و فهرست توصیفی شبیه‌نامه‌های ملک را تألیف و منتشر کرده است.

ب. معماری

در این حوزه یک مقاله شایسته تقدیر شناخته شد:

تقدی بر کتاب اسلام، هنر و معماری؛ صالح طباطبائی؛
گنجینه؛ شماره ۲؛ ۱۳۸۹.

یکی از آثاری که در سالیان اخیر درباره هنر و معماری اسلامی انتشار یافته و با استقبال شایان جمع گسترده‌ای از مخاطبان، شامل کارشناسان و علاقه‌مندان این رشته، مواجه شده، کتاب اسلام؛ هنر و معماری، با مقاالتی از بیست تن از هنرپژوهان معاصر، زیر نظر مارکوس هاتشتاین و پیتر دلیوس، است. شاید بتوان گفت که آنچه توجه مخاطبان را بیش از همه به این کتاب معطوف ساخته، برخی ویژگی‌های کمایش متفرد آن است، از جمله اینکه در تأثیف آن جمعی از نامورترین های این حوزه، نظیر الگ گرباوار از دانشگاه پرینستون، شیلابلر و جاناتان بلوم از دانشگاه بوستن، ماریانه باروکاند از دانشگاه پاریس و مقدم اشرفی از دانشگاه دوشنبه شرکت داشتند. دیگر آنکه کتاب با صدھا تصویر و عکس تمام رنگی در کنار بررسی سیر تطور تاریخی بلاد اسلامی، آشکال متنوع بیان هنری را در معماری و هنر اسلامی از بدؤ ظهور اسلام در سده هفتم م. تا حال حاضر، در محدوده جغرافیایی وسیعی شامل سوریه و فلسطین، عراق، ایران، مصر، تونس، اسپانیای اسلامی (اندلس)، مراکش و مغرب، آسیای میانه، هند و عثمانی، پی می‌جوید، و حاوی تازه‌ترین یافته‌های تاریخی، باستان‌شناسی و هنری در این باره است.

رسم معمول دهه‌های اخیر در نگارش بسیاری کتاب‌ها درباره هنر و معماری اسلامی در این اثر نیز تمام و کمال به کار بسته شده و این شیوه، چنان که اشاره شد، همانا مطالعه سیر تطور تاریخی در سرزمین‌های اسلامی با عطف توجه به خاندان‌های حاکم و ریشه‌های فرهنگی و تاریخی همچون خاستگاهی برای تجلی گونه‌های متمایزی از اشکال و صورت‌های هنری در این سرزمین‌ها است.

با آنکه ممکن بود اتخاذ چنین شیوه‌ای در تأثیف کتاب اسلام؛ هنر و معماری از مزیت‌های آن به شمار رود، جای بس شگفتی است که در همین بخش‌های مربوط به مرور تطورات تاریخی و فرهنگی مرتبط با معماری و هنر اسلامی، عمدتاً لغزش‌ها و خطاهای فاحش کتاب روی داده، هر چند که سایر بخش‌های کتاب نیز از خطأ بر کنار نبوده است. شمھای از مهم‌ترین لغزش‌های موجود در این کتاب:

۱. بی‌دقیقی در گزارش تاریخ و خطاب در نقل مطالعات تاریخی
گزارش نادقيق تاریخ از مواردی است که بارها در کتاب به آن برمی‌خوریم. این بی-
دقیقی‌ها، که دامنه‌شان از خطاهای فاحش تا لغزش‌های خرد متغیر است، به صورت‌های
مختلفی روی داده است، از جمله خلط میان شخصیت‌های تاریخی که نظر به فراوانی
آن در کتاب، بخش مجزایی را به آن اختصاص خواهد یافت (بخش چهارم).

۲. نسبت‌های نادرست

از دیگر کاستی‌های کتاب آن است که پاره‌ای آموزه‌ها یا باورهای ناروا را به اسلام یا
برخی شخصیت‌های اسلامی منتسب می‌سازد، و در بیان این نسبت‌ها به هیچ مأخذ یا
منبع موثقی استناد نمی‌کند.

۳. برابر نهاده‌های نابرابر!

یکی دیگر از اشکالات کتاب استفاده از معادل‌های غیردقیق در برابر واژگان و
اصطلاحات مختلف است. از نمونه‌های بس جالب و در عین حال، عجیب موردی است
که در آن، نویسنده در برابر مفهوم مورد نظرش از «توحید»، واژه «شرک» را همچون
برابر نهاده آن ذکر کرده است!

۴. خلط میان شخصیت‌های تاریخی

خطاب در معرفی هویت شخصیت تاریخی مورد نظر یا اشتیاه گرفتن کس دیگری به جای
او از کاستی‌هایی است که بارها در کتاب با آن مواجه می‌شویم. به عنوان نمونه:
الف. در معرفی عبدالله ابن یاسین جزوی، فقیه مالکی معروفی که با استقرار در میان
قبایل برابر مراکش بنیاد سلسله مرابطون (۵۴۱-۴۴۸ ق) را در مراکش و مغرب اقصا و
اندلس پریزی کرد، نویسنده مقاله در جایی از متن به خطاب او را علی ابن یاسین خوانده
(ص ۲۴۵).

ب. در موضع دیگری، در تبیین زمینه‌های نبرد قدرت میان اعضای خاندان بنونصر، که
از ۶۳۴ ق. تا ۸۹۷ ق. در غربناطه (گرانادا) در جنوب اسپانیا حکومت کردند، به نزاع میان
همسران ابوالحسن (مولای حسن)، پدر آخرین شاه خاندان بنونصر، پرداخته است:
«در حقیقت امر، در کاخ نبرد قرتی میان شهبانو فاطمه و سوگلی مسیحی شاه، ثریا، در
جریان بود. وانگهی، مولای حسن در خصوص حق جانشینی سلطنت قصد داشت که
پسران ارشدش را به نفع فرزندان ثریا کنار گذارد» (۳۵).
ولی با مراجعه به مأخذ تاریخی معلوم می‌شود که نام شهبانوی مولای حسن نه فاطمه،
بلکه عائشه ملقب به «حرّه» بود.

پ. شاید گمان رود که نویسنده‌گان کتاب به سبب ناآشنای با مأخذ اصلی مربوط به تاریخ بلاد اسلامی به چنین لغزش‌هایی درافتاده‌اند. اما باید گفت که نظری این خطاهای درخصوص برخی شخصیت‌های تاریخی اروپایی نیز روی داده است.

۵. ضبط ناهمگون اعلام

کاستی دیگری که بارها وقوع آن را در کتاب می‌توان شاهد بود، ضبط ناهمگون یا نادرست نامهای خاص اسلامی است مثلاً در دو مقاله مختلف نام شخصیت واحدی به دو صورت متفاوت ضبط شده یا اساساً برخی نامهای خاص به صورت نادرست ذکر گشته است.

آنچه گذشت شمّهای بود از برخی کاستی‌های کتاب اسلام؛ هنر و معماری، اما همه آینه‌ها بدین معنا نیست که باید کتاب را سراسر نامعتبر و مغلوط در نظر آورد یا آن را عاری از هر فایده یا نکته ثمربخشی گمان برد. در واقع، کتاب، از پاره‌ای جهات، معرف پیشرفتی در رویکرد هنرپژوهی غربی به هنر اسلامی است.

۷. ادبیات فارسی:

در این حوزه دو مقاله مشترکاً برگزیده شدنند:

(۱) بررسی سه کتاب از نویسنده‌گان غیر ایرانی با موضوع «تاریخ ادبیات ایران»؛ کاووس حسن‌لی، مصطفی صدیقی؛ پژوهشنامه زبان و ادب فارسی (گوهر گویا)؛ شماره ۱۵؛ پاییز ۱۳۸۹.

مطالعه تاریخ ادبیات فارسی و بررسی سیر تحولات و علل آن از آغاز مورد توجه پژوهشگران غیر ایرانی بوده است. از همین منظر آثار شبلی نعمانی، ادوارد براون و یان ریپکا به دلیل طرح سه دیدگاه متفاوت در بررسی تاریخ ادبیات فارسی و تحولات آن شایسته توجه است: دیدگاه شرقی شبلی نعمانی، دیدگاه غربی ادوارد براون و دیدگاه رئالیستی و مقید یان ریپکا.

افزون بر آن توجه به موضوع‌هایی از قبیل مخاطب‌شناسی، نقد سنت و واقع‌گرایی براساس دیدگاه‌های جدید که زمینه‌ساز نگاههای نو در قلمرو ادبیات فارسی بوده است، آشکارا در آثار این سه تن دیده می‌شود. در این نوشتار، موارد یاد شده، بررسی و در ضمن آن اختلاف‌نظرها و همانندی‌های نظریه‌های آنان ریشه‌یابی شده است. و برخی زمینه‌های تحول و تجدد ادبی نیز واکاوی گردیده است. نتیجه این بررسی نشان می‌دهد که شبلی نعمانی بیشتر به زیباشناسی اثر، فارغ از مسائل تاریخی و اجتماعی

توجه دارد؛ اما زیباشناسی را در خدمت محتوا قرار می‌دهد. ادوارد براون همهٔ توجهش به محتواست و ادبیات آینهٔ رویدادهای اجتماعی روزگار می‌داند. البته این نظر براون با دیدگاه جامعه‌شناسانهٔ ریپکا کاملاً متفاوت است؛ زیرا براون این موضوع را به شکلی سطحی مطرح می‌کند، در حالی که ریپکا به گونه‌ای محوری به تحلیل حوادث اجتماعی می‌پردازد و بازتاب آن را در حوزهٔ اندیشه، ادبیات و زندگی بررسی و نظریه‌پردازی می‌کند. شبی نعمانی گذشته و سنت را می‌پذیرد؛ ولی ریپکا منکر آن است و براون آمیزه‌ای از سنت و نوگرایی را پیشنهاد می‌کند.

* * *

کاووس حسن‌لی اول خداداد سال ۱۳۴۱ در روستای «قناط‌نو»- از توابع شهرستان خرم‌بید استان فارس - چشم به دنیا گشود. تحصیلات مقدماتی را در صفاشهر و دوسال دانشسرا را در آباده گذراند. سپس در سال ۱۳۶۳ به دانشگاه شیراز راه یافت و در رشته زبان و ادبیات فارسی دوره‌های کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری را به پایان برد. در سال ۱۳۷۸ با درجهٔ استادیاری عضو هیأت علمی بخش زبان و ادبیات فارسی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شیراز شد و در مدت زمانی کوتاه (سال ۱۳۸۹) در همان دانشگاه به مرتبهٔ استادی ارتقا یافت.

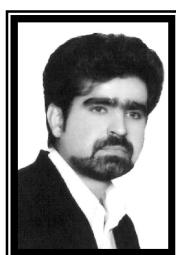
برخی از فعالیت‌های علمی - اجرایی او عبارتند از:

- عضو کمیتهٔ علوم انسانی کرسی‌های نظریه‌پردازی، از تیر ۱۳۹۰.
- عضو کمیتهٔ علمی دبیرخانهٔ ستاد گسترش زبان فارسی و ایران‌شناسی وزارت علوم از شهریور ۱۳۸۶.
- دبیر علمی سومین همایش ادبیات کودک دانشگاه شیراز (شعر)، اردیبهشت ۱۳۹۰.
- دبیر علمی سومین دورهٔ شب‌های ادبیات ایران، اسفند ۱۳۸۱.
- عضو هیأت تحریریهٔ مجلهٔ علمی پژوهشی «بوستان ادب»، از ۱۳۸۷.
- عضو هیأت مؤسس انجمن نقد ادبی ایران، از ۱۳۸۶.
- عضو هیأت تحریریهٔ فصلنامهٔ نقد ادبی، از ۱۳۸۵.
- عضو هیأت علمی نخستین مجمع آموزش زبان و ادبیات فارسی، ۱۳۷۶.
- مؤسس مرکز حافظشناصی و مدیر و عضو هیأت مدیره آن مرکز، از سال ۱۳۷۵.

او که تاکنون جوایزی چون شاعر برگزیده کشوری (سومین جشنواره بین‌المللی فجر، اسفند ۱۳۸۷) را کسب کرده، آثار متعددی را تألیف یا تصحیح نموده که از آن جمله است:

- دریچه صبح، بازشناسی زندگی و سخن سعدی، مؤسسه خانه کتاب، زمستان ۱۳۸۹.
- کارنامه تحلیلی خیامپژوهی (مشترک با دکتر سعید حسامپور)، انتشارات علم، ۱۳۸۹.
- راهنمای موضوعی حافظشناسی، انتشارات نوید، شیراز، ۱۳۸۸.
- رنگ از رخ تمام قلم‌ها پریده است، انتشارات روزگار، تهران، ۱۳۸۲.
- به لبخند آینه‌ای تشنۀ ام، انتشارات هفت اورنگ، شیراز، ۱۳۷۹.
- من ماه تابانم (شعر کودک)، انتشارات هفت اورنگ، شیراز، ۱۳۷۸.

* * *

مصطفی صدیقی متولد ۱۳۴۸ در دهنونه که از سالهای کودکی ساکن شیراز شده است، مقاطع تحصیلی را تا دوره دکترای زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه شیراز گذرانده و هم اکنون عضو هیأت علمی دانشگاه هرمزگان است. جدای از شرکت در همایش‌هایی چون:

- تجلی عرفان در سخن سخنوران آذربایجان - دانشگاه ارومیه - ۲۳ و ۲۴ مهرماه ۱۳۸۲.

- شعر معاصر - مرکز گسترش زبان و ادبیات فارسی - مهرماه ۱۳۸۳ - چاپ در مجله فرهنگ و پژوهش - شماره ۱۶۶ - آبان ۱۳۸۳.

- پژوهش‌های زبان و ادبیات فارسی - دانشگاه گیلان - ۲۵ اردیبهشت ۱۳۸۷.

- هزاره دوم شاهنامه - دانشگاه فردوسی مشهد - اردیبهشت ۱۳۹۰.

و نگارش مقالات:

- گزارش کتاب شناسی حافظ - حافظ پژوهی - دفتر پنجم - ۱۳۸۱

- خواندن مانلی (تحلیل منظومه مانلی از نیما یوشیج) - مجله عصر پنج‌شنبه شماره ۶۱-۶۲ تیر ۱۳۸۲

- تحلیل رنگ در مجموعه آثار سهراب سپهری - نشریه‌ی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه کرمان (علمی - پژوهشی) دوره جدید - شماره ۱۳ (پیاپی ۱۰) بهار ۸۲ (با دکتر کاووس حسن‌لی)

- «مسافت رنگ» تحلیل رنگ در شعر نو - مجله پویه - (دیرخانه راهبردی درس زبان و ادبیات فارسی کشور) - دوره پنجم - شماره اول - پاییز ۱۳۸۵
 - حافظ و بازار نشر - مجموعه مقالات حافظ پژوهی - دفتر ششم - ۱۳۸۲
 - کتاب حافظ - مجموعه مقالات حافظ پژوهی - دفتر هفتم - ۱۳۸۳
 - فراغتی و کتابی - مجموعه مقالات حافظ پژوهی - دفتر هشتم - ۱۳۸۴
 - در قلم آورد حافظا - مجموعه مقالات حافظ پژوهی - دفتر نهم - ۱۳۸۵
 - بررسی تطبیقی نظریه‌های سه پژوهشگر غیرایرانی در تاریخ ادبیات ایران - مجله علمی پژوهشی گوهر گویا - دانشگاه اصفهان - زمستان ۱۳۸۹ (با دکتر کاووس حسن لی)
 - بررسی کتاب «گونه‌های نوآوری در شعر معاصر» - مجله رودکی - شماره ۲۰ - سال دوم - آبان و آذر ۱۳۸۶
 - نمادشناسی حکایت بوف و زاغ در کلیله و دمنه - مجله علمی پژوهشی بوستان ادب - دانشگاه شیراز - شماره اول بهار ۱۳۹۰
- تألیف چند کتاب را در کارنامه خود دارد:
۱. یک جمله کامل (مجموعه شعر) - تهران - انتشارات نیم نگاه - ۱۳۸۱
 ۲. جستجوی خوش خاکستری (نقد شعر) - تهران - انتشارات روش مهر - ۱۳۸۴
 ۳. قلمرو نقد و نظریه ادبی (۱۳۵۰-۱۳۰۰ ش) - شیراز - انتشارات نوید - ۱۳۹۰

* * *

۲) کاظم بازنگری در تصحیح قصص الانبیاء نیشابوری، اکرم حاجی سیدآقایی؛ ضمیمه گزارش میراث؛ سال هشتم؛ شماره ۲۱. ۱۳۸۹

یکی از قدیم‌ترین کتاب‌های مستقل درباره داستانهای پیامبران، قصص الانبیاء نیشابوری است که در مجموع، مشتمل است بر داستان پیامبر، احوال خلفای راشدین، خاندان عباس، یزید و حجاج بن یوسف. تألیف این کتاب منسوب است به ابواسحق ابراهیم بن منصور بن خلف نیشابوری. این کتاب از نمونه‌های پرارزش نثر کهن دری به شماره می‌رود و از نظر اشتغال بر لغات و ترکیبات نادر و کهن فارسی شایسته توجه است. اهمیت دیگر قصص الانبیاء در آن است که آثار گویش مؤلف یا کاتب همراه با اختصاصات زبانی ویژه‌ای در آن دیده می‌شود. با آنکه مرحوم یغمایی نهایت کوشش خویش را برای

تصحیح کتاب به کار بسته و کوشیده است که «متن بی‌هیچ تحریف و تصرّف به چاپ رسد» مقابله متن چاپی با عکس نسخه اساس که به شماره ۳۵۴۶-۵۱ در کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران موجود است، نشان می‌دهد که در برخی موارد ضبطهای نسخه اساس در متن چاپی انعکاس نیافته است و از آنجا که ثبت و ضبط این موارد، می‌تواند جنبه‌های مبهمی از سیر تحولات تاریخی زبان فارسی را آشکار کند، نگارنده مقاله کوشیده این موارد را در قالب چند دسته ارائه کند:

۱. شماری از واژه‌ها مشمول تحولات آوایی شده و با شکل رایج آنها تفاوت صورت پیدا کرده‌اند. با در نظر گرفته نشدن تحولات آوایی صورت متدالو آنها در متن چاپی آمده است، بی‌آنکه از شکل اصلی واژه در نسخه یاد شود.
۲. تعدادی از واژه‌های کهن، که ریشه در فارسی میانه دارند و یا به ریشه باستانی نزدیک‌اند، به شکل اصلی یا تحول یافته در این متن دیده می‌شوند و به سبب بی‌توجهی به اصل کهن، صورت دیگری از واژه در متن گنجانده شده است.
۳. شماری از واژه‌ها در نسخه مشکول است. تعدادی از این ضبطهای با تلفظهای متدالو آنها در متن قییم یا دوره‌های بعد متفاوت است، این تلفظها در متن چاپی منعکس نشده است.
۴. تعدادی از لغات در نسخه مشدد بوده که شماری از آنها به متن چاپی منتقل نشده است.
۵. در مواردی ضبط نسخه خطی نادرست بوده و در متن چاپی بی‌هیچ تذکاری تصحیح شده است.
۶. متن چاپی گاه افزوده‌هایی نسبت به نسخه اساس دارد، بی‌آنکه بدان‌ها اشاره شود.
۷. برخی نکات دستوری در تصحیح متن در نظر گرفته نشده است.

* * *

اکرم حاجی سیدآقاوی سال ۱۳۵۰ در یزد به دنیا آمد. دوران ابتدایی و متوسطه را در ورامین گذراند. سال ۱۳۷۸ مدرک کارشناسی زبان و ادبیات فارسی را از دانشگاه آزاد ورامین گرفت. مقطع کارشناسی ارشد را نیز در همان رشته و همان سال در دانشگاه شهید بهشتی آغاز کرد. سال ۱۳۸۷ در پنجمین دوره جشنواره نقد کتاب و سال ۱۳۸۹ در هفتمین دوره جشنواره نقد کتاب به عنوان متقد برگزیده حوزه ادبیات فارسی انتخاب شد. او که مقالات متعددی در حوزه زبان و ادبیات فارسی تألیف کرده هم اینک با فرهنگستان زبان و ادب فارسی همکاری دارد.

۸. ادبیات عرب:

ضرورت بازنگری در عبارات عربی کتاب امثال و حکم دهخدا؛ وحید سبزیان‌پور؛ مطالعات زبانی بلاغی؛ شماره ۱؛ بهار ۱۳۸۹.

علی اکبر دهخدا، چهره کمنظیر عرصه ادب ایران، با گردآوری بیش از ۳۰۰۰ ضرب-المثل و شعر عربی در جای جای کتاب امثال و حکم، به عنوان ضرب المثل عربی رایج در زبان و ادبیات فارسی و یا به عنوان شاهدی از ادبیات عرب برای مقایسه و تطبیق با امثال فارسی، اشرف و عميق نظر خود را نه تنها در ادب فارسی، بلکه در ادبیات عرب نشان داد و با این خدمت شگرف و عظیم، دایرة المعارف بدیع و کمنظیری برای امثال عامیانه و ادبی فارسی فراهم آورده و راه را برای پژوهش‌های ادبی پس از خود هموار کرد.

غور و تأمل در امثال و اشعار عربی این مجموعه ارزشمند نشان می‌دهد که خالی از برخی لغزشها نیست، از جمله: سخت فارسی زده است، رسم الخط عربی در آنها رعایت نشده، غلط املایی دارد، در برخی موارد مفهوم درستی از آنها فهمیده نشده، ژولیده و آشفته است، جمله‌ها، کلمات و حروف اضافی و یا ناقص دارد، در اعراب و نقش دستوری کلمات اهمال صورت گرفته، فاصله حروف، کلمات و نقطه‌های بی‌مورد به-گونه‌ای است که خواننده را در تشخیص معنا و فهم ابتدا و انتهای جمله‌ها سردرگم می‌کند، غالب اغلات این کتاب موجب فهم نادرست عبارات می‌شود و خالی از اغالاط مکرر و یکسان نیست.

* * *

وحید سبزیان‌پور در سال ۱۳۳۷ در کرمانشاه به دنیا آمد. تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در زادگاه خود به پایان برد. او که مدرک دکتری خود را از دانشگاه تربیت مدرس اخذ کرده است، هم اکنون در سمت دانشیاری در گروه زبان و ادبیات عرب در دانشگاه رازی کرمانشاه به تدریس در مقاطع مختلف دانشگاهی اشتغال دارد.

- ریاست دانشکده ادبیات دانشگاه رازی از سال ۱۳۷۲-۱۳۷۵ و از سال ۱۳۸۶ تا اکنون
- عضویت در هیئت مدیره انجمن ایرانی زبان و ادبیات عربی
- عضویت در هیئت تحریریه مجله علمی و پژوهشی انجمن ایرانی زبان و ادبیات

- عضویت در هیئت تحریریه پژوهشنامه زبان و ادبیات عربی دانشکده زبان و ادبیات دانشگاه یزد
- عضویت در هیئت تحریریه فصلنامه نقد و ادبیات تطبیقی، دانشگاه ادبیات و علوم انسانی دانشگاه رازی از سوابق علمی - اجرایی وی به شمار می‌آید.
او که در همایش‌های متعددی چون:
 - نخستین همندیشی هویت ایرانی (دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۸۳).
 - همایش کشوری علمی - پژوهشی قائم مقام فراهانی (اراک، اردیبهشت ۱۳۸۸).
 - چهارمین همایش مدیران گروه‌های عربی (دانشگاه رازی، تابستان ۱۳۸۸).
 - کنگره ملی بزرگداشت حکیم افضل الدین محمدبن حسن مرثی کاشانی (دانشگاه کاشان، ۱۸ و ۱۹ آبان ۱۳۸۹).
 - همایش علمی سالانه دانشگاه رازی (دانشگاه رازی، ۲۸ آذر ۱۳۸۹).
 - هفتمین مجمع بین‌المللی استادان زبان و ادبیات فارسی (تالار امینی دانشگاه تهران، ۲۸ و ۲۹ دی ۱۳۸۹).
 - نخستین همایش ملی نظریه و نقد ادبی، گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه مشهد و انجمن علمی نقد ادبی ایران (مشهد، اسفند ماه ۱۳۸۹).شرکت داشته، جدای از انتشار مقالات متعدد در مجلات علمی - ترویجی و پژوهشی، تألیف ۷ کتاب را در کارنامه علمی خود دارد:
 ۱. آموزش عربی ۱، انتشارات خورشید باران، ۱۳۸۳.
 ۲. آموزش عربی ۲، انتشارات خورشید باران، ۱۳۸۳.
 ۳. آموزش عربی ۳، انتشارات خورشید باران، ۱۳۸۳.
 ۴. آشنایی با مجلات و روزنامه‌های عربی، انتشارات خورشید باران، ۱۳۸۳.

۵. فرهنگ وحید (فرهنگ کلمات متضاد و مترادف در زبان عربی)، انتشارات خورشید باران، ۱۳۸۳، (چاپ دوم ۱۳۸۴).

۶ آشنایی با نامه نگاری عربی ج (۱) تألیف مشترک با خانم زهرا یزدی‌نژاد، انتشارات خورشید باران، ۱۳۸۳.

۷ آشنایی با نامه نگاری عربی ج (۲) تألیف مشترک با خانم زهرا یزدی‌نژاد، انتشارات خورشید باران، ۱۳۸۳.

۹. زبان‌شناسی:

در این حوزه یک مقاله برگزیده شد:
واژگانی برای زبان فارسی؛ امید طبیب‌زاده؛
دستور؛ شماره ۶؛ اسفند ۱۳۸۹.

منتقد در آغاز مقاله خویش می‌نویسد: «زبان بسیار

روشن و موجز نویسنده و اجتناب او از پیچیده‌نویسی و نیز احتراز فروتنانه وی از پرداختن به مباحث مقدماتی نظری – که در هر حال از ملزمومات چنین اثری است – همه و همه باعث شد تا اندکی دیر به اهمیت و نقش واقعی کتاب پی ببرم، و عجبًا که فصاحت، ایجاز، و خَضْرِ جناح نویسنده هم می‌تواند گاه همچون عوامل مخل بلاغت، مانع از ایجاد ارتباط سریع خواننده با اثر بشود! در بیان نپرداختن عامدانه نویسنده کتاب به مأخذ و مفاهیم و اصطلاحاتی که البته اشراف کاملی به تمامی آنها داشته است، تذکر همین یک نکته بس که او تقریباً هیچ ذکری از هیچ یک از آثاری که در این نقد و معرفی به آنها اشاره کرده‌ام به میان نیاورده است، و نیز از هیچ کدام از اصطلاحاتی که معادل‌های فرنگی آنها را در اینجا به دست داده‌ام استفاده نکرده و یا دست‌کم به گونه‌ای استفاده کرده است که گویی از مفاهیم و اصطلاحات کاملاً جا افتاده و بسیار رایج دستور زبان است.»

منتقد در این مقاله کوشیده است ابتدا جای خالی مربوط به مقدمات نظری کتاب را به اختصار هرچه تمام‌تر پر کند تا معلوم شود این اثر متعلق به کدام حوزه از زبان‌شناسی است، و سپس خود اثر را به اجمال معرفی کرده، با این امید که توجه علاقه‌مندان به صرف و نیز علاقه‌مندان به پردازش زبان‌های طبیعی و مخصوصاً طرفداران رویکرد قاعده‌بنیاد در این زمینه را به این اثر ارزشمند و راهگشا جلب کند. در پایان نیز با ارائه یکی دو مثال نشان داده است که چگونه می‌توان در صورت لزوم، با ایجاد تغییراتی جزئی در واژگان، کاربری‌های آن را بسط داد.

* * *

امید طبیب‌زاده قمصری ۲۹ اردیبهشت سال ۱۳۴۰ در تهران به دنیا آمد. تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در زادگاه خویش گذراند. سال ۱۳۶۶ مقطع کارشناسی در رشته زبان و ادبیات انگلیسی را در دانشگاه شهید باهنر کرمان به پایان برد. سال ۱۳۷۳ دوره کارشناسی ارشد

رشته زبانشناسی را در دانشگاه تهران پشت سر گذاشت و در سال ۱۳۷۸ موفق به اخذ مدرک دکترا در رشته زبانشناسی دانشگاه تهران شد. هم‌اکنون عضو هیأت علمی گروه زبانشناسی دانشگاه بوعلی سینای همدان است و سالهای است که در مقاطع مختلف دانشگاهی به تدریس اشتغال دارد. در همایش‌های چندی شرکت داشته که برخی از آنها عبارتند از:

۱. نخستین همایش ملی ایران‌شناسی (۱۳۸۱-۲۷ خرداد)
۲. ششمین کنفرانس زبان‌شناسی (۱۳۸۳-۶ آذر)
۳. نخستین همایش انجمن زبان‌شناسی ایران (۱۳۸۴-۲۴ اسفند)
۴. هفتمین همایش زبان‌شناسی ایران (۱۳۸۶-۳۰)
۵. چهارمین کنفرانس زبان‌شناسی (۱۳۷۶-۲۳ تا ۲۵ اسفند)

جدای از نگارش نزدیک به ۵۰ مقاله در مجلات معتبر علمی - ترویجی و پژوهشی، ۷ کتاب تألیف کرده است که عبارتند از:

۱. تحلیل وزن شعر فارسی عامیانه فارسی، تهران، انتشارات نیلوفر، ۱۳۸۲.
۲. پژوهش‌های زبانشناسی ایرانی (۱)، جشن‌نامه دکتر علی‌شرف صادقی، تهران، انتشارات هرمس، ۱۳۸۲.
۳. پژوهش‌های زبانشناسی (۲)، جشن‌نامه دکتر یدالله ثمره، همدان، انتشارات دانشگاه بوعلی سینا، ۱۳۸۳.
۴. طرفیت فعل و ساختهای بنیادین جمله در فارسی (براساس نظریه دستور وابستگی)، تهران، نشر مرکز، ۱۳۸۵.
۵. نگاهی به شعر نیما؛ درباره چگونگی شکل‌گیری نظامهای شعری، تهران، نیلوفر، ۱۳۸۷.
۶. دستور زبان فارسی، بر اساس نظریه گروه‌های خود گردان در دستور وابستگی، تهران، نشر مرکز، زیرچاپ.
۷. وزن شعر فارسی، از دیروز تا امروز (مجموعه مقالات ارائه شده در نخستین هماندیشی وزن شعر فارسی در انجمن زبان‌شناسی ایران)، تهران، فرهنگستان زبان و ادب فارسی، زیر چاپ. او در چهارمین دوره جشنواره نقد کتاب با مقاله «اج شناسی و نظریه بهینگی نیز به عنوان منتقد برگزیده حوزه زبانشناسی مورد تقدیر قرار گرفت.

۱۰. ادبیات داستانی:

در این حوزه یک مقاله برگزیده شد:
قره قیطاس ۱ و ۲ و ۳؛ فرخنده حق شنو؛ مجموعه
حیب غنیپور؛ شماره ۴۷؛ اسفند ۱۳۸۹.
منتقد در نقد رمان طبقه هفتم غربی، اثر را واقعیت‌گرا
(رئالیسم) در ژانر خانوادگی - اجتماعی، که عنصر غالب
آن درونمایه است، معرفی می‌کند.

او در بخش ساختار اثر را با اشکال عدم تمایز بین شخصیت اصلی اول و دوم
می‌داند. به این ترتیب که هر کدام بهره‌ای از ویژگی‌های شخصیت اصلی برده، اما همه
مختصات آن را ندارند. چنانکه گره شخصیت پررنگتر، او را در تقابل با کسی یا کسانی
قرار نمی‌دهد. همچنانکه حرکت و تغییر و تحول برخلاف تلاش او، در شخصیت دیگر
رخ می‌دهد. به این ترتیب عمل داستانی در ارتباط با ساختار رمان از وحدت لازمه
برخوردار نمی‌شود.

مطلوب دیگری که منتقد به آن اشاره می‌کند، در ارتباط با مشخصات کمی این رمان و
وجوه اشتراک و افتراق آن، با داستان بلند و داستان کوتاه است. چنانکه هر کدام دارای
شخصیت‌ها، حوادث، زمان، مکان، حجم، گره‌ها، موقعیت‌ها، و سایر عواملی هستند که
سبب می‌شود در حیطه همان گروه قرار بگیرند. رمان با حجم بیشتر و تعداد نامحدودی
شخصیت می‌تواند سر و کار داشته باشد که هریک از آنها با چندین موقعیت و حادثه، در
مکان‌های مختلف و در یک پروسه زمانی طولانی، جریان داستان را با خود پیش ببرند.
و لذا این اثر فاقد اکثر مشخصات رمان است.

منتقد ضمن بر شمردن امتیاز پرداخت حرفه‌ای، تصویری اثر همراه با توصیفات پویایی
آن، اشاره به گفتگوهای اثر که از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند، دارد، که علاوه بر کارکرد
اصلی خود که محملي برای اطلاعات‌دهی هستند، دارای بار معنی نیز هستند. حتی
بخشی از شخصیت‌پردازی را به عهده دارند. او شخصیت‌ها را نیز شخصیت معنایی
معرفی می‌کند. به این ترتیب که شخصیت‌های اول این داستان هر دو کنشگران
معنایی هستند و برای این پا به داستان نگذاشته‌اند که فقط کنشی انجام داده و از
داستان خارج شوند آن‌ها هر کدام مختصات معنایی دارند که رفتاری است که
نویسنده‌گان امروزی مانند رمان نوگرایان و پسا‌ساختارگرایان با شخصیت‌هایشان ندارند و

این امتیاز داستان است. او کلید واژه‌های تکرارشونده اثر را ساعت، عدد هفت، بلوط، و نام قره قیطاس برمی‌شمارد.

به این ترتیب که ساعت نماد، سمل و نشانه زمان است، و ارتباط مستقیم با خواسته پسر نوجوانی دارد که می‌خواهد آن را داشته باشد. عدد هفت نیز نشان از توجه نویسنده به تقدس آن دارد که در اشکال مختلف از آن سخن گفته است. و بلوط هم یکی از تکرارشوندهایی است که تأثیر آن در حادثه داستان از اهمیت برخوردار است. و منظور از قره قیطاس در رمان، ابتدا اشاره به اسب حسین کُرد شبستری است، که بعد پیرمرد از آن برای نامیدن دوچرخه‌اش استفاده می‌کند، و بعد هم به دوچرخه امیرعلی همین اسم را می‌دهند. استفاده از این اسم برای سه مرحله از زندگی او می‌تواند به عنوان نماد و نشانه در داستان آمده باشد.

منتقد در نهایت اثر را با وجود کاستی‌های ساختاری و فیزیکی رمان - که حجمی کم و در قطع پالتوبی دارد - دارای امتیاز معنایی می‌داند که می‌توان از آن استخراج کرد، که دور از انتظار کتابی با این حجم است. این مفاهیم رمان را مترادف با مفاهیم شعر، که در آن جملات دارای توان معنای بالا هستند، می‌کند.

* * *

فرخنده حق شنو سال ۱۳۳۳ در تهران به دنیا آمد.

تحصیلات ابتدایی و متوسطه خود را در زادگاهش به پایان برد. در سال ۱۳۷۶ مدرک کارشناسی کتابداری و اطلاع‌رسانی خود را از دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال گرفت. سپس در رشته‌های داستان، شعر، نقد، تحقیق و پژوهش به فعالیت پرداخت. او که یک دوره سه ساله نقد را نیز در کانون

اندیشه جوان به پایان برد است، داوری جشنواره کتاب سال شهید غنی‌پور (سال‌های ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸)، داوری جشنواره هدی حوزه هنری، کارشناس ادبیات داستانی حوزه هنری، کارشناس ادبیات داستانی بنیاد حفظ آثار و ارزش‌های دفاع مقدس، کارشناسی و نقد رمان و داستان در سرای اهل قلم را در کارنامه خود دارد.

جدای از مقالات متعدد، آثاری را تألیف و منتشر کرده که عبارتنداز:

۱. مجموعه داستان کابوس؛ تهران: انتشارات انجمن قلم ایران؛ ۱۳۸۸.

۲. مجموعه داستان حسرت خیس؛ تهران: امیرکبیر؛ ۱۳۹۰.

۳. مجموعه داستان برنهه‌های بی احساس؛ تهران: سروش.

۴. جستاری دیگر(۱) نقد ادبی؛ تهران: خانه کتاب؛ ۱۳۸۹.

۵. جستاری دیگر (۲) ادبیات داستانی دفاع مقدس: انتشارات بنیاد حفظ آثار و ارزش‌های دفاع مقدس.

۱۱. شعر:

در این حوزه یک مقاله برگزیده شد:

عشق آمدنی بود، نه آموختنی؛ سیدعلی میرافضلی؛ الف؛
شماره ۴۱؛ فروردین ۱۳۸۹.

مقاله حاضر نقدی است بر کتاب رباعی محبوب من اثر شمس لنگروodi که از سوی نشر مرکز منتشر شده است. منتقد در نقد خود می‌نویسد: ما با کتابی خوش‌دست و عامه‌پسند سر و کار داریم که با وجود داشتن عنوان پژوهش روی جلد، به هیچ وجه انتظارات خوانندگان حرفه‌ای و پیگیر شعر کهن فارسی را برآورده نمی‌کند. باتوجه به اینکه شمس لنگروdi از شاعران سرشناس نوپرداز است، این کتاب حتی از یک نگاه نو و متفاوت در گزینشگری هم بی‌بهره است و وجود پاره‌ای از رباعیات کلنگی در میان رباعیات محبوب شمس لنگروdi، خواننده‌ای را که در رباعی‌های برگزیده دنیال جلوه‌های یک ذوق برکشیده و سلیقهٔ فرهیخته می‌شود، دست خالی بازمی‌گرداند. مقدمه ۴۰ صفحه‌ای کتاب هم جز دو سه نکته و اشارت تازه، چیز چندان درخوری ندارد که مایه دلگرمی شود. کلمه «من» با چنان هیبتی در عنوان کتاب خودنمایی می‌کند، که انتظار خواننده را از این کتاب و از گرددارنده آن بالا می‌برد و از آن طرف، نالمیدی او را در مواجهه با متن کتاب دوچندان می‌کند.

ادعای شمس لنگروdi آن است که با معیارهای زیباشتاختی خود، بهترین رباعیات فارسی را از آغاز تا زمان نیمایو شیخ دیده و بررسیده و نهایتاً انتخاب کرده است. فهرست مأخذ کتاب، خلاف این گفتار را به خوبی نشان می‌دهد. دو منبع ارزشمند در شناخت رباعیات کهن پارسی در این فهرست جای ندارد: نخست، تذکره لباب‌اللباب عوفی که اولین تذکره موجود در زبان فارسی و دربردارنده بیش از ۴۰۰ رباعی از شاعران قدیم پارسی‌زبان است و دوم، نزهه‌الجالس.

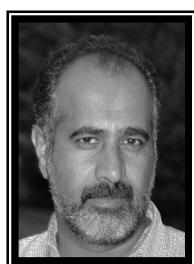
شمس لنگروdi مدعی است که به براساس معیارهای او، ممکن است رباعیاتی باشد که به رؤیت ایشان نرسیده اما تاریخ (و به تعبیری همان شمس لنگروdi که در جایگاه

تاریخ نشسته) حق هر کسی را به اندازه خودش می‌دهد و هر کسی را در جایگاه خودش می‌نشاند. آیا می‌توان گناه اینکه ایشان بسیاری از منابع مهم را ندیده‌اند، به گردن تاریخ انداخت و گفت اگر مهم بودند، حتماً تاریخ آنها را به دست باکفایت ما می‌رساند!

تعداد رباعیات منتخب کتاب، ۳۹۶ رباعی است که به گفته شمس لنگرودی از بین ۱۰ هزار رباعی انتخاب شده‌اند. رقم ۱۰ هزار رباعی که نیمی از آنها را رباعیات مولانا و عطار و بوسیعید و بابا‌فضل تشکیل می‌دهد، شاید در ذهن خواننده ناآشنا به این عرصه، رقم چشمگیر و قابل توجهی جلوه کند، اما با یک شمارش سردستی، معلوم می‌شود که دامنه بسیار محدودی از رباعیات فارسی را شامل می‌شود و به هیچ وجه نمایانگر جامعیت کتاب نخواهد بود.

کامل پنداشتن تحقیقات پیشینیان و خود را بی‌نیاز از پژوهش مجدد دانستن، بزرگ‌ترین آفت در عرصه‌های پژوهشی است. آنها که با توسل به این مثل که «سخن هرچه بوده همه گفته‌اند»، از وارد شدن به مباحثت جدید و در واقع، ایجاد دردرس برای خود پرهیز می‌کنند، شایسته نیست بر آثار خود نام پژوهش نهند. این تلقی شمس لنگرودی که دکتر سیروس شمیسا در کتاب «سیر رباعی» همه را (درواقع ایشان را) از تحقیقی مجدد بی‌نیاز کرده‌اند، یکی از مهم‌ترین برهان‌های آسان‌گیری مؤلف در ساخت و پرداخت کتاب رباعی محبوب من و در اصل، حجت قاطعی بر دست کم گرفتن مخاطب است.

* * *

سیدعلی میرافضی زمستان سال ۱۳۴۸ در رفسنجان به دنیا آمد. تحصیلات ابتدایی، راهنمایی و دبیرستان را در رفسنجان و شهر مس سرچشمه گذراند. سال ۱۳۶۷ در رشته ادبیات فارسی دانشگاه تهران قبول شد. بعد از تحصیل به رفسنجان بازگشت و از سال ۱۳۷۵ در مجتمع مس سرچشمه مشغول به کار شد.

شعر گفتن را از سال ۶۰-۶۱ آغاز کرد و نزدیک به ۳۰ سال است که شعر می‌گوید. اولین مجموعه شعر او را با نام «تقویم برگهای خزان» سال ۱۳۷۳ نشر زلال آن را منتشر کرد و مرحوم قیصر امین‌پور در چاپ شدن آن نقش زیادی داشت. گنجشک ناتمام که در سال ۱۳۸۳ منتشر شد، مجموعه شعرهای کوتاهی است که بین سالهای

۷۰ تا ۷۴ سروده. این کتاب در سال ۱۳۸۴ به همراه کتاب محمد شریفی، جایزه کتاب سال کرمان را از آن خود کرد. شعرهایی که در فاصله سالهای ۸۳ تا ۸۵ سروده بود، در کتابی به نام دارم به ساعت مچی ام فکر می‌کنم در سال ۱۳۸۶ منتشر شد. گزیده اشعارش نیز با عنوان تمام ناتمامی‌ها از سوی نشر تکا روانه بازار کتاب شد که در بردارنده شعرهای ۱۳۶۷ تا ۱۳۸۶ است. آخرین کتاب شعر وی، خواب گنجشک‌ها نام دارد که انجمن شاعران ایران چاپ کرده است.

کار پژوهش ادبی را از دوران دیبرستان آغاز کرد و اولین مقاله‌اش درباره تأثیر حافظ از پیشینیان بود که سال ۶۹ در نشریه «نشر دانش» از انتشارات مرکز نشر دانشگاهی در دو شماره به چاپ رسید. اما پژوهش را به صورت حرفه‌ای تر و جدی تر از سال ۷۲ پی گرفت و زمینه‌ای که برای تحقیق انتخاب کرد، رباعی و مسایل مختلف آن بود. و از آن سال تا امروز، نتیجه کارش نگارش و چاپ بیش از ۷۰ مقاله در نشریات معتبر پژوهشی و ادبی و شش کتاب نیز در این حوزه به نگارش در آورد.

اولین کتابی که از وی چاپ شد «رباعیات خیام در منابع کهن» بود که در سال ۱۳۸۲ توسط مرکز نشر دانشگاهی به طبع رسید. این کتاب حاصل ده سال تحقیق در متون خطی و چاپی متعدد بود و موضوع اصلی آن، معرفی منابع ادبی و تاریخی و عرفانی است که در آنها که به رباعیات خیام استناد شده است.

کتاب بعدی نیز در سال ۸۳ به چاپ رسید و «گوشه تماسا» نام داشت. این کتاب به بررسی رباعی معاصر از دوران نیما به بعد می‌پردازد و ۸۰ سال تاریخ رباعی معاصر فارسی را گزارش و بررسی کرده است.

کتاب دیگر که در سال ۸۳ چاپ شد، تصحیح «دیوان حیدر شیرازی» از شعرای همعصر حافظ و خواجو است. چاپ این کتاب بر مبنای نسخه یگانه‌ای از دیوان شاعر که اصل آن متعلق به کتابخانه موزه بریتانیاست و عکس آن در کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران نگهداری می‌شود، صورت گرفته است.

کتاب پژوهشی دیگر او اواخر سال ۱۳۸۶ منتشر شد، «شاعران قدیم کرمان» است که در آن به معرفی ۲۶ نفر از شعرای قدیم کرمان از سده شش هجری تا پایان سده هشت هجری پرداخته است. نیمی از شاعران این کتاب شعرای گمنامی هستند که نام و شعر آنها را برای اولین بار عرضه شده است.

«رباعیات فکری مشهدی» و «مونس الاحباب» دو اثر پژوهشی دیگر اوست که به تصحیح رباعیات دو تن از شاعران دورهٔ تیموری و صفوی اختصاص دارد و آنها را کتابخانهٔ مجلس شورای اسلامی چاپ کرده است.

از سال ۱۳۸۲ تا امروز با «دانشنامهٔ جهان اسلام» وابسته به بنیاد دائرةالمعارف اسلامی و «دانشنامه زبان و ادب فارسی» وابسته به فرهنگستان زبان و ادب فارسی در زمینه نگارش تعدادی از مدخلهای این دو مرجع همکاری داشته است.

۱۲. تاریخ و جغرافیا:

در این حوزه دو مقاله مشترکاً برگزیده شدند:

(۱) *تقویم التواریخ و کشف الظنون* کاتب چلبی (۱ و ۲)؛ محسن ذاکرالحسینی؛ نامهٔ فرهنگستان؛ شماره ۱ و ۲؛ بهار و تابستان ۱۳۸۹. نویسنده در این مقاله در دو بخش مستقل و مفصل دو کتاب بسیار مهم و ارزشمند *تقویم التواریخ* و *کشف الظنون* را تحلیل و بررسی می‌کند.

در بخش نخست، ابتدا به مباحثی چون معرفی کاتب چلبی، آثار ناشناخته‌وی، منابع شناخت چلبی می‌پردازد. در ادامه به معرفی کتاب *تقویم التواریخ*، طرح استنساخ، زبان کتاب، منابع کتاب، آثاری که کار *تقویم التواریخ* را ادامه داده‌اند، ترجمه‌های این اثر، نسخه‌های خطی موجود از آن و چاپ‌های مختلفش اشاره کرده و سپس به تفصیل اشکال‌های چاپ اخیر کتاب را گزارش کرده است، اشکال‌هایی چون:

- نقصان متن؛ مقدمه و ملحقات و خاتمه مؤلف به رغم اهمیت بسیار، در این چاپ نیامده است. از سوی دیگر وقایع پس از سال ۱۰۵۸ (سال تألیف کتاب) یا ۱۰۶۰ (احتمالاً تاریخ تجدیدنظر)، چنان که در روکش جلد بدان اشاره شده، جزء تألیف چلبی نیست و شأن و اعتبار تاریخی آن جایگاهی دیگر دارد. اما متأسفانه در این چاپ از متن اصلی جدا نشده است.

- مصحح در معرفی نسخه‌های اساس دچار لغزش شده است.
- مصحح در موارد متعدد به تمامی تفاوت نسخه‌ها تصريح نکرده و آنچه به نظرش صحیح می‌آمده را در متن آورده، بدون هیچ توضیحی.

- در پایان تحت عنوان «چند نکته دیگر» نخست ادعا می‌کند که مصحح از چاپهای پیشین اطلاع نداشته. ضمناً به همان چاپ استانبول که خود نام برده نیز مراجعه نکرده است. سپس شماری از اغلاط چاپی، ویرایشی، و دیگر خطاهای مصحح را یادآور شده است. در بخش دوم نیز همانند بخش نخست، این بار به معرفی کشف‌الظنون، دنباله‌های آن، ترجمه‌های آن، نسخه‌های خطی آن و چاپ‌های آن، می‌پردازد. در ادامه کاستیهای چاپ‌های موجود را گزارش می‌کند و در پایان طرح پیشنهادی خود را برای احیا و چاپ اثر یاد شده در ایران در قالب یک مجموعه ارائه می‌دهد.

* * *

محسن ذاکرالحسینی در بیست و یکم بهمن ماه سال ۱۳۴۱ در نیشابور دیده به جهان گشود. پدرش حاج عباسعلی ذاکرالحسینی، مشهور به «مرشد عباس»، استاد تجوید و قراءت قرآن و از مؤسسان نخستین مدارس امروزی نیشابور بود.

تحصیلات ابتدایی و راهنمایی و متون‌سخه را در نیشابور به پایان رسانید، و به سال ۱۳۶۰ در رشته فرهنگ و ادب دیپلم گرفت. سپس تحصیلات خود را در رشته زبان و ادبیات فارسی دنبال کرد، پس از اتمام فوق‌دیپلم در سال ۱۳۶۳ (مشهد، تربیت معلم)، به ترتیب مقطع کارشناسی را در سال ۱۳۶۸ (دانشگاه تهران)، فوق‌لیسانس را در سال ۱۳۷۶ (دانشگاه شیراز)، و دکتری را در سال ۱۳۸۸ (دانشگاه علامه طباطبائی) پشت سر گذاشت.

آینش شاعری را نزد شاعر توانا تقی سخنپرور، متخلص به «دیبا»، و درس اخلاق و تفسیر دیوان مولانا صایب را در محضر غزلسرای و صائب‌شناس برگسته محمد بی‌ریای گیلانی، متخلص به «شیدا» فراگرفت. در آغاز تأسیس انجمن فرهنگی - هنری ادیب نیشابوری و نیز انجمن سخن نیشابور، دبیر و از اعضای مؤسس آن هر دو انجمن بود. در ۱۳۶۰ به استخدام آموزش و پرورش در آمد، و تا سال ۱۳۷۶ در دیبرستانهای فوچان تهران، نیشابور و شیراز دبیری کرد. در ۱۳۷۶ از آموزش و پرورش به فرهنگستان زبان و ادب فارسی انتقال قطعی یافت، و از سال ۱۳۷۸ رسماً به عضویت هیأت علمی آن فرهنگستان در آمد. تدریس در بنیاد ایران‌شناسی، دانشگاه علامه طباطبائی، دانشکده

صدا و سیما، کارگاه آموزشی «آشنایی با تصحیح نسخه‌های خطی»، و تدریس به شیوهٔ سنتی، از دیگر سوابق آموزشی است.

او که در هفتهٔ کتاب سال ۱۳۸۴، به عنوان منتقد برگزیده جزو «خادمان نشر» به دریافت لوح تقدیر نایل آمد، در کنار انتشار مقاله در دانشنامهٔ جهان اسلام، دانشنامهٔ زبان و ادب فارسی، دانشنامهٔ زبان و ادب فارسی در شبه قاره، فرهنگ آثار اسلامی – ایرانی، و همچنین در نشریات *الدراسات الادبیة* (بیروت، دانشگاه لبنان)، *سفینهٔ (لاهور، دانشگاه پنجاب)*، آینده، دنیای سخن، ناموارهٔ دکتر محمود افشار، نامهٔ فرهنگستان، معارف، نشر دانش، نامهٔ بهارستان، آینهٔ میراث، گزارش میراث، و کتاب ماه فلسفه و ادبیات، آثار چندی را تصحیح کرده که عبارتنداز:

فرهنگ فرهنگ، تألیف میرزا ابوالقاسم فرهنگ، پایان نامهٔ دورهٔ کارشناسی ارشد، دانشگاه شیراز، ۱۳۷۶.

معیار الاعشار، تألیف خواجه نصیرالدین طوسی، پایان نامهٔ دورهٔ دکتری، دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۸۸.

رسالهٔ اخبار سلسلهٔ جلیلهٔ وصالیه، تألیف میرزا ابوالقاسم فرهنگ، فرهنگستان زبان و ادب فارسی، ۱۳۹۰.

فرهنگ شمس قیس، ضمیمهٔ نامهٔ فرهنگستان (شمارهٔ ۱۱)، ۱۳۷۹.
عراخته العروضیین، تألیف جمال الدین محمد قرشی، ضمیمهٔ نامهٔ فرهنگستان (شماره ۱۳)، ۱۳۸۲.

حلیمی و فرهنگ‌هایش، ضمیمهٔ نامهٔ فرهنگستان (شمارهٔ ۱۸)، ۱۳۸۳.

* * *

(۲) ناگفته‌هایی از تاریخ معاصر آذربایجان؛ رحیم نیکبخت:
کتاب ماه تاریخ و جغرافیا؛ شماره ۱۵۰؛ آبان ۱۳۸۹.
آذربایجان در تاریخ و فرهنگ و هویت ایرانی نقش و جایگاه ممتازی داشته و دارد. مهمترین مشخصه هویتی آن را می‌توان دین باوری و اعتقادات مذهبی عنوان کرد. بر اساس این باورهای مستحکم دینی از این خطه مذهب شیعه در ایران رسمیت یافت. ایستادگی‌های جانانه و دلیرانه مردم این سامان برای دفاع از مرزها و ارزشهای دینی، برگهای زرینی از تاریخ این مرز و بوم است. اهمیت اقتصادی و

استراتژیک آذربایجان موجب گردیده قدرتهای خارجی به فکر تسلط و تجزیه آن از ایران شوند به ویژه روسیه و بعد اتحاد جماهیر شوروی که بعد از تجزیه آران از ایران در جنگ جهانی دوم با دستور استالین فرقه دموکرات برای عملی کردن این نقشه شوم ایجاد شد. بعد از فروپاشی فرقه و اتحاد جماهیر شوروی گروههای قومیت‌گرا که خواهان تجزیه ایران هستند با تاریخ‌سازی و شگردهای مختلف به فریب و گمراه کردن جوانان می‌پردازند که مواردی از آن در کتاب مشاهیر میانه تألیف محمد صادق نایاب وجود داشت از این‌رو منتقد در قالب مقاله‌ای به نقد و بررسی کتاب یاد شده می‌پردازد. پس از انتشار نقد خانم نادیه سلطانی در جواب نقد مطالبی می‌نویسد که از نگاه منتقد باز تکرار همان تحریف‌های تاریخی بقایای حزب توده و فرقه دموکرات آذربایجان و گروههای قومیت‌گرا بود. از این‌رو، این بار برای روشن‌تر شدن مخاطبان از تاریخ‌سازی‌های بی‌اساس و دروغ‌های محیرالعقول این جریان ضد ایرانی گوش‌هایی از ناگفته‌های تاریخ معاصر آذربایجان به ویژه ماهیت و عملکرد و جنایات فرقه کمونیستی دموکرات با تکیه بر اسناد و منابع متنقн مقاله حاضر را می‌نگارد.

* * *

رحمیم نیکبخت سال ۱۳۵۰ در روستای میرکوه علیمریزا متولد شد. او که کارشناس ارشد تاریخ پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی است، هم‌اکنون در کنار پژوهش در حوزه تاریخ انقلاب اسلامی و تاریخ معاصر آذربایجان، مدیر بخش تدوین اسناد و تاریخ شفاهی مرکز اسناد انقلاب اسلامی و مدیر بخش تحقیقات تاریخ مجلس نیز برعهده دارد. او در برخی از همایش‌های مربوط به تاریخ معاصر و انقلاب اسلامی به عنوان سخنران یا عضو کمیته علمی حضور داشته و در ضمن مقالات و تأثیفات متعددی در حوزه تاریخ انقلاب و تاریخ و فرهنگ ایرانی اسلامی آذربایجان منتشر شده است که اهم آن عبارتنداز:

۱. زندگانی و مبارزات شهید قاضی طباطبائی با همکاری دکتر صمد اسماعیلزاده، تهران، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۰.
۲. جنبش دانشجویی تبریز به روایت اسناد و خاطرات، تهران: سوره مهر، ۱۳۸۱.
۳. خاطرات حجت‌الاسلام حسینی همدانی، تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۲.

۴. زندگانی و مبارزات آیت‌الله مروح، ج ۱، اردبیل: نیک‌آموز، ۱۳۸۳.
۵. زندگانی و مبارزات شهید دکتر مفتح، تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۴.
۶. مبارزات آیت‌الله سید یونس اردبیلی به روایت اسناد و خاطرات، تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۵.
۷. مجموعه مقالات همایش پنجاهمین سالگرد شهادت نواب صفوی و فدائیان اسلام، ۳ جلد، تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۴ و ۱۳۸۵.
۸. بازخوانی مشروطیت، انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز: (ویژه همایش یکصدمین سال صدور فرمان مشروطیت).
۹. مطهری بدون سلاح، مرتضی شیرودی، رحیم نیکبخت، تهران: مؤسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر، ۱۳۸۵.
۱۰. نقش آذربایجان در تحکیم هویت ایران، تهران: وزارت علوم و تحقیقات و فن‌آوری، ۱۳۸۷.
۱۱. پیدایش فرقه دمکرات به روایت اسناد و خاطرات، با همکاری خانم منیزه صدری، تهران: مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران، ۱۳۸۶.
۱۲. تحولات منطقه اردبیل از مشروطه تا جنگ جهانی اول، تهران: وزارت امور خارجه، ۱۳۸۶.
۱۳. فرقه دموکرات آذربایجان در سراب، با همکاری اصغر حیدری، تهران: کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۸.
۱۴. خاطرات و اسناد حجت‌الاسلام حاج شیخ غلامرضا فیروزیان، تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۹۰.
۱۵. تحولات غرب آذربایجان به روایت اسناد مجلس، تهران: مرکز اسناد و کتابخانه مجلس به همراه علی ططری، تهران: کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ۱۳۹۰.
۱۶. اسنادی از تحولات سیاسی اجتماعی آذربایجان از شهریور ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲، مرکز اسناد نهاد ریاست جمهوری، ۶ جلد.
۱۷. بازخوانی جنگهای روسیه علیه ایران، تهران: وزارت علوم و تحقیقات و فن‌آوری.
۱۸. آیت‌الله سید نورالدین حسینی شیرازی به روایت اسناد، تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی.

۱۳. کودک و نوجوان:

الف. شعر

در این حوزه یک مقاله شایسته تقدیر شناخته شد:

شعر بی‌تاب دریا؛ نیره سادات هاشمی؛ کتاب ماه کودک و نوجوان؛ شماره ۱۵۹؛ دی ۱۳۸۹

این مقاله نقدی است بر کتاب از ابتدای عنجه تا انتهای گل سروده داود لطف الله که در سال ۱۳۸۹ از سوی انتشارات سوره مهر منتشر شده است.

نویسنده در مقاله خود، نخست به معرفی اجمالی اثر پرداخته و سپس به برخی از نقاط قوت آن چون: زیبایی‌های زبانی، تکرارهای زیبا، تصویرهای زیبا اشاره می‌کند و در پایان به تحلیل برخی از کاستی‌های آن می‌پردازد:

۱. ضعف‌های ساختاری: بعضی از آثار مجموعه، دچار سهل‌انگاری‌هایی در زبان هستند مثل استفاده از ترکیب‌های ضعیف یا کلیشه‌ای.

۲. ضعف تألیف: در بسیاری از مجموعه‌های - خصوصاً آثار کلاسیک به دلیل تنگنای رعایت موسیقی - از این دست ضعف تألیف‌ها دیده می‌شود. ولی غالباً ضعفهای تألیفی بیشتر به دلیل کم‌توجهی‌های شاعر شکل می‌گیرند.

در مجموعه از ابتدای عنجه تا انتهای گل نیز ضعف تألیف از این دست به چشم می‌خورد.

۳. ضعف ارتباط: گروه سنی این کتاب چنان که از ظاهرش پیداست، گروه «د» و «ه» است. ولی شعرهایی در کتاب هست که چندان مناسب گروه سنی «د» نیست و بیشتر متناسب با گروه سنی بالاتر است.

* * *

نیره سادات هاشمی سال ۱۳۵۴ در شهر ری متولد شد. تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در زادگاه خویش پی گرفت. سال ۱۳۵۴ مقطع کارشناسی را در رشته زبان و ادبیات

فارسی در دانشگاه پیام نور پاکدشت به اتمام رساند.

نزدیک به ۱۸ سال سابقه فعالیت جدی در حوزه شعر و ۱۵ سال مطالعه و پژوهش در حوزه ادبیات کودک و نوجوان دارد.

عضویت در تحریریه مجله ادبی *القبا*، شورای بررسی و خرید کتاب مرکز آفرینش‌های

ادبی و امور بازرگانی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و دبیری جشنواره‌های سراسری «حرفهایم با رئیس جمهور»، «با آسمان بگو» و «مهر مهریان» از جمله فعالیت‌های وی به شمار می‌آید.

در جشنواره‌های مختلف نیز رتبه‌هایی را احراز کرده که عبارتنداز:

- رتبه اول در نخستین دوره شعر عاشورا - مرکز مطالعات و تحقیقات ادبیات و هنر دینی. ۱۳۸۰.

- رتبه دوم در اولین جشنواره شاعران بهار - خانه شاعران ایران ۱۳۸۲.

در کنار نقدهای متعدد، انتشار چهار کتاب را نیز در کارنامه خود دارد:

• کتاب تندیس باران؛ گزیده ۱۶۳ ادبیات معاصر؛ ناشر نیستان؛ (تألیف - منتخبی از شعرهای سال های ۷۲ تا ۷۹).

• با آسمان بگو؛ مجموعه ادبی؛ آثار کودکان و نوجوانان برگزیده جشنواره با آسمان بگو؛ ناشر بقעה؛ ۱۳۸۰.

• کوچه کوچه آسمان؛ مجموعه ادبی؛ آثار کودکان و نوجوانان ویژه انتظار؛ ناشر کتاب نیستان - ۱۳۸۲.

• مهر مهریان؛ مجموعه شعرهای برگزیده انتظار جوانان؛ ناشر سوره مهر؛ ۱۳۸۳.

ب. نشریات الکترونیکی

۱. ادبیات داستانی:

در این حوزه یک مقاله شایسته تقدیر شناخته شد:

آن شب «شیفت شب»؛ ضیاءالدین وظیفه‌شعاع؛ مجله ادبی والس؛ ۱۱ مرداد ۱۳۸۹
نقدی است کوتاه بر مجموعه داستان شیفت شب نوشته غلامرضا معصومی که در سال
۱۳۸۸ از سوی نشر افزار منتشر شده است.

منتقد در آغاز نقد خود آورده است که نویسنده در این مجموعه به جز یکی دو داستان از
شگردهای کمتر معمول داستان نویسی استفاده نکرده است و نخواسته با تکنیک‌های
غیریب سعی در متفاوت جلوه دادن کار خود کند. این کتاب نشان می‌دهد که نویسنده-
اش می‌تواند به سبکی درخور روایت خود برسد و در این راه قدم‌های بزرگی برداشته
است. سپس به اجمالی نقد یکایک داستانهای مجموعه می‌پردازد.

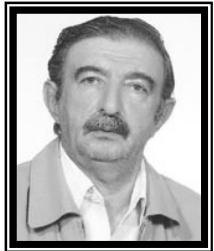
* * *

ضیاءالدین وظیفه‌شعاع سال ۱۳۶۴ در تبریز به دنیا آمد.
تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در زادگاه خویش گذراند.
او که مدرک کارشناسی تاریخ دارد، از سال ۱۳۸۰ به فعالیت‌های
هنری (از جمله کاریکاتور) روی آورد.
از سال ۱۳۸۱ به طور جدی داستان نویسی را آغاز کرد. اولین
مجموعه داستان‌های کوتاه وی هم اینک آماده چاپ است.
سال ۱۳۸۶ در جشنواره داستان کوتاه راوی تبریز برگزیده شد.

جوایز جنبی
هشتمین دوره جشنواره نقد کتاب

۱. منتقد پیشکسوت

علیرضا ذکاوتی قراگزلو سال ۱۳۲۲ در همدان به دنیا آمد. پدرش شیخ علی اصغر ذکاوتی قراگزلو متخلص به زمزم همدانی، عالم و ادیب و خطیب و عارف و مدرس و شاعر بود. مادرش نیز از خاندان حاج محمد جعفر کبوتر آهنگی (مجذوب) از عارفان نامدار قرن سیزدهم هجری است. از کودکی با کتاب بزرگ شد و از حضور در مجالس اهل علم

در همدان و قم بهره‌ها برد و از محضر پدر و دیگر خویشاوند که اهل علم بودند، استفاده کرد. مطالعات پیوسته و گسترده‌ای در ادب فارسی و عربی، عرفان اسلامی، عقاید و مذاهب و تاریخ اجتماعی ایران بعد از اسلام دارد و در هر دو رشته ادبیات ابداعی و ادبیات تحقیقی و نیز ترجمه از عربی به فارسی آثار متعددی پدیدآورده است. او که همکاری با دایرةالمعارف تشیع، بنیاد دایرةالمعارف اسلامی، مرکز نشر دانشگاهی، مرکز نشر ادبیات و مذاهب قم و تدریس در مرکز آموزش عالی ابن‌سینا، دانشگاه آزاد اسلامی همدان، دانشگاه علامه طباطبائی و دانشگاه ابوعلی سینا، شرکت در کنگره‌های بین‌المللی چون: حافظ (شیراز ۱۳۶۷)، خواجه (کرمان ۱۳۶۹)، میرسیدعلی همدانی (تاجیکستان ۱۳۷۴)، صدرالمتألهین (تهران ۱۳۷۸)، هنر و ادب دوره تیموری (مشهد ۱۳۷۵)، علامه مجلسی (اصفهان ۱۳۷۸)، عطار (نیشابور ۱۳۷۴)، شیخ مفید (قم ۱۳۷۱)، خیام (نیشابور ۱۳۷۸)، دین و توسعه (یزد ۱۳۷۹)، حکمت و فلسفه فارس (شیراز ۱۳۷۹)، رشید الدین مبیدی (یزد ۱۳۷۴)، میرسیدعلی همدانی (همدان ۱۳۶۹)، باباطاهر (همدان ۱۳۸۱)، بوعلی سینا (همدان ۱۳۸۳، ۱۳۸۵، ۱۳۸۷)، خواجه رشید (همدان ۱۳۸۸) و داوری کتاب سال جمهوری اسلامی ایران را در کارنامه خود دارد، در سال ۱۳۷۷ نیز به عنوان منتقد نمونه موفق به اخذ جایزه گردیده است.

جدای از مقالات متعدد در حوزه نقد و معرفی کتاب در مجلات معتبر در شاخه‌های دین، ادبیات، عرفان، کتابهای بسیاری را تصحیح، ترجمه یا تألیف کرده است که از آن جمله‌اند:

۱. تشیع و تصوف؛ انتشارات امیرکبیر، ۱۳۵۹.
۲. بدیع الزمان همدانی و مقامات نویسی؛ انتشارات اطلاعات، ۱۳۶۴.
۳. زندگی و آثار جاخط؛ انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۶۷.

۴. ترجمهٔ تبلیس ابلیس/بن حوزی؛ انتشارات مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۸.
۵. ابوحیان توحیدی؛ انتشارات طرح نو؛ ۱۳۷۴.
۶. دولت حمدانیان؛ انتشارات حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۰.
۷. جنبش نقطویه؛ انتشارات نشر ادیان؛ ۱۳۸۳.
۸. عرفانیات؛ انتشارات حقیقت، ۱۳۷۹.
۹. نظام اداری مسلمانان در صدر اسلامی (برندهٔ کتاب سال ۱۳۸۵)؛ انتشارات سمت، ۱۳۸۴.
۱۰. اسکندر و عیاران؛ نشر نی، ۱۳۸۳.
۱۱. اسکندرنامه جلد ختا (تصحیح)؛ نشر میراث مکتوب، ۱۳۸۴.
۱۲. قصه‌های عامیانه ایرانی؛ نشر سخن، ۱۳۸۷.
۱۳. قرآنیات؛ نشر سخن، ۱۳۸۸.

۲. نشریهٔ شایستهٔ تقدیر

مطالعات دستوری و سنت دستورنویسی پیشینه‌ای کهن در شرق دارد. آثاری چون دستور پانیی (قرن چهارم پیش از میلاد) و الکتاب سیبویه (قرن دوم هجری) نمونه‌های

جاودانه این سنت‌اند. در تاریخ زبان‌شناسی، این دو اثر به منزله میزان تلقی و تحولات در زبان‌شناسی قرن بیستم با استناد به آنها سنجیده و ارزش‌گذاری می‌شود. مؤلف کتاب تاریخ جهانی زبان‌شناسی دربارهٔ دستاورد سیبویه، دستورنویس ایرانی‌تبار، گفته است: «تردید دارم که توصیفی در غرب تا پیش از سال ۱۹۰۰ به چنین سطح نظری رسیده باشد.» در عصر حاضر هم، ملاحظه می‌کنیم که در تسمیه رویکردهای غالب در زبان‌شناسی واژه دستور به عنوان بخشی از نام برگزیده شده است. از آن جمله می‌توان از دستور زایشی چامسکی، دستور نقش‌گرای هلیدی و دستور‌شناختی لانگاکر نام برد. این اشاره گذرا حکایت از جایگاه دستور و اهمیت آن در مطالعات زبانی در گذشته و حال دارد.

در اولین شماره نامه فرهنگستان آمده است که نامه فرهنگستان خواهد کوشید تا «برای تحقیقات زبان‌شناسی در عرصهٔ زبان فارسی جای درخوری باز کند.»^۱ ویژه‌نامه‌های دستور، وابسته به نامه فرهنگستان، با هدف متمرکز کردن نشر پژوهش‌های مرتبط با

صرف و نحو زبان فارسی برنامه‌ریزی شده است. در دستور کار این ویژه‌نامه‌ها انتشار مقاله‌های صرفاً توصیفی و نیز مقاله‌های توصیفی و نظری قرار دارد. جناب آقای دکتر احمد سمیعی (گیلانی) سردبیر و آقای دکتر محمد دبیرمقدم، دبیر و ویراستار علمی مجله دستور می‌باشند.

داوران
هشتمین دوره جشنواره نقد کتاب

۵. علوم و فنون

سالک؛ محمود
کرامتی؛ یونس
مهدوی هزاوه؛ علیرضا

۱. کلیات

عظیمی؛ حبیب‌الله
کیان‌فر؛ جمشید
افکاری؛ فریبا

۶. هنر

آرزنده؛ یعقوب
ارژمند؛ محمود
بنی‌اردلان؛ اسماعیل

۷. ادبیات فارسی

جودی؛ اکرم
دیبران؛ حکیمه
ایمانی؛ بهروز

۲. فلسفه

سعیدی‌مهر؛ محمد
ابراهیمی؛ حسن
فنا؛ فاطمه
شهریاری؛ حمید

۸. ادبیات داستانی

بشیری؛ محمود
زنوزی جلالی؛ فیروز
پارسی‌نژاد؛ کامران

۳. دین

بهرامیان؛ علی
ساکت؛ محمدحسین
صلواتی؛ عبدالله
رحمتی؛ محمدکاظم
رمضانی فرانی؛ محمدعلی
باهر؛ محمد

۹. ادبیات عرب

آذرنوش؛ آذرتاش
نبیازی؛ شهریار
فاتحی‌نژاد؛ عنایت‌الله

۴. علوم اجتماعی

مطهرنیا؛ سیدمهدى
یکتا؛ حسین
قائدمحمدی؛ محمدجواد

۱۲. تاریخ و جغرافیا

سجادی؛ سیدصادق
صفت‌گل؛ منصور
میرمحمدصادق؛ سیدسعید

۱۳. کودک و نوجوان

فتاحی؛ حسین
محقق؛ جواد
حافظی؛ علیرضا
کاموس؛ مهدی
حسینی؛ محمدحسین

۱۰. شعر معاصر

اماًی؛ صابر
علیبور؛ مصطفی
نادمی؛ احمد

۱۱. زبانشناسی

رواقی؛ علی
طباطبایی؛ علاءالدین
 محمودی بختیاری؛ بهروز
 بهرامی؛ عسگر

منشورات
هشتمین دوره جشنواره نقد کتاب

نقد برتر ۷

دفتر هفتم نقد برتر حاوی مقالات برگزیده و شایسته تقدیر هفتمین دوره جشنواره نقد کتاب (۱۳۸۹) می‌باشد که به انگیزه ارائه نمونه‌های عملی نقد خوب و معیار در اختیار مخاطبان جوان و علاقه‌مند فراگیری نقد علمی آماده شده است. این مقالات عبارتند از:

الف. مقالات چاپی

روش تحقیق کیفی / سردار خالدی؛ پاسخی به نقد نقد/ اکبر ثبوت؛ بحران در بحران / علی رضا صادقی؛ نقد ترجمه آیات در تفسیر پرتوا از قرآن / محمدعلی کوشان؛ گنجی نویافته و حلمی بریافته / جویا جهانبخش؛ مقایسه تحلیلی سه چاپ کتاب الرجال برقی / سیدعلی آقایی؛ آیا قیاس فقهی همان قیاس منطقی است / سید حسن اسلامی؛ ایران در حکومت روحانیون / رشید جعفرپور؛ احتمالات و آمار کاربردی در روان‌شناسی و علوم تربیتی / مهدی مرادی و ستار مرادی؛ استاد عشق / احمد سرمد؛ صدا و بیانی گنگ / سعید مجیدی؛ لزوم تصحیح مجدد ترجمه تفسیر طبری / اکرم حاجی سیدآقایی؛ معرفی و نقد کتاب مکاتیب زبان‌شناسی نوین در غرب / محمد دبیرمقدم؛ رویکردی روایت‌شناختی به داستان دو دنیا اثر گلی ترقی / الهام حدادی؛ نقدی درباره روش تدوین مذکرات مجلس اول / سید ناصر سلطانی؛ بنای باور و پنجره‌های روح افزا / سید علی محمد رفیعی؛ تردید در نیروی اهریمنی / میریم سراجیان تهرانی؛ بگو کیست جاری در این بیتها / آرش شفاعی.

ب. مقالات الکترونیکی

ویژگی‌های محیطی فضاهای شهری امن / هادی محمودی نژاد؛ یک حقیقت اندوهبار / فرشته نوبخت.

ارمغان نقد

دفتر اول کتاب /رمغان نقد، حاوی نقدهای دکتر احمد فرامرز قراملکی بر آثار دیگران و نقدهای دیگران بر نوشهای ایشان است.

کتاب جدای از مقدمه، پیوست، معرفی کتاب و نمایه‌ها حاوی دو بخش است:

۱. بخش اول: نقدهای دکتر قراملکی بر آثار دیگران.

این بخش در قالب سه فصل سامان یافته است:

فصل اول، چهار نقد در حوزه اخلاق است:

وکیل دادگستری و اخلاق حرفه‌ای / نقد در ترازوی اخلاق / نقد روش‌شناسی طب روحانی تأثیف محمد بن زکریای رازی / معرفی انقادی فرنگ قرآن، اخلاق حمیده.

فصل دوم، سه نقد در حوزه منطق است:

نقدي بر مبانی منطق / الاشارات و التنبيهات، سرآغاز منطق دوبخشی / بررسی موردنپژوهانه گزارش رشر از منطق دوره اسلامی.

فصل سوم، دو نقد در حوزه فلسفه و دینپژوهی است:

معرفی و نقدي اجمالی کتاب زبان دین / استاد دینانی و قواعد کلی فلسفی.

و اما بخش دوم یعنی نقدهای دیگران بر آثار دکتر قراملکی، در قالب چهار فصل تنظیم شده است:

فصل اول، هفت نقد در ساحت اخلاق:

اخلاق حرفه‌ای / مهدی صادقی فرجاد، سازمان‌های اخلاقی در کسب و کار / امیراحمد شجاعی، موانع رشد اخلاق حرفه‌ای در سازمانها / مهدی صادقی فرجاد، درآمدی بر اخلاق حرفه‌ای / امیراحمد شجاعی، اخلاق در سازمانهای مردم نهاد / زینب سالاری، اخلاق سازمانی / حمیدرضا نمازی، اخلاق سازمانی / فرشته ابوالحسنی نیارکی.

فصل دوم، شش نقد در ساحت منطق:

منطق المخلص / احمد عابدی، پارادوکس دروغگو در مکتب شیراز / ضياء موحد، دوزاده رساله در پارادوکس دروغگو / حمیدرضا نمازی، تحفة‌السلطین، ارمغان تختنشينيان / محمدمجيد قبا، آرای منطقی یوسف تهرانی و کتاب نقدالاصول و تلخیص الفصول /

محسن جاهد، مقایسه الگوی رشر و قرامملکی در تفسیر تطور تاریخی منطق در دوره اسلامی / فرشته ابوالحسنی نیارکی.

فصل سوم، دو نقد در ساحت روش‌شناسی:

اصول و فنون پژوهش در گستره دینپژوهی / سکینه سلمان ماهینی، روش‌شناسی فلسفه ملاصدرا / فرشته ابوالحسنی نیارکی و همکاران.

فصل چهارم، پنج نقد در ساحت فلسفه و دینپژوهی است.

بررسی کتاب موضع علم و دین در خلقت انسان / سکینه سلمان ماهینی، هندسه معرفی کلام جدید / محمد غفوری نژاد، استاد مطهری و کلام جدید / زینب برخورداری، استاد مطهری و کلام جدید / محمد غفوری نژاد، معرفی و نقد کتاب نبوت / فرشته ابوالحسنی نیارکی.

